

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Ożarów do 2030 r.

Ożarów - Miasto Pełne Możliwości

Październik 2025r.

Spis treści

Wstęp do Gminnego Programu Rewitalizacji.....	3
1.1 Podstawy prawne i metodyka prac nad GPR	7
1.2. Dotychczasowe efekty procesu rewitalizacji.....	11
1.3. Opis procesu zaangażowania partnerów i interesariuszy	20
2. Powiązania pomiędzy GPR a pozostałymi dokumentami strategicznymi gminy	23
3. Diagnoza obszaru rewitalizacji	32
3.1. Charakterystyka obszaru rewitalizacji	32
3.2. Diagnoza zjawisk społecznych	35
3.3. Diagnoza zjawisk gospodarczych.....	40
3.4. Diagnoza zjawisk środowiskowych.....	44
3.5. Diagnoza zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych	51
3.6 Potencjały lokalne	63
3.7. Wnioski z diagnozy	65
4.1 Wizja obszaru po zrealizowaniu rewitalizacji	71
4.2 Cele i kierunki działań	72
4.3 Podstawowe projekty rewitalizacyjne.....	76
4.4 Projekty uzupełniające	88
5. Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji	94
5.1 Mechanizmy integracji działań i projektów.....	95
5.2 Finansowanie działań rewitalizacyjnych.....	99
5.3 Struktura zarządzania programem	102
5.4 System monitorowania i oceny Programu	107
5.5 Zmiany związane z wdrażaniem Programu	111
Spis tabel	112
Spis map	112
Spis zdjęć	113
Spis wykresów	113

Wstęp do Gminnego Programu Rewitalizacji

"Gminny Program Rewitalizacji Gminy Ożarów do 2030 r." (GPR) to kluczowy dokument strategiczny, opracowany zgodnie z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 278).

Celem rewitalizacji, zgodnie z art. 2 ust. 1 wspomnianej ustawy, jest **kompleksowe wyprowadzenie ze stanu kryzysowego zdegradowanych obszarów**, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Proces ten, **skoncentrowany terytorialnie**, realizowany jest przez wszystkich zainteresowanych interesariuszy, bazując właśnie na Gminnym Programie Rewitalizacji.

Priorytetem jest wymiar społeczny rewitalizacji. Jej nadrzędnym celem jest poprawa jakości życia i efektywne rozwiązywanie problemów mieszkańców Ożarowa którzy znajdują się w trudnej sytuacji z różnych przyczyn. W odróżnieniu od innych gminnych dokumentów strategicznych, GPR koncentruje swoje działania na **wybranych fragmentach gminy (obszarze rewitalizacji)**. Dzięki temu, zasoby i środki finansowe mogą być wykorzystane w sposób maksymalnie efektywny, co przekłada się na realną poprawę sytuacji w tych konkretnych obszarach.

GPR to dokument o charakterze **kierunkowym i ramowym**, integrujący przedsięwzięcia społeczne, gospodarcze, środowiskowe, funkcjonalno-przestrzenne oraz techniczne. Jego opracowanie poprzedziła **szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji**, obejmująca analizę problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych. Sam Program zaś wyznacza **zintegrowane cele**, precyzuje listę konkretnych projektów rewitalizacyjnych oraz określa sposób zarządzania całym procesem.

Podczas prac nad GPR, **kluczowy był aktywny udział interesariuszy**. Rewitalizacja to proces realizowany **na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji i wspólnie z nimi**. Interesariuszami są wszystkie osoby i podmioty, które chcą zaangażować się w projektowanie i realizację działań rewitalizacyjnych. Na każdym etapie uwzględniono konieczność włączenia partnerów społeczno-gospodarczych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz tych odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób ze specjalnymi potrzebami, równości płci i niedyskryminacji.

Rewitalizacja Ożarowa: kompleksowe podejście do zmian

W procesie przygotowania GPR, **uwagi i propozycje interesariuszy zostały zestawione z obiektywnymi danymi społeczno-gospodarczymi**. To połączenie metod ilościowych i jakościowych gwarantuje, że interwencja będzie prowadzona na właściwym obszarze i przy użyciu odpowiednich narzędzi, dostosowanych do zidentyfikowanych potrzeb, wyzwań, barier, deficytów i potencjałów.

W latach poprzedzających opracowanie obecnego Gminnego Programu Rewitalizacji, gmina Ożarów aktywnie działała w oparciu o **"Program Rewitalizacji dla Gminy Ożarów na lata 2016-2023"**, przyjęty uchwałą nr XVIII/208/2017 Rady Miejskiej w Ożarowie z dnia 26 stycznia 2017 roku w sprawie uchwalenia "Programu Rewitalizacji dla Gminy Ożarów na lata 2016- 2023". Już wtedy realizowano liczne działania zgodne z założeniami ustawy o rewitalizacji, skupiając się na:

- aktywizacji i integracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- aktywizacji seniorów,
- poprawie infrastruktury społecznej,
- modernizacji i zagospodarowaniu przestrzeni publicznych.

Te dotychczasowe doświadczenia stanowią cenną podstawę dla dalszych działań rewitalizacyjnych.

Wizja jaką sformułowano w „**Programie Rewitalizacji dla Gminy Ożarów na lata 2016-2023**” brzmiała: „*Ożywienie kryzysowego obszaru centrum miasta Ożarów i wybranych sołectw, połączone z podniesieniem atrakcyjności przestrzeni publicznej dla mieszkańców i inwestorów, wsparte rozwojem lokalnej przedsiębiorczości, polepszeniem jakości usług publicznych i społecznych oraz odnową obiektów pełniących funkcje użyteczności publicznej i infrastruktury w kierunku wzrostu poziomu życia mieszkańców*”.

W dokumencie określono 2 główne cele rewitalizacji:

- Rewitalizacja przestrzeni publicznej, sfery społecznej przez remonty i modernizację budynków oraz terenów należących do gminy, stworzenie miejsc integracji i aktywizacji mieszkańców oraz możliwości rozwoju sfery gospodarczej.
- Podniesienie funkcjonalności i atrakcyjności turystycznej Ożarowa, poprzez rewitalizację obiektów zabytkowych na terenie miasta Ożarów i miejscowości ościennych oraz poprawę infrastruktury drogowej i technicznej, sprzyjającej napływowi turystów oraz inwestorów

Obszar rewitalizacji został podzielony na 2 podobszary/miasto Ożarów i Śmiłów.

Mapa 1 Lokalizacja obszar zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Ożarów – Miasto Ożarów w „Programie Rewitalizacji dla Gminy Ożarów na lata 2016-2023”

Źródło: Program Rewitalizacji Miejscowości Ożarów, s. 113

Mapa 2 Lokalizacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji – Miejscowość Śmitów

Źródło: Program Rewitalizacji Miejscowości Ożarów, s. 113

Najważniejszymi projektami realizującymi zadania rewitalizacyjne były przedsięwzięcie współfinansowane ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 m.in.:

- **Kompleksowa i wieloaspektowa poprawa dostępu do infrastruktury edukacyjnej na terenie Gminy Ożarów – II etap** - głównym celem projektu było podniesienie jakości i konkurencyjności kapitału ludzkiego i społecznego poprzez zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz dostęp do nowoczesnej dobrze wyposażonej infrastruktury edukacyjnej w tym sportowej na terenie gminy Ożarów. Projektem objęto wszystkie placówki oświatowe z terenu gminy dla których organem prowadzącym jest Gmina Ożarów. Projekt polegał na: modernizacji/przebudowie istniejącej infrastruktury szkolnej w tym sportowej w ZPO w Ożarowie, zakupie pomocy dydaktycznych/wyposażenia do trzech pracowni matematyczno – przyrodniczych.
- **Kompleksowa i wieloaspektowa poprawa dostępu do infrastruktury sportowej i pracowni matematycznych oraz przyrodniczych w placówkach oświatowych na terenie gminy Ożarów**- głównym celem projektu było podniesienie jakości i konkurencyjności kapitału ludzkiego i społecznego poprzez zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz dostęp do nowoczesnej dobrze wyposażonej infrastruktury sportowej na terenie gminy Ożarów. Projekt polegał na: modernizacji/przebudowie istniejącej infrastruktury sportowej służącej wzmocnieniu sprawności fizycznej uczniów z terenu gminy, modernizacja boiska przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Ożarowie, przy Szkole Podstawowej w Janowicach, przy Szkole Podstawowej w Lasocinie oraz doposażeniu pracowni matematycznych i przyrodniczych.
- **Budowa punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych dla Miasta i Gminy Ożarów.**
- **Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Ożarów.**
- **Przebudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Ożarowie**

- **Rozwijamy talenty dzieci i młodzieży z Gminy Ożarów** - Celem głównym projektu było kompleksowe działania z zakresu profilaktyki społecznej w ramach działalności 5 świetlic środowiskowych w miejscowościach: Ożarów, Pisary, Lasocin, Janowice, Wyszmontów, skierowane do 450 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,

Doświadczenie w rewitalizacji i wyzwania demograficzne

Gmina Ożarów oraz jej instytucje i partnerzy zdobyli cenne doświadczenie podczas wcześniejszych projektów, które będzie kluczowe przy wdrażaniu obecnego Gminnego Programu Rewitalizacji.

Proces rewitalizacji w Ożarowie musi uwzględniać również szersze wyzwania demograficzne stojące przed całą gminą. Chodzi tu przede wszystkim o **depopulację, starzejące się społeczeństwo i spadek liczby dzieci** w wieku przedszkolnym i szkolnym.

"Gminny Program Rewitalizacji Gminy Ożarów do 2030 r." stanowi ramy do podjęcia ambitnych, kompleksowych i uzupełniających się działań. Program ten, uwzględniający aktualne trendy i wytyczne w politykach publicznych, ma na celu **korzystne oddziaływanie na wszystkich mieszkańców gminy Ożarów**.

Zdjęcie 1 Panorama miasta Ożarów

Źródło: Urząd Miejski w Ożarowie

1.1 Podstawy prawne i metodyka prac nad GPR

Proces wyznaczania obszaru rewitalizacji

Prace nad Gminnym Programem Rewitalizacji (GPR) w Ożarowie rozpoczęto na mocy **uchwały Nr XXV/158/2025 rady miejskiej w Ożarowie z dnia 17 lipca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Ożarów do 2030r”**. Ta decyzja była bezpośrednim skutkiem wcześniejszego opracowania diagnozy, która posłużyła do **wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji** dla gminy. Uchwałę w tej sprawie, **nr XXIII/151/2025 Rada Miejska w Ożarowie**, podjęła w dniu z dnia 18 czerwca 2025 r.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, **obszar rewitalizacji** to teren znajdujący się w stanie kryzysu, charakteryzujący się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, takich jak ubóstwo czy bezrobocie, a także obecnością osób ze szczególnymi potrzebami. Dodatkowo, na takim obszarze występują zjawiska kryzysowe w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Ponadto obszar ten musi mieć kluczowe znaczenia dla lokalnego rozwoju i nie może przekraczać 20% powierzchni gminy ani być zamieszkiwany przez więcej niż 30% jej mieszkańców.

Diagnozę, która umożliwiła wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Ożarów, przeprowadzono w oparciu o **obiektywne i mierzalne wskaźniki**. Analiza tych wskaźników pozwoliła na precyzyjne określenie obszaru zdegradowanego jakim jest miasto Ożarów oraz obszaru rewitalizacji. Jako teren objęty rewitalizacją wskazano fragment Ożarowa charakteryzujący się największą koncentracją negatywnych zjawisk w sferze społecznej, środowiskowej, gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej i technicznej.

Wyznaczony obszar rewitalizacji obejmuje powierzchnię 8,0 km², co stanowi 4,36% całkowitej powierzchni gminy, i zamieszkuje go 2919 osób, czyli 28,94% mieszkańców gminy Ożarów. Jako obszar rewitalizacji wybrano jednostkę, w której zidentyfikowano negatywne zjawiska we wszystkich kluczowych sferach: społecznej (co najmniej 8 z 14 wskaźników wykazało niekorzystne wartości), gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej oraz techniczne.

Tabela 1 Liczba mieszkańców zamieszkująca obszar rewitalizacji

Ulica	Liczba mieszkańców	
	Ogółem	Obszar rewitalizacji
ADAMA MICKIEWICZA	9	9
AKACJOWA	4	
BŁAWATNA	20	
BOHATERÓW MONTE CASSINO	9	
BRZOSZOWA	58	
CICHA	41	41
DĘBOWA	9	
DIONIZEGO CZACHOWSKIEGO	65	
DŁUGA	20	20
GÓRNA	5	5

JANA KOCHANOWSKIEGO	19	19
JANA PAWŁA II	6	6
JARZĘBINOWA	28	
JASNA	9	9
JAŚMINOWA	31	
JODŁOWA	19	
KASZTANOWA	18	
KLONOWA	40	
KOLEJOWA	253	
KOŚCIELNA	4	4
LEONA MAZURKIEWICZA	156	156
LEŚNA	121	121
LIPOWA	8	
MAKOWA	13	
OGRODOWA	9	9
OSIEDLE WZGÓRZE	2573	2174
bez bloku 46	89	
bez bloku 45	95	
bez bloku 20	112	
bez bloku 19	103	
OSTROWIECKA	32	32
PARKOWA	4	4
PARTYZANTÓW	5	5
PLAC WOLNOŚCI	12	12
POLNA	28	28
PRZEJAZDOWA	4	4
PSZENICZNA	45	
RÓŻANA	46	
SANDOMIERSKA	28	28
SOSNOWA	10	
SPACEROWA	12	12
STEFANA ŻEROMSKIEGO	21	
STODOLNA	122	122
SZKOLNA	5	5
TADEUSZA KOŚCIUSZKI	44	44
WĄSKA	11	
WYSOKA	29	29
ZIELNA	21	21
ŻYTANIA	47	
Razem	4472	2919

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Ożarowie

Uzasadnienie i metodologia wyznaczenia obszaru rewitalizacji

Wyznaczenie obszaru rewitalizacji dla gminy Ożarów zostało oparte na kilku kluczowych przesłankach:

- **intensywność negatywnych zjawisk:** ma tym obszarze zidentyfikowano wysokie natężenie problemów społecznych (takie jak bezrobocie, ubóstwo, niekorzystna demografia, czy duża liczba osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Ożarowie), a także wyzwania w sferze gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej;
- **znaczenie dla rozwoju gminy:** obszar ten jest kluczowy dla ogólnego rozwoju całej gminy;
- **akceptacja społeczna i lokalnych władz:** wybór obszaru uzyskał pełną akceptację zarówno władz lokalnych, jak i mieszkańców.

Ustalono, że granice obszaru rewitalizacji obejmują **najbardziej zdegradowane obszary miasta Ożarów**. Takie rozwiązanie gwarantuje kontynuację działań rewitalizacyjnych, które były prowadzone już wcześniej. W przyjętym w 2017 roku "Programie Rewitalizacji dla Gminy Ożarów na lata 2016-2023" obszar rewitalizacji również obejmował miejscowość Ożarów.

Zdjęcie 2 Krajobraz gminy Ożarów

Źródło: Urząd Miejski w Ożarowie

Podejście do opracowania GPR i przyszłe działania

Podczas prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji zastosowano różnorodne metody gromadzenia i analizy informacji. Obok **ilościowych analiz wskaźnikowych** przeprowadzono **szeroko zakrojone konsultacje**. Pozyskano indywidualne opinie mieszkańców, przedstawicieli formalnych i nieformalnych grup społecznych, lokalnego biznesu, a także pracowników Urzędu Miasta i Gminy, jego jednostek organizacyjnych i innych instytucji publicznych.

Kluczowe dla całego procesu okazało się również **wykorzystanie doświadczeń z dotychczasowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w Ożarowie** oraz otwartość na nowe propozycje zgłaszane przez interesariuszy. Programowanie działań rewitalizacyjnych będzie również ściśle powiązane z ustaleniami opracowywanej "Strategii Rozwoju Gminy Ożarów na lata 2024-2030 " oraz innymi dokumentami planistycznymi obowiązującymi zarówno na szczeblu gminnym, jak i regionalnym, krajowym i unijnym.

Przyjęto, że osiągnięcie celów rewitalizacji będzie możliwe wyłącznie poprzez zaplanowanie i realizację kompleksowego zestawu **różnorodnych przedsięwzięć o charakterze społecznym i infrastrukturalnym**.

1.2. Dotychczasowe efekty procesu rewitalizacji

W ostatnich latach w miejscowości Ożarów zrealizowano liczne projekty, które doskonale wpisują się w zasady ustawy o rewitalizacji, zwłaszcza w zakresie **partycypacji społecznej** i **kompleksowych rozwiązań** poprawiających jakość życia mieszkańców. " Program Rewitalizacji dla Gminy Ożarów na lata 2016-2023" przewidywał kilkanaście przedsięwzięć, które miały przyczynić się do osiągnięcia celów rewitalizacji. Kluczowe z nich to:

- **aktywizacja społeczno-gospodarcza** osób zagrożonych wykluczeniem,
- tworzenie **wielofunkcyjnych przestrzeni publicznych** do rozwoju aktywności społecznej, rekreacji i integracji,
- **rozszerzenie oferty kulturalnej** i ochrona dziedzictwa kulturowego,
- **poprawa efektywności energetycznej** w budynkach użyteczności publicznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii,
- **usprawnienie dostępu do podstawowej opieki zdrowotnej.**

Urząd Miejski w Ożarowie konsekwentnie **monitorował postępy** tych działań, co stanowiło dobrą praktykę. Projektowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych opierało się na wytycznych ustawy o rewitalizacji, traktującej ten proces jako narzędzie do rozwiązywania problemów społecznych, jednocześnie realizując projekty w innych obszarach funkcjonowania gminy.

Analiza zrealizowanych projektów oraz zaangażowanie interesariuszy w opracowanie "Diagnozy" potwierdzają, że w ostatnich latach podjęto działania zmierzające do osiągnięcia wszystkich podstawowych celów rewitalizacyjnych. Na szczególną uwagę zasługują inicjatywy takie jak:

- **poprawa infrastruktury edukacyjnej,**
- **organizacja wydarzeń** wspierających aktywizację społeczno-zawodową osób z problemami na rynku pracy,
- **tworzenie przez instytucje gminne oferty czasu wolnego,** służącej integracji i budowaniu relacji między mieszkańcami z obszaru rewitalizacji i spoza niego.

W latach 2017-2023 Gmina Ożarów zrealizowała szereg projektów na podobszarach rewitalizacji, w tym:

Tabela 2 Projekty realizowane na podobszarach rewitalizacji w latach 2017-2023

L.p.	Nazwa projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie	Wkład własny	Źródła finansowania	Okres realizacji	Krótki opis (co zrealizowano)
1	„Doposażenie Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w Gminie Ożarów”	157 224,98 zł	155 652,74 zł.	1572,24	Fundusz Sprawiedliwości	2017-2018	Gmina Ożarów zrealizowała zadanie pod nazwą: „Doposażenie Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w Gminie Ożarów” z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości. Zadanie, którego Wykonawcą była Gmina Ożarów. Gminą Ożarów pozyskała wyposażenie i urządzenia ratownictwa, niezbędne do udzielania pomocy poszkodowanym bezpośrednio na miejscu popełnienia przestępstwa
2	Kompleksowa i wieloaspektowa poprawa dostępu do infrastruktury sportowej i pracowni matematycznych oraz przyrodniczych w placówkach oświatowych na terenie gminy Ożarów	1 064 184,04	528 418,06	535 765,98	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020	2019-2021	Głównym celem projektu było podniesienie jakości i konkurencyjności kapitału ludzkiego i społecznego poprzez zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz dostęp do nowoczesnej dobrze wyposażonej infrastruktury sportowej na terenie gminy Ożarów. Projektem objęte zostały wszystkie placówki oświatowe z terenu gminy dla których organem prowadzącym jest Gmina Ożarów. Projekt polegał na modernizacji dwóch istniejących boisk szkolnych wymianie sztucznej nawierzchni wykonaniu odwodnienia oraz remoncie ogrodzenia przy szkole podstawowej w Janowicach oraz przy ZSO im E Szyłki w Ożarowie. W ZSiP w Lasocinie położono nową bezpieczną nawierzchnię poliuretanową na istniejące boisko asfaltowe, a w SP w Pisarach doposażono małą salę gimnastyczną w niezbędny sprzęt.

L.p.	Nazwa projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie	Wkład własny	Źródła finansowania	Okres realizacji	Krótki opis (co zrealizowano)
							Doposażone zostały pracownie matematyczne i przyrodnicze w nowoczesne pomoce dydaktyczne. W sumie do szkół trafiło 37 komputerów, dwie drukarki 3D oraz 27 tabletów pozwalając wyposażać pracownie informatyczne na najwyższym poziomie.
3	Budowa punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych dla Miasta i Gminy Ożarów	3 105 764,47	1 499 562,00	1 606 202,47	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020,	2017-2019	Wybudowano pionierski Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na skalę województwa.
4	Zakup średniego samochodu strażackiego wraz z wyposażeniem dla Ochotniczej Straży Pożarnej w mieście Ożarów	903 836,00	522 351,00	381485,00	dofinansowania od Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020	2017-2018	Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Ożarowie otrzymała nowy samochód pożarniczy do zadań ratowniczo-gaśniczych. Samochód posiada pełne, nowoczesne urządzenia. Jest wyposażony w kamerę termowizyjną i sprzęt ochrony dróg oddechowych.
5	Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Ożarów	4 787000,00	3 400 000,00	1387000,00	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020	2018-2020	Głównym celem projektu była modernizacja oświetlenia ulicznego w Gminie Ożarów, która wpłynie na ograniczoną emisję pyłów i substancji szkodliwych do atmosfery. Projekt polegał na : modernizacji 1412 szt. lamp w tym demontaż starych opraw i wyśięgników, montaż nowych opraw na nowych wyśięgnikach, montaż zabezpieczeń, gniazd bezpiecznikowych, tabliczek

L.p.	Nazwa projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie	Wkład własny	Źródła finansowania	Okres realizacji	Krótki opis (co zrealizowano)
							bezpiecznikowych, słupowych, oraz wymianę przewodów.
6	Przebudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Ożarowie	3 705 917,03	1669310,72	2036606,31	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020.	2018-2019	Głównym celem projektu była modernizacja oczyszczalni ścieków polegająca na budowie instalacji odwadniania i granulowania osadów ściekowych na oczyszczalni ścieków w Ożarowie.
7	Rozwijamy talenty dzieci i młodzieży z Gminy Ożarów	4 479 073,82	4 129 045,02		Europejski Fundusz Społeczny w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020.	2019-2022	Celem głównym projektu była wsparcie rodzin z terenu gminy Ożarów w okresie od 01.05.2019 do 30.04.2022 w procesie przygotowania dzieci i młodzieży do samodzielnego życia, kształtowania właściwych postaw społecznych poprzez objęcie ich w czasie wolnym od zajęć szkolnych opieką oraz zajęciami edukacyjnymi i profilaktycznymi. Świetlice środowiskowe zostaną utworzone w miejscowościach: Ożarów, Janowice, Pisary, Lasocin, Wyszmontów. W ramach funkcjonowania placówek dzieci miały zapewnioną pomoc m.in. w nauce i uzupełnieniu zaległości edukacyjnych, organizowaniu czasu wolnego – prowadzenie zajęć tematycznych (plastycznych, sportowych, kulinarnych, informatycznych, muzycznych, wokalnych ,językowych), rozwijanie kompetencji kluczowych: porozumiewania się w językach obcych, kompetencji informatycznych i cyfrowych, świadomości i ekspresji kulturalnej. Ponadto dzieci otrzymały wsparcie specjalistyczne: psychologa i logopedy, a rodzice/opiekunowie otrzymają wsparcie psychologiczne i prawne.

L.p.	Nazwa projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie	Wkład własny	Źródła finansowania	Okres realizacji	Krótki opis (co zrealizowano)
8	Kompleksowa i wieloaspektowa poprawa dostępu do infrastruktury edukacyjnej na terenie Gminy Ożarów – II etap	917 789,19	493 803,60	423 985,59	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020	2021-2022	Głównym celem projektu było podniesienie jakości i konkurencyjności kapitału ludzkiego i społecznego (dzieci i młodzieży) poprzez zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz dostęp do nowoczesnej dobrze wyposażonej infrastruktury edukacyjnej w tym sportowej na terenie gminy Ożarów
9	SENIOR NA PLUS	1 681 872,00	1 554 912,00		Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.	2019	Głównym celem powyższego projektu było wsparcie osób niesamodzielnych - starszych z terenu Gminy Ożarów. Projekt swym zakresem obejmował utworzenie czterech Klubów Seniora, był odpowiedzią na problemy związane z brakiem odpowiedniej infrastruktury na terenie gminy Ożarów spełniającej wymogi do świadczenia usług opiekuńczych w formie stacjonarnej opieki dziennej.
10	"Zdalna szkoła"	70 000	70 000,00 zł.	0,00 zł	„Zdalna szkoła” finansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.	2020	Zakup nowych komputerów dla szkół do nauki zdalnej. 20 nowych laptopów, niezbędnych do zdalnego nauczania wraz z oprogramowaniem Office, trafiło do szkół z terenu gminy Ożarów.
11	Zdalna Szkoła+	75 000	75 000	0,00 zł.	„Zdalna szkoła +” finansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju	2020	Zakupiono 20 nowych laptopów i 8 tabletów, niezbędnych do zdalnego nauczania wraz z oprogramowaniem Office, które trafiły do uczniów z terenu gminy Ożarów.

L.p.	Nazwa projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie	Wkład własny	Źródła finansowania	Okres realizacji	Krótki opis (co zrealizowano)
					Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.		
12	„door to door”	380 000			Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	2020	Zakupiony samochód do przewozu 8 osób niepełnosprawnych, wyposażony w windę i miejsce do mocowania wózka.
13		200 000			Fundusz Dróg Samorządowych	2020	W ramach programu Fundusz Dróg Samorządowych Wojewoda Świętokrzyski przyznał gminie 200 tys. zł. Inwestycja polegała na poszerzeniu jezdni do 6 metrów oraz wykonaniu nowej nakładki asfaltowej wraz z odtworzeniem rowów i wjazdów na posesje na odcinku drogi z Jakubowic do Janowic.
14	Modernizacja parteru budynku Szkoły im E. Szyłki w Ożarowie	984 414,00	958 419,00 zł	25995,00	Rządowy Funduszu Inwestycji Lokalnych	2022	Projekt polegał na wymianie posadzek na parterze budynku ZSO im. E. Szyłki w Ożarowie oraz na wymianie instalacji elektrycznej, wymianie lamp na LEDowe oraz budowie kąpoków sanitarnych i zapór przeciw ogniowych i przeciw dymowych.
15	Przebudowa skrzyżowania ul. Bławatna - Kolejowa	32 000,00	32 000,00	0,00	Rządowy Funduszu Inwestycji Lokalnych	2022	Projekt polegał na przebudowie skrzyżowania ul. Bławatna i Kolejowa.
16	Zaprojektowanie i budowa instalacji fotowoltaicznych na 18 obiektach użyteczności publicznej	1 988 500,00			Środki własne	2022	Przedmiotem inwestycji była budowa instalacji fotowoltaicznej w obiektach użyteczności publicznej celem zmniejszenia bieżących kosztów utrzymania obiektów oraz ochrony środowiska. Całkowita moc zainstalowana to ok. 500 kW. Instalacje wykonano w następujących lokalizacjach:

L.p.	Nazwa projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie	Wkład własny	Źródła finansowania	Okres realizacji	Krótki opis (co zrealizowano)
							Dom Ludowy w Lasocinie (Rynek20) moc 9,99 kW, Hydrofornia ul. Kościuszki moc 50 kW, Świetlica Wiejska w Jakubowicach 48A, moc 9,99 kW, Klub Seniora w Pisarach 63, moc 6,66kW, Miejsko Gminny Ośrodek Kultury ul. Stodolna 3, moc 19,98 kW, Biblioteka Miejska w Ożarowie ul. Stodolna 3, moc 5,18 kW Oczyszczalnia Ścieków w Ożarowie ul. Partyzantów 13, moc 49,95 kW, Kryta Pływalnia Neptun w Ożarowie ul. Ostrowiecka 4a, moc 29,97 kW, Przedszkole Publiczne w Ożarowie os. Wzgórze 53, moc 34,78 kW, Publiczny Zespół Szkoły i Przedszkola w Lasocinie Rynek 17, moc 22,94 kW, Stadion Miejski w Ożarowie ul. Leśna 2, moc 49,58kW, Szkoła Podstawowa w Janowicach 13, moc 14,06kW, Szkoła Podstawowa w Pisarach 63, moc 37,74 kW, Budynek po Szkole Podstawowej w Glinianach Rynek 48, moc 9,99 kW, Świetlica Wiejska w Czachowie 22, moc 9,99 kW, Świetlica Wiejska w Maruszowie 16B, moc 9,99 kW, Świetlica Wiejska w Sobowie 50, moc 9,99 kW, Zespół Szkół im. E.Szylki w Ożarowie os. Wzgórze 54, moc 49,95 kW.
17	Granty PPGR – Wsparcie dzieci i wnuków byłych pracowników PGR w rozwoju cyfrowym”.	125 249,21	125 249,21	0,00	Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020 w osi V „Rozwój cyfrowy Jednostek Samorządu Terytorialnego oraz wzmocnienie cyfrowej odporności	2023	Zakupiono 62 laptopy dla dzieci byłych pracowników Państwowych Gospodarstw Rolnych z terenu gminy Ożarów.

L.p.	Nazwa projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie	Wkład własny	Źródła finansowania	Okres realizacji	Krótki opis (co zrealizowano)
					na zagrożenia - REACT-EU		
18	Budowa dróg w gminie Ożarów	13 397 904,68	9 500 000,00	3 897 904,68	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	2023	
19	Program Deinstytucjonalizacja	267 802,65	220 144,57		Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020.	2023	Wydatki wyniosły 267.802,65 zł, w tym 220.144,57 zł ze środków Unii Europejskiej wykorzystane zostały na utrzymanie mieszkania treningowego dla osób niepełnosprawnych i zapewnienie obsługi tym osobom w potrzebie całodobowej pomocy oraz utrzymanie czterech Kubów Seniora.
20	Modernizacja targowiska Miejskiego w Ożarowie	422 5849	2 700 000	1 525 849,00	Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych	2023	Inwestycja polegała na budowie nowego zadaszania nad placem targowym oraz budowie budynku wraz z zapleczem sanitarnym. Na dachu dokonano montażu instalacji fotowoltaicznej, która zapewni oświetlenie oraz ogrzanie toalety nie generując dodatkowych kosztów związanych z utrzymaniem targowiska.
21	Modernizacja Oświetlenia ulicznego w gminie Ożarów	243 540,00	194 832,00 zł.	48 708,00 zł	Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych Rozświetlamy Polskę	2024	Modernizacja polegała na wymianie lamp ulicznych na LEDowe.
22	Zakup pojazdów specjalnych dla gminy Ożarów	2 494 169,40	2 444 269,40	49 900,00	Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych	2023	Zakup trzech pojazdów specjalnych na potrzeby świadczenia usług oraz obsługi mieszkańców gminy Ożarów. Pierwszy pojazd specjalny będzie samochód z zabudową

L.p.	Nazwa projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie	Wkład własny	Źródła finansowania	Okres realizacji	Krótki opis (co zrealizowano)
							śmieciarki do zbiórki odpadów komunalnych zmieszanych i segregowanych od mieszkańców gminy Ożarów. Drugi pojazd specjalny to samochód z zabudową asenizacyjną do wywozu nieczystości płynnych od mieszkańców z terenu gminy Ożarów. Trzeci pojazd specjalny to ciągnik wykorzystywany w okresie zimowym do odśnieżania dróg gminnych oraz w okresie letnim do koszenia poboczy przy drogach gminnych oraz placów na terenach wiejskich należących do gminy Ożarów.
23	Przebudowa dróg gminnych na terenie gminy Ożarów	965 619,19	917 338,24	48.280,95	Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych	2023-2024	
24	Remont kaplicy "Karskich" w Ożarowie	100.800,00	2.800,00	98.000,00	Rządowy Program Odbudowy Zabytków	2023-2024	Przedmiotem projektu było wykonanie kompleksowej renowacji kaplicy grobowej rodziny Karskich w Ożarowie. Zakres projektu obejmował m.in. czyszczenie, zabezpieczenie i impregnację ścian wraz z wykonaniem powłok malarskich kaplicy, czyszczenie impregnację, odtworzenie gzymsów i wykonanie powłok malarskich oraz czyszczenie impregnację i wykonanie powłok malarskich drzwi kaplicy. Kaplica pochodzi z XIX wieku, znajduje się na placu kościelnym w Ożarowie. Została wpisana do rejestru zabytków woj. Kieleckiego pod nr 774 dnia 30.05.1972 roku.

Te dotychczasowe działania stanowią solidną podstawę dla dalszych inicjatyw rewitalizacyjnych w gminie.

1.3. Opis procesu zaangażowania partnerów i interesariuszy

Aktywne zaangażowanie społeczności w proces rewitalizacji

Od samego początku, zarówno na etapie wyznaczania obszaru zdegradowanego, jak i podczas tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji, Gmina Ożarów stawiała na **szerokie włączenie partnerów społeczno-gospodarczych oraz organizacji pozarządowych**. Dotyczyło to podmiotów działających w obszarze społeczeństwa obywatelskiego, ochrony środowiska, włączenia społecznego, praw podstawowych, osób z niepełnosprawnościami oraz równości płci i niedyskryminacji.

Transparentna komunikacja i platformy współpracy

Efektywna współpraca z interesariuszami i zaangażowanie społeczności lokalnej wymagały transparentnego informowania o prowadzonych działaniach. Wykorzystano w tym celu szereg kanałów komunikacji, w tym:

- **dedykowana zakładka "Gminny Program Rewitalizacji" na stronie internetowej Urzędu Miejskiego** (https://www.ozarow.pl/strona-546-gminny_program_rewitalizacji.html), gdzie na bieżąco publikowano aktualności,
- **profil Gminy Ożarów na portalu Facebook**, służący do szybkiego dotarcia do mieszkańców,
- **plakaty informacyjne** rozmieszczone na terenie całej gminy.

Konsultacje społeczne i ich wpływ na GPR

Podczas prac nad Programem i poprzedzających je działań związanych z wyznaczeniem obszaru rewitalizacji, przeprowadzono **różnorodne formy konsultacji społecznych**. Do najważniejszych należały:

- **publiczne konsultacje** dotyczące projektu uchwały wyznaczającej obszar zdegradowany i rewitalizacji, wraz z mapami i diagnozą w podziale na sołectwa. Konsultacje te trwały od 6 maja do 12 czerwca 2025 roku, ogłoszone Zarządzeniem Burmistrza Ożarowa nr 39.2025 z dn. 06.05.2025 r.
- **otwarte spotkanie konsultacyjne** dla mieszkańców, przedsiębiorców i organizacji pozarządowych, które odbyło się 29 maja 2025 r.
- **spacer studyjny** po obszarze rewitalizacji, zorganizowany 29 maja 2025 r.

Zdjęcie 3 Otwarte spotkanie konsultacyjne (29 maja 2025r)

Źródło: Urząd Miejski w Ożarowie

- w ramach prac nad GPR:
 - **wywiady grupowe** z przedstawicielami władz lokalnych, organizacji społecznych i przedsiębiorców z obszaru rewitalizacji,
 - **otwarte spotkanie z mieszkańcami** (27 sierpnia 2025),
 - **konsultacje społeczne** (od 6 sierpnia 2025 do 13 września 2025r.) uwagi można było zgłaszać w formie papierowej, elektronicznej oraz ustnie do protokołu (raport z konsultacji przyjęty zarządzeniem Burmistrza Ożarowa),
 - **zbieranie pomysłów na projekty rewitalizacyjne.**

Postulaty zgłaszane przez interesariuszy miały bezpośredni wpływ na ostateczny kształt GPR – zarówno w części diagnostycznej, jak i w zakresie celów, kierunków działań oraz konkretnych przedsięwzięć. Dotyczyły one między innymi potrzeby realizacji kompleksowych działań wspierających integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji, poprawy estetyki i zagospodarowania przestrzeni publicznych, a także modernizacji, poprawy dostępności i tworzenia nowej infrastruktury w celu rozwijania oferty usług publicznych (kulturalnych, społecznych, rekreacyjnych itp.).

Kontynuacja partycypacji podczas realizacji Programu

Partycypacja społeczna, będąca podstawą opracowania GPR, pozostanie **stałą zasadą i ciągłą praktyką** również w trakcie jego wdrażania. Przyjęty system zarządzania obejmuje zasady współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym. Podczas realizacji programu przewiduje się **regularne informowanie interesariuszy** o podejmowanych i planowanych działaniach, głównie poprzez

dedykowaną podstronę o rewitalizacji i oficjalny profil Gminy Ożarów w mediach społecznościowych. Celem jest zapewnienie mieszkańcom realnego wpływu na realizację przedsięwzięć zaplanowanych w GPR.

Kluczową rolę w angażowaniu interesariuszy odegra **Komitet Rewitalizacji**. Będzie on stanowił **forum współpracy i dialogu** między interesariuszami a organami Gminy Ożarów odpowiedzialnymi za koordynację procesu. Komitet będzie opiniował kluczowe etapy rewitalizacji, w tym ocenę aktualności i stopnia realizacji GPR oraz projekty jego zmian.

Narzędziem do oceny efektów procesu rewitalizacji będzie również **cykliczne badanie społeczne**, realizowane raz na trzy lata i powiązane z oceną aktualności GPR. Warto również zwrócić uwagę na podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne, takie jak **"4.1 Aktywny i uczący się Zespół ds. rewitalizacji"** i **"4.2 Współpracujący Komitet ds. rewitalizacji"**. Ich zakres obejmuje organizację regularnych wydarzeń (spacerów, spotkań itp.) z udziałem mieszkańców obszaru rewitalizacji, co pozwoli na bieżącą weryfikację postępu wdrażania GPR oraz jego adekwatności do potrzeb, barier i potencjałów obszaru.

[Idź tutaj](#) » [Mieszkaniec](#) » [Gminny Program Rewitalizacji](#)

Gminny Program Rewitalizacji

PDF

Drukuj

Powrót

Kontakt

STRONY W DZIALE

Uchwała nr 58/2025

sejmiku Ożarowa z dnia 13 czerwca 2025 r. w sprawie zatwierdzenia i raportu z realizacji społecznych projektu uchwały Miejskiej w Ożarowie w sprawie: czenia obszaru zdegradowanego i u rewitalizacji dla Gminy Ożarów.

Spotkanie z mieszkańcami/spacer studyjny – konsultacje diagnozy, obszar zdegradowany i obszaru rewitalizacji

W dniu 29 maja 2025r. w budynku Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Ożarowie odbyło się otwarte spotkanie dla interesariuszy rewitalizacji (mieszkańców,

Zarządzenie nr 39/2025 Burmistrza Ożarowa z dnia 6 maja 2025 roku w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych

uchwały Rady Miejskiej w Ożarowie w sprawie: wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Ożarów.

[Strona główna](#)

[Miasto i Gmina](#)

[Przedsiębiorca](#)

[Mieszkaniec](#)

[Świetlica środowiskowa](#)

[Zdrowie](#)

[Gospodarka odpadami](#)

[Gospodarka ściekami](#)

[Pomoc społeczna](#)

[Rolnictwo i leśnictwo](#)

[Sport](#)

[Samorządowy Informator SMS](#)

[Mapy i plany](#)

[Rozkład jazdy PKS i BUS](#)

[Pomoc prawna](#)

[HotSpot](#)

[Pomoc zwierzętom](#)

[Pomoc w nagłych wypadkach](#)

2. Powiązania pomiędzy GPR a pozostałymi dokumentami strategicznymi gminy

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2) ustawy o rewitalizacji, Gminny Program Rewitalizacji musi jasno określać swoje powiązania z innymi dokumentami strategicznymi gminy, takimi jak strategia rozwoju, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (mpzp), studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz strategia rozwiązywania problemów społecznych. Ponieważ rewitalizacja to złożony proces wpływający na wiele obszarów polityki publicznej, warto przyrzeć się tym powiązaniom dokładniej.

Spójność ze Strategią Rozwoju Gminy Ożarów na lata 2024-2030

Na podstawie Uchwały nr X/62/2024 Rady Miejskiej w Ożarowie z dnia 30 października 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Ożarów na lata 2024-2030 podjęto działania dotyczące opracowania dokumentu GPR będzie **spójny ze Strategią** która jest obecnie w trakcie opracowywania. Ta spójność dotyczy zidentyfikowanych domen rozwoju, celów głównych, celów szczegółowych oraz kierunków działań. Interwencje zaplanowane w GPR bezpośrednio przyczynią się do osiągnięcia celów wyznaczonych w Strategii.

W efekcie, cele GPR wpisują się w **priorytetowe działania Strategii**, obejmujące między innymi **aktywizację i angażowanie społeczności lokalnych** w życie i rozwój gminy Ożarów, a także stworzenie **spójnej i zagospodarowanej, centralnej przestrzeni publicznej** w miejscowości Ożarów. Na potrzebę zmian w centrum Ożarowa zwracali uwagę również interesariusze zaangażowani w prace nad GPR, co doprowadziło do uwzględnienia odpowiednich i szczegółowo opisanych przedsięwzięć w treści Programu Rewitalizacji.

Można zatem stwierdzić, że GPR **uszczegóławia zapisy Strategii** w zakresie projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tworząc jednocześnie **ramy operacyjne** dla realizacji kierunków interwencji z niej wynikających.

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Obszaru Strategicznej Interwencji – Dolina Wisły na lata 2021-2030¹

Gminny Program Rewitalizacji jest spójny ze *Strategią Rozwoju Ponadlokalnego dla Obszaru Strategicznej Interwencji - Dolina Wisły na lata 2021 – 2030* na poziomie zidentyfikowanych w tym dokumencie celów, a także przyporządkowanych działań i zadań. Cele wymienione w Strategii, które są spójne z celami ujętymi w GPR to:

- OSI przyjazne dla mieszkańców, kierunki działań: budowa systemu wodno-kanalizacyjnego, budowa i modernizacja dróg na obszarze gmin,

¹ Uchwała NR LXIII/437/2023 Rady Miejskiej w Ożarowie z dnia 29 marca 2023 r w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Gminę Ożarów porozumienia z innymi Gminami i Powiatami w celu opracowania Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Obszaru Strategicznej Interwencji – Dolina Wisły na lata 2021 – 2030.

- OSI atrakcyjna dla turysty, kierunki działań: zagospodarowanie terenów i obiektów rekreacyjnych, rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni,
- OSI z przyszłością dla regionu, kierunki działań: modernizacja placówek oświatowych, wsparcie rozwoju odnawialnych źródeł energii.

Cele ujęte w GPR wpisują się w realizację celów wymienionych w Strategii.

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla obszaru funkcjonalnego Partnerstwa Ziemia Opatowska na lata 2021- 2030²

Gminny Program Rewitalizacji pozostaje w pełnej zgodności ze Strategią Rozwoju Ponadlokalnego dla obszaru funkcjonalnego Partnerstwa Ziemia Opatowska na lata 2021–2030, zarówno na poziomie określonych w niej celów, jak i przypisanych do nich działań oraz zadań. Cele wskazane w Strategii, które korespondują z założeniami GPR, obejmują:

- Cel strategiczny 1. Silna przedsiębiorczość dzięki bardziej efektywnemu wykorzystaniu zasobów rolnych, przyrodniczych i historyczno-kulturowych partnerstwa, wykorzystująca nowoczesne technologie
- Cel strategiczny 2. Ziemia Opatowska – dobre miejsce do życia, zapewniające warunki samorealizacji zarówno najmłodszym mieszkańcom, osobom w pełni sił witalnych, jak i seniorom. Miejsce, w którym aktywni mieszkańcy wspólnie tworzą swoją przestrzeń życiową
- Cel strategiczny 3. Ziemia Opatowska – umiejętnie odpowiadająca na wyzwania klimatyczne, wykorzystująca nowoczesne, proekologiczne rozwiązania dla poprawy infrastruktury oraz wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacyjnej.

Dokumenty z obszaru polityki przestrzennej

Do instrumentów wdrażania polityki przestrzennej w Gminie Ożarów należą:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ożarów w Granicach Administracyjnych Gminy [Uchwała Rady Miejskiej w Ożarowie nr XLII/423/2023 z dnia 24 lutego 2023 r]
- Plan zagospodarowania przestrzennego dla działek położonych w mieście Ożarów – przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Ożarowie nr LXXIII/529/2024 z dnia 14 lutego 2024r. ,
- Plan zagospodarowania przestrzennego dla działek położonych w mieście Ożarów – przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Ożarowie nr LXXIII/530/2024 z dnia 14 lutego 2024r. ,

Zgodnie ze Studium głównym celami zagospodarowania przestrzennego gminy Ożarów są:

Biorąc za podstawę uwarunkowania rozwoju miasta i gminy Ożarów określone w części uwarunkowań studium oraz ich wpływ na ustalenie kierunków, a także ujęty w „Strategii rozwoju miasta i gminy Ożarów do roku 2020” strategiczny cel zapewnienia jak najlepszego środowiska życia mieszkańcom i korzystnych warunków funkcjonowania podmiotów gospodarczych, przy respektowaniu zasady zrównoważonego rozwoju, określa się następujące cele polityki przestrzennej:

² Uchwała NR XXXVIII/254/2021 Rady Miejskiej w Ożarowie z dnia 16 czerwca 2021 r. w sprawie przystąpienia do opracowania i wdrażania Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla obszaru funkcjonalnego Partnerstwa Ziemia Opatowska na lata 2021-2030

1) Zapewnienie zrównoważonego rozwoju miasta i gminy, poprzez zagospodarowanie przestrzenne równoważnie uwzględniające m.in.:

- rozwój terenów inwestycyjnych, w tym poprzez podniesienie standardów technicznych istniejącej zabudowy i zagospodarowania,
- prawne funkcjonowanie systemu komunikacji i infrastruktury technicznej,
- ochronę przyrody, krajobrazu i dziedzictwa kulturowego;

2) Zachowanie wartości obecnego zainwestowania miasta i gminy, wykorzystania jego rezerw terenowych, podnoszenia standardu struktur zabudowy, humanizacji warunków życia, realizowanych głównie poprzez :

- określenie zróżnicowanych terenów zabudowy mieszkaniowej, zespołów usługowych z zielenią, rejonów intensywnego rozwoju usług ponadlokalnych i produkcji, infrastruktury technicznej itd., których realizacja stworzy warunki wyboru miejsca i różnych form zabudowy i zagospodarowania,
- zachowanie ciągów aktywności przyrodniczej – zieleni urządzonej i nieurządzonej wprowadzonych do rejonów zabudowanych i wymagających zagospodarowania,
- określenie zespołów zabudowy wymagających rehabilitacji i/lub przekształceń,
- umożliwienie wprowadzenia obiektów i zespołów odpowiadających funkcją i standardem współczesnym założeniom, przy jednoczesnym respektowaniu ustaleń konserwatorskich;

3) Wykorzystanie szans rozwojowych gminy wynikających z:

- geograficznego i komunikacyjnego położenia gminy, poprzez zabezpieczenie terenów dla rozwoju przedsiębiorczości, mieszkalnictwa oraz rekreacji, turystyki i wypoczynku;
- występowania różnorodnych i cennych gospodarczo złóż kopalin, w tym przede wszystkim wapieni i margli a także piaskowców ;
- wysokich walorów przyrodniczo – krajobrazowych, w tym przede wszystkim objętych ochroną na podstawie przepisów odrębnych (m.in.: obszary NATURA 2000);
- zachowania cennych zespołów i obiektów dziedzictwa kulturowego, w tym przede wszystkim zespołów kościelnych w Ożarowie i Glinianach, założenia dworskiego w Śmiłowie oraz innych założeń i zespołów, parków, kościołów, cmentarzy, obiektów architektury i budownictwa, układów przestrzennych miejscowości i zabudowy, a także stanowisk archeologicznych posiadających ekspozycję terenową w tym unikatowych zabytków archeologicznych np. kopalni krzemienia

4) Ograniczenie lub zniesienie barier rozwoju gminy oraz sytuacji konfliktowych i problemowych, m. in. poprzez:

- uporządkowanie funkcjonalno - przestrzenne i estetyczne zabudowy – m.in. poprzez strefowanie funkcji z jednoczesną eliminacją współistnienia (w tym sąsiedztwa) funkcji wzajemnie wykluczających się i/lub stworzenie podstaw do eliminacji ewentualnych uciążliwości i zagrożeń;
- przekształcenie i rozbudowę układu drogowego w sposób zapewniający:
 - sprawne połączenia z układem dróg zewnętrznych;
 - eliminację ruchu tranzytowego z obszarów intensywnego zagospodarowania m.in. poprzez obsługę struktur funkcjonalno-przestrzennych na zasadzie obwodnic i/lub dróg serwisowych,

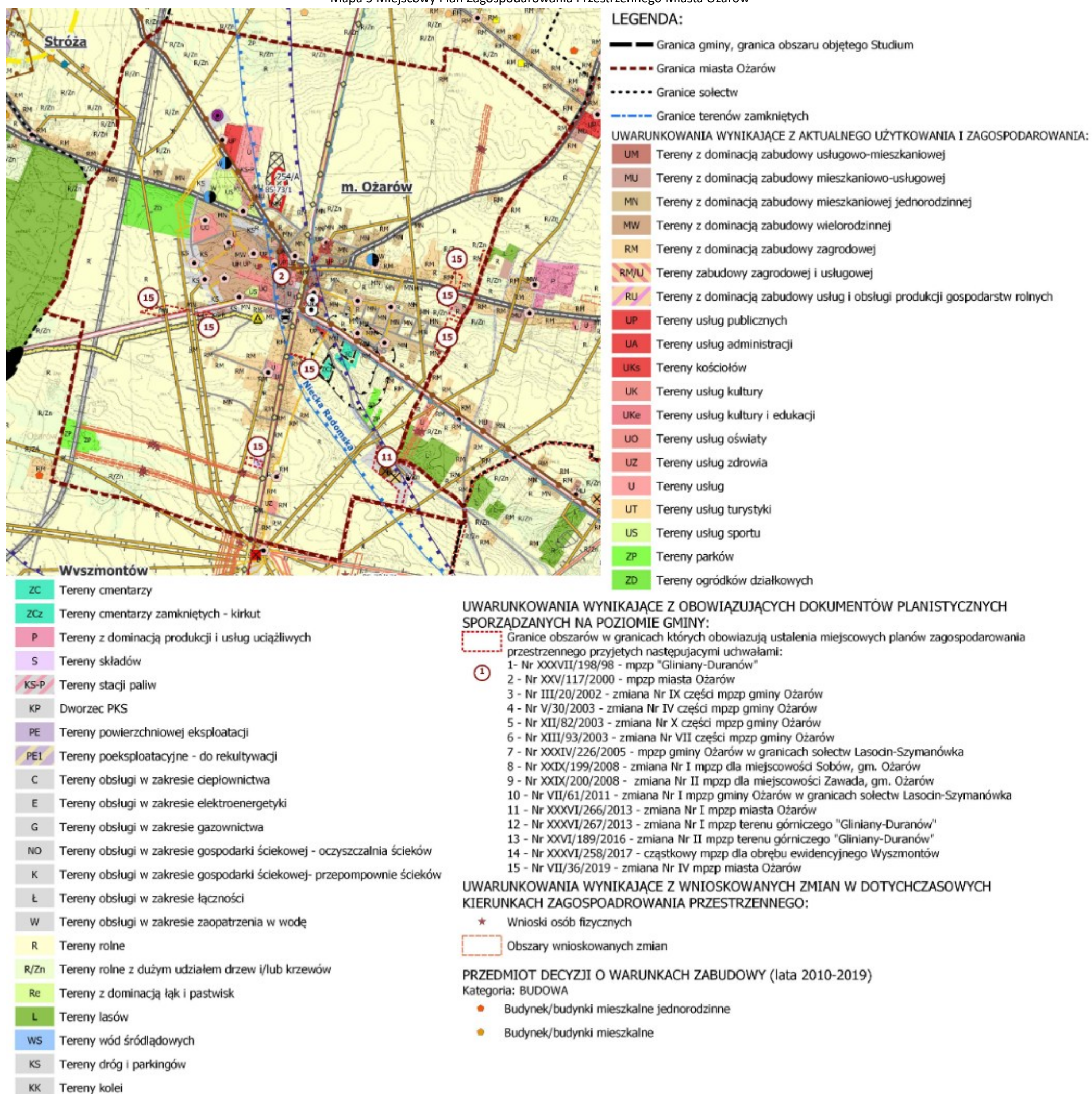
- dogodne skomunikowania terenów rozwojowych z istniejącym zagospodarowaniem;
- rozbudowę infrastruktury technicznej, w tym systemów uzbrojenia komunalnego;
- podnoszenie poziomu warunków życia mieszkańców poprzez kształtowanie obszarów:
 - koncentracji usług, w tym publicznych i komercyjnych (programowanie),
 - zieleni publicznej i innej,
 - przestrzeni publicznych,
- zachowanie w istniejącym zasięgu przestrzennym regionalnych korytarzy ekologicznych.

Wyznaczone cele polityki przestrzennej i określone istotne elementy struktury gminy stanowią podstawę do rozwinięcia w części zawierającej kierunki zagospodarowania przestrzennego.

W *Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego* wskazano podstawowe kierunki polityki przestrzennej dla obszaru objętego GPR, które pozwalają na określenie jego rangi w strukturze gminy. Obszar rewitalizacji obejmuje obszar koncentracji usług społecznych, który uznano za kluczowe dla polityki przestrzennej gminy.

24 września 2023 r. weszła w życie nowelizacja *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, która wprowadza istotne zmiany w systemie planowania przestrzennego w kraju (Dz. U. z 2023, poz. 1688). Na jej podstawie samorządy gminne opracowują Plany ogólne – jako nowe narzędzie planistyczne.

Mapa 3 Miejsowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Ożarów³

Źródło: załącznik do uchwały Rady Miejskiej w Ożarowie nr XLII/423/2023 z dnia 24 lutego 2023 r

³ file:///C:/Users/biuro/Downloads/SUIKZP_Uwarunkowania_O%5BCar%C3%B3w_2301-10c.pdf

Wkład GPR w realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ożarów na lata 2021-2027⁴

Gminny Program Rewitalizacji będzie istotnym narzędziem we wdrażaniu **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ożarów na lata 2021-2027**. Strategia ta, przyjęta uchwałą nr XXX/190 /2020 Rady Miejskiej w Ożarowie z dnia 25 listopada 2020 r., opiera się na przepisach Ustawy o pomocy społecznej z 12 marca 2004r.

Przedsięwzięcia zawarte w GPR będą bezpośrednio wspierać **rozwiązywanie zidentyfikowanych problemów społecznych na obszarze rewitalizacji**. Obejmie to między innymi działania na rzecz **integracji społecznej i pomocy osobom oraz rodzinom o niskim statusie materialnym**. Program przewiduje również projekty mające na celu **zapewnienie dzieciom i młodzieży optymalnych warunków rozwoju**, a także inicjatywy zmierzające do **likwidacji barier**, zarówno architektonicznych, jak i innych, które utrudniają osobom ze szczególnymi potrzebami (w tym seniorom i osobom z niepełnosprawnościami) dostęp do różnorodnych usług publicznych. Kompleksowy charakter działań wynikających ze Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych będzie jednocześnie sprzyjał osiągnięciu celów GPR.

GPR a Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Ożarów na lata 2025-2027⁵

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji będzie bezpośrednio wspierać wdrażanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027. Jest to szczególnie istotne, ponieważ w gminie Ożarów oba programy identyfikują te same problemy społeczne, które zostały szczegółowo opisane w GPR. Potwierdza to trafność przeprowadzonej diagnozy i wskazuje, że kompleksowe działania rewitalizacyjne – obejmujące aspekty społeczne, gospodarcze i techniczne – będą skutecznie realizować strategiczne cele Programu Wspierania Rodziny. Przede wszystkim przyczynią się do zapobiegania zagrożeniom oraz sytuacjom kryzysowym, które mogą negatywnie wpływać na prawidłowe funkcjonowanie rodzin.

Program Współpracy Gminy Ożarów z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

W Gminie Ożarów ramy współpracy samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi od lat wyznaczają programy współpracy. W okresie wdrażania PR 2016-2023 kwota zarezerwowana na realizację programów współpracy systematycznie wzrastała, co świadczy o występowaniu stałego potencjału organizacji pozarządowych w gminie Ożarów do prowadzenia działań **w partnerstwie z lokalnym samorządem**.

⁴<https://archiwumbip.ozarow.pl/bip.ozarow.pl/upload/Uchwa%20nr%20XXX.190.2020%20Strategia%20Rozw.%20Prob.Spo%20.pdf>

⁵ Dokument przyjęty uchwałą nr XX/122/2025 Rady Miejskiej w Ożarowie z dnia 19 marca 2025 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Ożarów na lata 2025-2027
file:///C:/Users/biuro/Downloads/Uchwa%20nr%20XX.122.2025%20Pr.wspierania%20rodziny.pdf

Tabela 3 Środki finansowe przeznaczone przez Gminę Ożarów na realizację Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi

Rok	Planowane	Wydatkowane
2015	230 000,00	225 000,00
2016	232 500,00	231 670,00
2017	230 000,00	228 270,00
2018	874 480,00	232 720,00
2019	355 500,00	364 700,00
2020	425 000,00	493 080,00
2021	360 000,00	463 302,50
2022	360 000,00	330 940,00
2023	360 000,00	361 275,00
2024	360 000,00	379 960,00
2025	480 000,00	w realizacji

Źródło: Urząd Miejski w Ożarowie

Tematyczne obszary współpracy gminy i organizacji pozarządowych odpowiadają tematyce przedsięwzięć rewitalizacyjnych ukierunkowanych na rozwiązywanie problemów społecznych. Zgodnie z treścią Programu Współpracy gminy Ożarów z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025, przyjętego uchwałą nr XII/70/2024 Rady Miejskiej w Ożarowie z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie uchwalenia Roczno Programu Współpracy Gminy Ożarów z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2025 rok za priorytetowe działania gminy uznano przedsięwzięcia:

1) w zakresie pomocy społecznej:

- a) pomoc mieszkańcom Gminy Ożarów znajdującym się w trudnej sytuacji,
- b) podejmowanie działań prowadzących do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społeczności lokalnej i wyrównywania ich szans – w szczególności w zakresie samodzielnego i aktywnego życia, edukacji i zatrudnienia.
- c) usprawnienie systemu pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej,
- d) wspomaganie wolontariatu,
- e) tworzenie warunków dla rozwoju aktywności i samodzielności osób starszych, w szczególności wspieranie samopomocowych form aktywizacji tych osób,
- f) organizowanie pomocy osobom bezdomnym, tworzenie systemu wychodzenia z bezdomności, angażowanie osób wykluczonych społecznie do poprawy swojej sytuacji, pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym;
- g) aktywizacja osób pozostających bez pracy,
- h) organizowanie pomocy ofiarom katastrof i klęsk,
- i) wspomaganie aktywności mieszkańców na rzecz poprawy jakości życia w Gminie Ożarów,
- j) wszechstronne wspomaganie rodzin,

2) w zakresie kultury i dziedzictwa narodowego:

- a) zwiększanie dostępu mieszkańców do dóbr kultury,
- b) upowszechnianie kultury,

- c) edukacja kulturalna dzieci i młodzieży,
- d) działania na rzecz kultury, sztuki oraz wspieranie zadań z zakresu ochrony obiektów zabytkowych,
- e) wspomaganie rozwoju kultury i sztuki, w tym twórczości artystycznej oraz organizowanie przedsięwzięć artystycznych wzbogacających ofertę Gminy;

3) w zakresie ochrony i promocji zdrowia:

- a) popularyzowanie wiedzy o zachowaniach zdrowotnych oraz profilaktyce chorób, szczególnie cywilizacyjnych,
- b) popularyzowanie wiedzy o zagrożeniach zdrowotnych wynikających z uzależnienia od tytoniu, alkoholu i narkotyków, leków oraz innych środków i zachowań stanowiących zagrożenie dla zdrowia,
- c) promocja i ochrona zdrowia, szczególnie w tych obszarach, które nie są dostatecznie zabezpieczone w ramach systemu ochrony zdrowia,
- d) propagowanie idei oraz wspieranie przynależności do sieci zdrowych szkół, przedszkoli i placówek medycznych,

4) w zakresie upowszechniania sportu i rekreacji:

- a) wspieranie działań na rzecz rozwoju sportu i rekreacji na rzecz mieszkańców Gminy, w tym osób niepełnosprawnych,
- b) tworzenie warunków pozwalających na osiągnięcie wysokiego poziomu sportowego, zwłaszcza w rywalizacji sportowej dzieci i młodzieży,
- c) organizowanie i prowadzenie zajęć sportowych,
- d) organizowanie obozów szkoleniowo-sportowych,
- e) wspieranie organizacji imprez i widowisk sportowych,
- f) wspieranie działań mających na celu lepsze i pełniejsze wykorzystanie walorów sportowych, rekreacyjnych i krajoznawczych rzeki Wisły,
- g) wspieranie organizacji imprez krajoznawczych na terenie Gminy;

5) w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego,

6) w zakresie edukacji:

- a) prowadzenie alternatywnych form edukacji oraz wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.
- b) podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności mieszkańców Gminy, w szczególności dzieci i młodzieży,
- c) popularyzacja tradycji narodowych i patriotyzmu,
- d) wzmacnianie tożsamości lokalnej i regionalnej,
- e) rozwój demokracji, propagowanie wolności i praw człowieka,
- f) wspomaganie działań popularyzujących szczególne osiągnięcia mieszkańców Gminy Ożarów w różnych dziedzinach,
- g) wspieranie działań na rzecz integracji europejskiej, w tym upowszechnianie wiedzy o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- h) organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, w tym w zakresie sportu i rekreacji,
- i) prowadzenie edukacji żłobkowej, wczesnoszkolnej i przedszkolnej.

7) w zakresie działalności wspomagającej organizacje pozarządowe:

- a) wspomaganie rozwoju organizacji pozarządowych, zwłaszcza w profesjonalizacji ich pracy,

8) działania proekologiczne, w tym edukacja ekologiczna, upowszechnianie idei ochrony zwierząt i dziedzictwa przyrodniczego, promowanie zachowań proekologicznych związanych z korzystaniem ze środowiska naturalnego, w tym właściwa gospodarka wodna oraz odpadowa;

9) wspomaganie przedsiębiorczości,

10) w zakresie współpracy międzynarodowej:

- a) upowszechnianie i rozwijanie kontaktów partnerskich Ożarowa z innymi miastami w kraju i poza jego granicami;
- b) propagowanie aktywnego kreowania tych kontaktów przez organizacje pozarządowe;

11) w zakresie działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych: wspieranie działań realizowanych przez lokalne społeczności

W toku wdrażania GPR, coroczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi będzie odgrywał coraz większe znaczenie, ponieważ wśród kierunków działań określonych w GPR jest także wspieranie aktywności i rozwoju organizacji społecznych działających na obszarze rewitalizacji. Zatem oba programy wspierają i uzupełniają się nawzajem. Planuje się także wprowadzenie kryterium realizacji projektów na obszarze rewitalizacji.

Rola polityki mieszkaniowej w rewitalizacji Ożarowa

Polityka mieszkaniowa jest **kluczowym narzędziem samorządu** w rozwiązywaniu problemów rodzin w trudnej sytuacji, wspieraniu grup mieszkańców ze szczególnymi potrzebami oraz innych wyzwań społecznych w ramach procesu rewitalizacji. Zgodnie z "Wieloletnim programem gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Ożarów na lata 2021-2026"⁶, **znacząca część gminnego zasobu mieszkaniowego (55 lokali) znajduje się na obszarze rewitalizacji**. Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR) przyczyni się do realizacji celów tego Programu Mieszkaniowego poprzez działania zmierzające do:

- **poprawy efektywności energetycznej budynków i wymiany źródeł ciepła,**
- **powiększania zasobu mieszkaniowego gminy.**

Dodatkowo, co równie ważne, GPR będzie wspierał **poprawę jakości przestrzeni wokół budynków komunalnych** oraz ich dostosowanie do wymagań związanych z **instalowaniem błękitno-zielonej infrastruktury, zwiększaniem retencji opadowej i udziału powierzchni biologicznie czynnej**.

⁶ Dokument przyjęty uchwałą nr XXXIII/218/2021 Rady Miejskiej w Ożarowie z dnia 10 lutego 2021 r w sprawie uchwalenia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Ożarów na lata 2021 – 2026 <https://ozarow.bip.gov.pl/uchwaly-2021-rok/uchwala-nr-xxxiii-218-2021.html>

3. Diagnoza obszaru rewitalizacji

3.1. Charakterystyka obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji: specyfika i granice

Skuteczne rozwiązywanie problemów na obszarze rewitalizacji, choć często podobnych, wymaga **indywidualnego podejścia** i uwzględnienia **priorytetów lokalnej społeczności**. Analiza wskaźnikowa, przeprowadzona w celu wyznaczenia obszarów zdegradowanych i rewitalizacji, wykazała **koncentrację negatywnych zjawisk** w mieście Ożarów. Dotyczyły one sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. W związku z tym, zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, zdecydowano się na wyodrębnienie **jednego obszaru rewitalizacji: fragment miasta Ożarów**. Wyznaczony obszar rewitalizacji dotyczy samego miasta Ożarów i zajmuje powierzchnię **8,0 km²** co stanowi **4,36%** powierzchni gminy i jest zamieszkiwany przez **2919 osób**, tj. **28,94%** ogółu mieszkańców gm. Ożarów.

Tabela 4 Ulice wraz z liczbą mieszkańców zakwalifikowane jako obszar rewitalizacji

Ulica	Liczba mieszkańców	
	Ogółem	Obszar rewitalizacji
ADAMA MICKIEWICZA	9	9
AKACJOWA	4	
BŁAWATNA	20	
BOHATERÓW MONTE CASSINO	9	
BRZozowa	58	
CICHA	41	41
DĘBOWA	9	
DIONIZEGO CZACHOWSKIEGO	65	
DŁUGA	20	20
GÓRNA	5	5
JANA KOCHANOWSKIEGO	19	19
JANA PAWŁA II	6	6
JARZĘBINOWA	28	
JASNA	9	9
JAŚMINOWA	31	
JODŁOWA	19	
KASZTANOWA	18	
KLONOWA	40	
KOLEJOWA	253	
KOŚCIELNA	4	4
LEONA MAZURKIEWICZA	156	156
LEŚNA	121	121
LIPOWA	8	
MAKOWA	13	
OGRODOWA	9	9
OSIEDLE WZGÓRZE	2573	2174

bez bloku 46	89	
bez bloku 45	95	
bez bloku 20	112	
bez bloku 19	103	
OSTROWIECKA	32	32
PARKOWA	4	4
PARTYZANTÓW	5	5
PLAC WOLNOŚCI	12	12
POLNA	28	28
PRZEJAZDOWA	4	4
PSZENICZNA	45	
RÓŻANA	46	
SANDOMIERSKA	28	28
SOSNOWA	10	
SPACEROWA	12	12
STEFANA ŻEROMSKIEGO	21	
STODOLNA	122	122
SZKOLNA	5	5
TADEUSZA KOŚCIUSZKI	44	44
WĄSKA	11	
WYSOKA	29	29
ZIELNA	21	21
ŻYTANIA	47	
Razem	4472	2919

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Ożarowie

Zdjęcie 4 Panorama Ożarowa

Źródło: Urząd Miejski w Ożarowie

Mapa 4 Obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji – fragment miasta Ożarów

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Ożarów

3.2. Diagnoza zjawisk społecznych

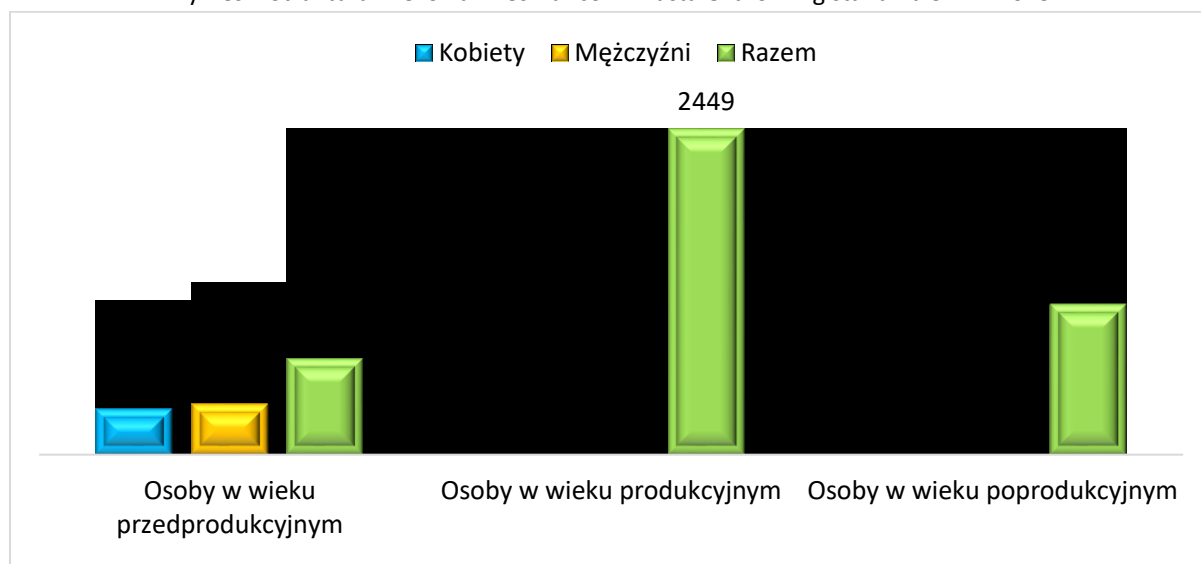
Wyzwania społeczne i demograficzne: podstawa do rewitalizacji

Skumulowane problemy społeczne i niekorzystne trendy demograficzne w mieście Ożarów jednoznacznie wskazują na konieczność podjęcia kompleksowych działań rewitalizacyjnych.

Diagnoza, przeprowadzona na potrzeby wyznaczenia obszarów zdegradowanych i rewitalizacji, ujawniła, że najbardziej niekorzystna sytuacja społeczna występuje w sołectwach: Binkowice, Jankowice, Janopol, Janów, Julianów, Lasocin, Maruszów, Nowe, Pisary, Szymanówka, Wyszmontów. W ramach diagnozy szczegółowo przeanalizowano szereg wskaźników, w tym:

- **trendy demograficzne:** wyludnienie, odsetek osób w wieku senioralnym, przedprodukcyjnym i produkcyjnym;
- **sytuacja społeczna:** liczba osób korzystających z pomocy społecznej (ogółem oraz z powodu ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej/ciężkiej choroby, bezradności opiekuńczo-wychowawczej, alkoholizmu);
- **wypłaty świadczeń socjalnych:** zasiłki stałe, okresowe i celowe z OPS w Ożarowie (w latach 2019-2023, przeliczone na 100 mieszkańców/sołectw);
- **wsparcie dla dzieci:** liczba dzieci objętych dożywianiem (przeliczona na 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym);
- **rynek pracy:** liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opatowie (przeliczona na 100 mieszkańców);
- **bezpieczeństwo:** liczba przestępstw i wykroczeń (przeliczona na 100 mieszkańców sołectwa);
- **aktywność społeczna:** frekwencja wyborcza w obwodach oraz liczba stowarzyszeń/fundacji (przeliczona na 100 mieszkańców).

Wykres 1 Struktura wiekowa mieszkańców miasta Ożarów wg stanu na 31.12.2023r.

Źródło: opracowanie własne

W latach 2019–2023 Gmina Ożarów odnotowała spadek liczby ludności o 495 osób, z czego ponad 57% dotyczyło mieszkańców miasta Ożarowa. Sam Ożarów doświadczył w tym okresie ubytku 284

mieszkańców. Taki trend jest związany z ujemnym przyrostem naturalnym, gdzie liczba zgonów przewyższa liczbę urodzeń, oraz z migracjami, gdzie więcej osób wymeldowuje się z pobytu stałego niż melduj.

Tabela 5 Liczba mieszkańców miasta Ożarów wg stanu na 31.12.2023r.

Miasto Ożarów	Kobiety	Mężczyźni	Razem	Udział %
Osoby w wieku przedprodukcyjnym	342	378	720	16,75%
Osoby w wieku produkcyjnym	1159	1290	2449	56,95%
Osoby w wieku poprodukcyjnym	736	395	1 131	26,30%

Źródło: opracowanie wystane na podstawie Diagnozy służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Ożarów

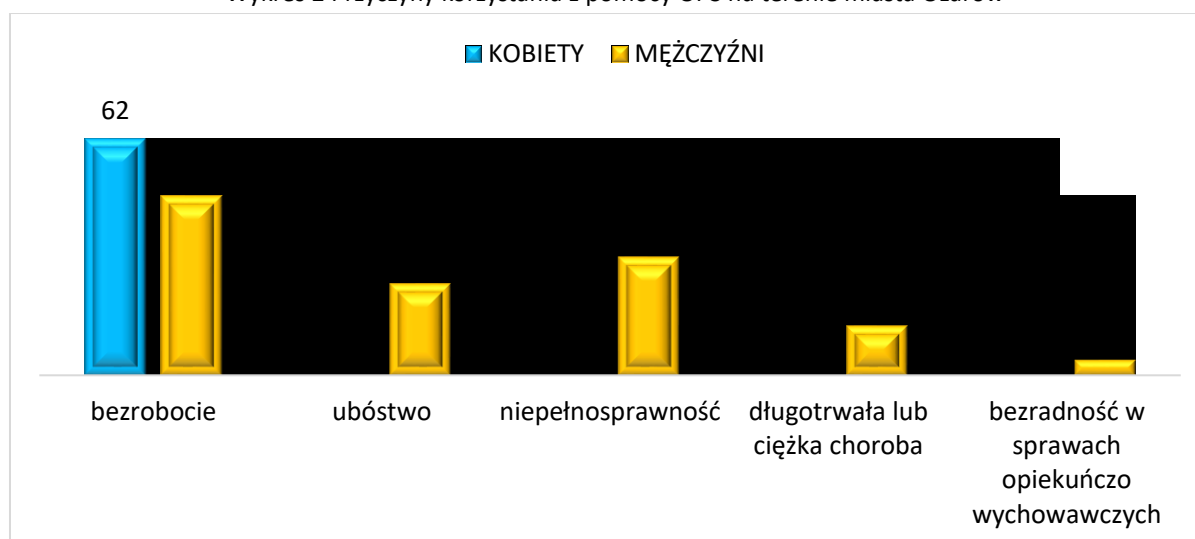
Analiza danych z lat 2021–2023 wskazuje na zmienność liczby rodzin z miasta Ożarów objętych pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej. W 2021 roku z pomocy korzystało 131 rodzin, w 2022 roku nastąpił wzrost do 144 rodzin, jednak w 2023 roku liczba ta spadła do 104. Główne powody korzystania z pomocy to bezrobocie oraz czynniki demograficzne związane ze starzeniem się, w tym niepełnosprawność mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Tabela 6 Liczba osób korzystających ze wsparcia OPS w Ożarowie w latach 2021- 2023 zamieszkująca Miasto i Gminę Ożarów

Wyszczególnienie	Rok 2021		Rok 2022		Rok 2023	
	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin
Miasto Ożarów	220	131	365	144	196	104
Gmina Ożarów	787	406	818	346	580	280

Źródło: opracowanie wystane na podstawie Diagnozy służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Ożarów

Wykres 2 Przyczyny korzystania z pomocy OPS na terenie miasta Ożarów

Źródło: opracowanie własne

Tabela 7 Liczba osób zamieszkujących miasto Ożarów korzystająca z pomocy OSP w Ożarowie w podziale na przyczyny

L.p.	Przyczyna	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	RAZEM
1	bezrobocie	62	47	109
2	ubóstwo	13	24	37
3	niepełnosprawność	25	31	56
4	długotrwała lub ciężka choroba	17	13	30
5	bezzadność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	7	4	11

Źródło: opracowanie wykonane na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Ożarów

Tabela 8 Liczba wypłaconych zasiłków stałych, celowych, okresowych w latach 2021-2023 na obszarze rewitalizacji

L.p.	Zasiłek –Ożarów	2021	2022	2023
1	stały	27	25	24
2	okresowy	18	17	11
3	celowy	22	28	24

Źródło: opracowanie wykonane na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Ożarów

Tabela 9 Liczba dzieci i młodzieży do 14 roku życia korzystająca z dożywiania w latach 2021-2023 na terenie miasta Ożarów

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Miasto Ożarów	48	57	80
RAZEM gm. Ożarów	236	266	269

Źródło: opracowanie wykonane na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Ożarów

W latach 2021–2023 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opatowie odnotowano wyraźny spadek liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych zarówno z miasta Ożarów, jak i całej gminy.

Tabela 10 Liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotne w PUP w Opatowie zamieszkujących miasto Ożarów w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2021r.			Stan na 31.12.2022 r.			Stan na 31.12.2023 r.		
	K	M	Razem	K	M	Razem	K	M	Razem
Miasto Ożarów	120	74	194	90	66	156	91	61	152
Gmina Ożarów	330	272	602	297	207	504	268	216	484

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Opatowie

Tabela 11 Liczba przestępstw i wykroczeń w popełnionych na terenie miasta Ożarów oraz Gminy Ożarów w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Miasto Ożarów	42	28	34
Gmina Ożarów	83	80	82

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowej Komendy Policji w Opatowie

Analizując liczbę ujawnionych wykroczeń z podziałem na kategorie, najwięcej dotyczyło kierowców prowadzących pojazdy w stanie nietrzeźwości. W latach 2021–2023 na terenie gminy odnotowano 117 takich przypadków, co wskazuje na wysokie zagrożenie w tej kategorii. Jednak dane z tego okresu dają pewną nadzieję na poprawę, gdyż liczba ujawnionych nietrzeźwych kierowców systematycznie spada – w 2022 roku o 16, a w 2023 roku o kolejne 10 przypadków.

Kapitał społeczny

Jednym z najważniejszych przejawów rozwoju społeczeństwa obywatelskiego jest udział w wyborach, który pokazuje z jednej strony świadomość społeczną, a z drugiej zaangażowanie w sprawy społeczności lokalnej.

Tabela 12 Frekwencja wyborcza w mieście Ożarów podczas wyborów prezydenckich (2020), parlamentarnych (2023), samorządowych (2024)

Wyszczególnienie	Frekwencja wyborcza w wyborach Prezydenckich 2020r.	Frekwencja w wyborach do Sejmu i Senatu w 2023 r.	Frekwencja w wyborach do Samorządowych (Rady Gmin, Miast) 2024	Frekwencja w wyborach na Wójta, Burmistrza, Prezydenta 2024	średnia
Miasto Ożarów	62,90	66,83	60,49	60,52	62,68
Gmina Ożarów	61,71	65,87	60,77	60,82	62,29

Źródło: opracowanie na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej

Na terenie gminy Ożarów oraz na terenie miasta działa wiele organizacji pozarządowych, które angażują się w różnorodne inicjatywy społeczne, kulturalne i sportowe. Gmina aktywnie współpracuje z tymi organizacjami, organizując konsultacje społeczne dotyczące rocznego programu współpracy na 2025 rok, co pozwala na uwzględnianie ich potrzeb i opinii w planowaniu działań.

Tabela 13 Liczba stowarzyszeń i fundacji na terenie miasta Ożarów

L.p.	Nazwa
1	SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W OŻAROWIE
2	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W OŻAROWIE
3	MIĘDZYZAKŁADOWY KLUB SPORTOWY "ALIT" W OŻAROWIE
4	KLUB ABSTYNENTA "ASTER" W LIKWIDACJI
5	STOWARZYSZENIE PRYWATNYCH PRZEDSIĘBIORCÓW "INICJATYWA"
6	STOWARZYSZENIE "PROMOCJA PRACY"

7	OŻAROWSKIE STOWARZYSZENIE KULTURALNE "FORUM"
8	NIEZALEŻNY SAMORZĄDNY ZWIĄZEK ZAWODOWY PRACOWNIKÓW GMINNEJ SPÓŁDZIELNI "SAMOPOMOC CHŁOPSKA" W OŻAROWIE W LIKWIDACJI
9	STOWARZYSZENIE MIŁOŚNIKÓW POWIŚLA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO "DOŁY BIEDRZYCHOWSKIE" W LIKWIDACJI
10	STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU ZESPOŁU SZKÓŁ W OŻAROWIE IM. MARII SKŁODOWSKIEJ - CURIE
11	STOWARZYSZENIE NA RZECZ EDUKACJI, ROZWOJU I INTEGRACJI DZIECI, MŁODZIEŻY, ICH RODZIN I SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ - "ISKRA"
12	STOWARZYSZENIE MIŁOŚNIKÓW WIŚNI "NADWIŚLANKA"
13	STOWARZYSZENIE "RAZEM DLA OŻAROWA"
14	STOWARZYSZENIE OŻAROWSKA AKADEMIA SENIORA
15	FUNDACJA "POMOC DLA WETERANA"
16	STOWARZYSZENIE PIŁKARSKIE OLDBOYS OŻARÓW
17	STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ "AKTYWNI RAZEM"
18	FUNDACJA BOŻNICA
19	STOWARZYSZENIE SPORTOWE AKTYWNY OŻARÓW

Stowarzyszenie Prywatnych Przedsiębiorców "Inicjatywa" wyróżnia się szczególną aktywnością, prowadząc szkolenia zawodowe, wspierając lokalny rynek pracy oraz promując przedsiębiorczość wśród mieszkańców i młodzieży. Wzrasta również aktywność Kół Gospodyń Wiejskich mających wpływ na rozwój gminy i poprawę jakości życia.

3.3. Diagnoza zjawisk gospodarczych

Skuteczne planowanie działań rewitalizacyjnych wymaga **dogłębnego zrozumienia specyfiki lokalnej przedsiębiorczości** na danym obszarze. Analiza wskaźnikowa, przeprowadzona w ramach diagnozy obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, wykazała, że **najmniej korzystna sytuacja dotyczy sołectw Dębno, Jakubowice, Janowice, Janów, Julianów, Karsy, Kruków oraz Niemcówka.**

W diagnozie uwzględniono trzy kluczowe wskaźniki (dane z lat 2020-2023):

- **liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych** w rejestrze REGON na 100 mieszkańców,
- **liczba nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw** w rejestrze REGON na 100 mieszkańców,
- **liczba wyrejestrowanych przedsiębiorstw** w rejestrze REGON na 100 mieszkańców.

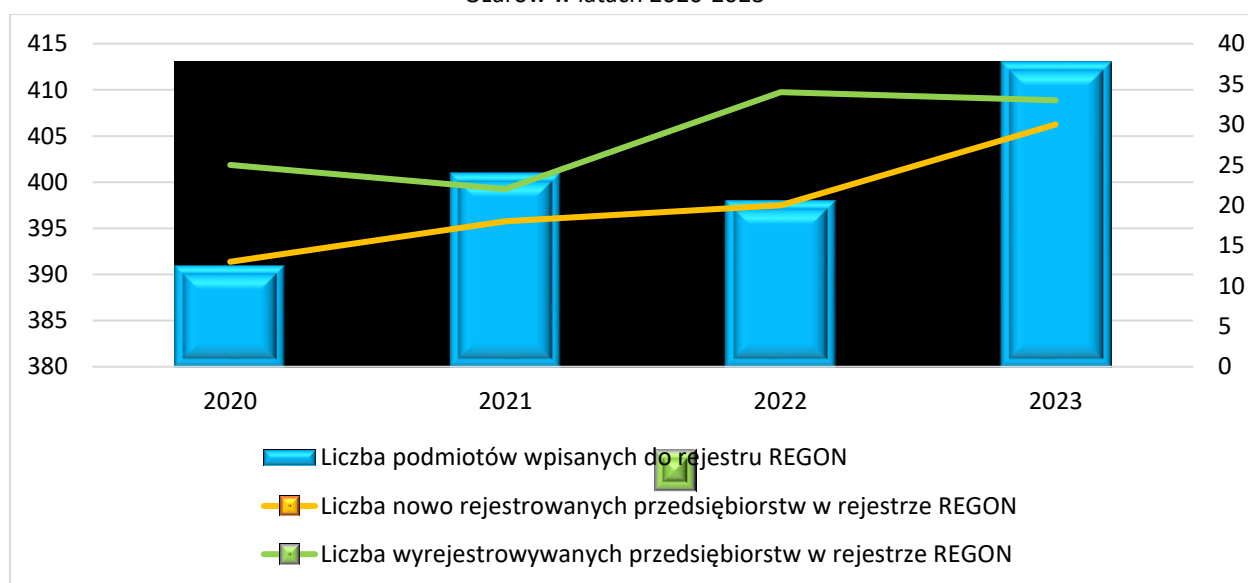
Kondycja lokalnych firm była również ważnym tematem podczas otwartych spotkań z mieszkańcami i została uwzględniona w badaniach ankietowych, co pozwoliło na **kompleksową ocenę sytuacji**.

Tabela 14 Ilość podmiotów wpisanych, nowo rejestrowanych ora wyrejestrowywanych na obszarze miasta Ożarów w latach 2020-2023

Miasto Ożarów	2020	2021	2022	2023
Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON	391	401	398	413
Liczba nowo rejestrowanych przedsiębiorstw w rejestrze REGON	13	18	20	30
Liczba wyrejestrowywanych przedsiębiorstw w rejestrze REGON	25	22	34	33

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Ożarów

Wykres 3 Ilość podmiotów wpisanych, nowo rejestrowanych oraz wyrejestrowywanych na terenie miasta Ożarów w latach 2020-2023

Źródło: opracowanie własne

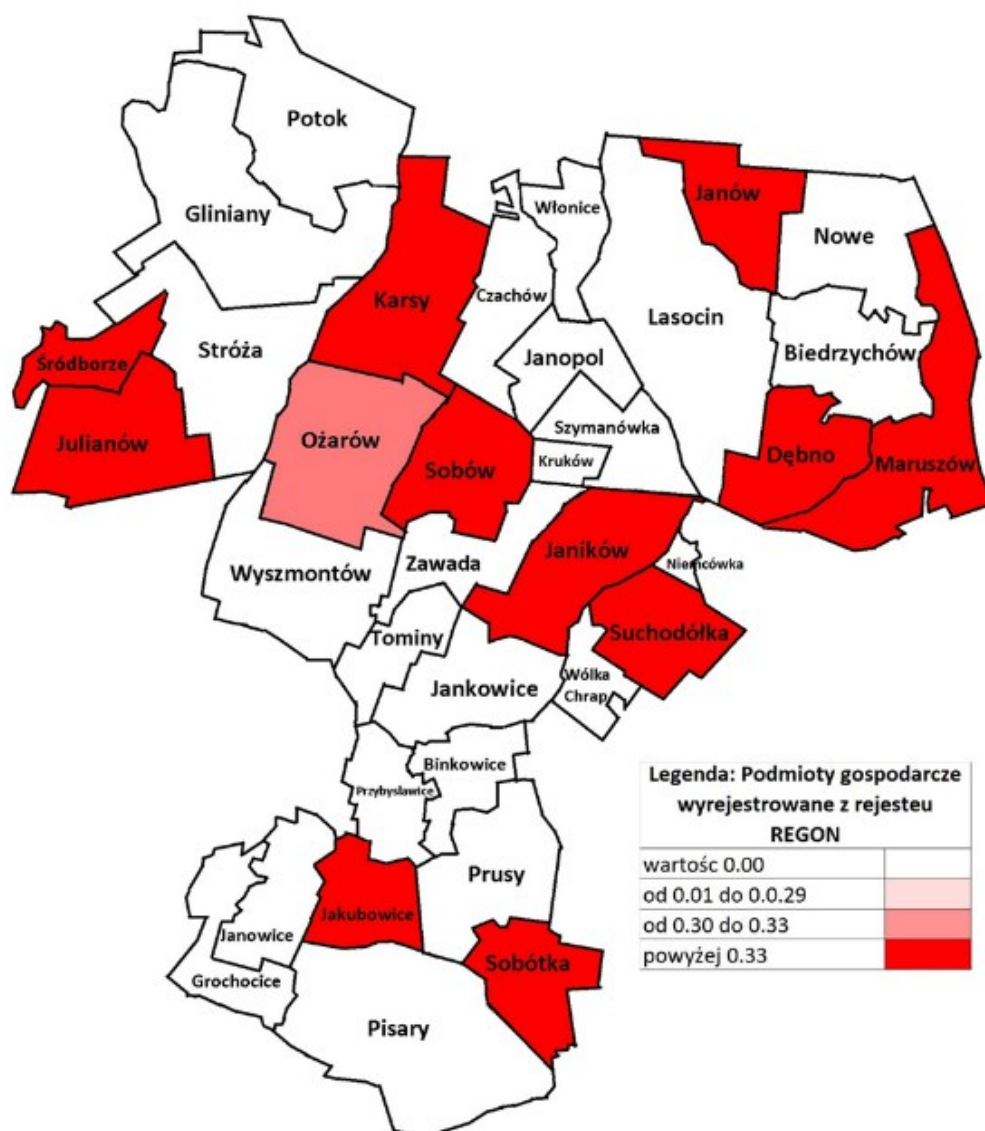
Największym zakładem pracy na terenie gminy Ożarów w województwie świętokrzyskim jest **Cementownia "Grupa Ożarów" S.A.**, będąca częścią Holdingu Cement Polski. To nowoczesne przedsiębiorstwo produkuje ponad 8 000 ton cementu dziennie i zatrudnia ponad 500 osób, co czyni ją kluczowym pracodawcą w regionie. Poza Cementownią, w gminie funkcjonuje wiele mniejszych firm i zakładów, w tym:

- Spółdzielnia Mieszkaniowa „Wzgórze” w Ożarowie
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Ożarowie (największa firma należąca do gminy)
- Firma Budowlano-Instalacyjna „WODEX”

- Kutnowska Hodowla Buraka Cukrowego sp. z o.o.
- MO-BRUK S.A. (placówka Karsy)
- K&T FASHION SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
- PHU BitNet s.c.
- Urząd Miejski w Ożarowie

Większość pozostałych przedsiębiorstw to małe firmy zatrudniające do kilku osób, działające w branżach takich jak handel, produkcja, budownictwo, transport czy rolnictwo. Pomimo obecności dużych zakładów, stopa bezrobocia w gminie utrzymuje się na stosunkowo wysokim poziomie (około 15%), co wynika m.in. z ujemnego bilansu migracji i zmniejszającej się liczby mieszkańców.

Mapa 6 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej na terenie Gminy Ożarów w podziale na sołectwa i miasto

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Ożarów, str. 65

Poprawa estetyki na obszarze rewitalizacji to kluczowe zadanie, które może **znacząco poprawić wizerunek lokalnych przedsiębiorców i zbudować silne, partnerskie relacje** między biznesem a samorządem lokalnym.

Estetyka obszaru rewitalizacji: inwestycja w wizerunek i współpracę

Potrzeba poprawy estetyki, szczególnie w centralnej części Ożarowa, zagospodarowanie terenów na cele integracyjno – rekreacyjne oraz podjęcie nowych inicjatyw skierowanych dla młodzieży były jednymi z głównych spostrzeżeń uczestników spaceru badawczego. To kwestia, która łączy sferę gospodarczą z funkcjonalno-przestrzenną. Mieszkańcy wierzą, że uporządkowanie przestrzeni publicznej mogłoby **dodatkowo zachęcić do korzystania z oferty lokalnych przedsiębiorców** oraz **pozytywnie wpłynąć na wizerunek najbardziej reprezentatywnej części gminy**.

Zdjęcie 5 Plac Wolności w Ożarowie

Źródło: Urząd Miejski w Ożarowie

Centrum Ożarowa: serce lokalnego biznesu i rewitalizacji

Co ważne, największa grupa mieszkańców, która wzięła udział w konsultacjach społecznych, oceniła, że działania wspierające lokalną przedsiębiorczość powinny być realizowane właśnie w centrum miejscowości Ożarów. Potwierdza to wyniki analizy wskaźnikowej przeprowadzonej na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, jasno wskazując na **centralną rolę estetyki w odnowie Ożarowa**.

Włączenie lokalnych przedsiębiorców w proces rewitalizacji: niewykorzystany potencjał

Niskie zaangażowanie lokalnych przedsiębiorców w początkowe prace nad Gminnym Programem Rewitalizacji nie oznacza, że biznesu nie da się skutecznie włączyć w rozwiązywanie złożonych problemów na obszarze rewitalizacji. Wręcz przeciwnie, drzemie w tym **niewykorzystany potencjał**. Przedsiębiorcy z obszaru rewitalizacji wskazywali, że ich główne obawy dotyczą **infrastruktury drogowej, pieszej i rowerowej, bezpieczeństwa oraz potrzeby zwiększenia terenów rekreacyjnych**.

Brak bezpośrednich propozycji działań na rzecz wspierania ich własnej działalności w kontekście rewitalizacji może wskazywać na kilka czynników:

- **poczucie stabilności:** możliwe, że przedsiębiorcy pozytywnie oceniają sytuację swoich firm,
- **brak wiedzy:** inną przyczyną może być niedostateczna znajomość istoty procesu rewitalizacji i potencjalnych form współpracy z administracją publiczną,
- **dominacja czynników ogólnokrajowych:** przedsiębiorcy częściej wskazywali na ogólnokrajowe przepisy, obciążenia podatkowe i ceny energii jako kluczowe dla ich działalności, a nie na lokalne uwarunkowania czy działania samorządu.

Budowanie relacji: od deficytu do współpracy

Obserwacje z procesu konsultacji społecznych GPR również potwierdzają istnienie **deficytu, ale i jednocześnie dużego potencjału do budowania stałych relacji i wymiany informacji** pomiędzy władzami gminy a lokalnym biznesem. Mimo zastosowania różnorodnych form informowania i prowadzenia konsultacji, udział przedsiębiorców był niewielki.

Wyzwania i potencjał: rynek pracy i społeczna odpowiedzialność biznesu

Istotnym problemem dla przedsiębiorców, także tych działających na obszarze rewitalizacji, jest **znalezienie i utrzymanie pracowników**, o których konkurują firmy z większych rynków pracy (głównie miasta powiatowe Ostrowiec Świętokrzyski, Opatów, Sandomierz), a także Tarnobrzeg.

W Ożarowie brakuje również **przejrzystego modelu współpracy** między instytucjami publicznymi a lokalnymi przedsiębiorcami w zakresie aktywizacji zawodowej osób potrzebujących wsparcia i zagrożonych wykluczeniem społecznym, a także w obszarze wspierania firm angażujących się w społeczną odpowiedzialność biznesu (CSR). Mimo to, przedsiębiorcy z Ożarowa mają **ogromny potencjał we wspieraniu społeczności lokalnej**. W ostatnich latach aktywnie włączali się w działania na rzecz integracji mieszkańców, np. poprzez wspieranie wydarzeń organizowanych przez Gminę Ożarów. Fakt, że zdecydowana większość gminnych wydarzeń (Dni Ożarowa itp.) odbywa się na terenie rewitalizacji, ma kluczowe znaczenie. Są to wydarzenia mocno osadzone w świadomości lokalnych przedsiębiorców, wokół których spontanicznie wytworzyły się relacje międzyludzkie. Stanowi to **cenny zasób w kontekście programowania przyszłych przedsięwzięć rewitalizacyjnych**.

Przyszłość: wzmacnianie przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji

Wyzwaniem w procesie rewitalizacji Ożarowa jest **wzmacnianie różnorodności podmiotów gospodarczych oraz atrakcyjności miasta jako miejsca do prowadzenia biznesu**. Istnieje potrzeba tworzenia nowych przestrzeni wspierających aktywność gospodarczą, w tym dla osób rozpoczynających lub chcących rozpocząć własną działalność, a także **budowania sieci lokalnych przedsiębiorstw**. Należy również **rozszerzyć ofertę szkoleń, doradztwa i innych form stymulowania transferu wiedzy i kompetencji** skierowaną do lokalnego biznesu.

3.4. Diagnoza zjawisk środowiskowych

Aspekty środowiskowe w Diagnostyce obszaru rewitalizacji

W Diagnostyce obszaru rewitalizacji, w sferze środowiskowej, skupiono się na dwóch kluczowych wskaźnikach:

- **Ilości azbestu** pozostałego do unieszkodliwienia w przeliczeniu na mieszkańca w poszczególnych sołectwach (w kilogramach),
- **przekroczeniach standardów jakości powietrza** na terenie gminy.

Dodatkowo, analiza środowiskowa uwzględniła konieczność **ochrony cennych obszarów przyrodniczych** w granicach Gminy Ożarów oraz zbadano **występowanie terenów zagrożonych zalaniem, podtopieniami i/lub narażonych na suszę**.

Zanieczyszczenie powietrza: kluczowy problem środowiskowy

Przekroczenia norm emisji zanieczyszczeń zaobserwowano na całym obszarze rewitalizacji, ze **szczególnie wysoką koncentracją budynków generujących niską emisję** w gminie Ożarów.

Ze względu na brak możliwości analizy wskaźnika jakości powietrza dla poszczególnych jednostek analitycznych, przeprowadzono ogólną analizę dla całej gminy. Opierała się ona na raporcie „Ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim”, który dzieli województwo na dwie strefy badawcze: miasto Kielce (PL 2601) oraz **strefę świętokrzyską (PL 2602), w której znajduje się Gmina Ożarów**.

Wyniki Oceny Jakości Powietrza

Roczna ocena jakości powietrza, przeprowadzona na podstawie danych za 2023 rok, jasno wskazała **strefy w województwie świętokrzyskim, gdzie niezbędne są działania naprawcze** w celu przywrócenia obowiązujących norm jakości powietrza. Strefy, w których odnotowano przekroczenia dla zanieczyszczeń z określonymi poziomami docelowymi, to:

- **Benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM10 (rok)** – problem występujący zarówno w mieście Kielce, jak i w strefie świętokrzyskiej.

W obu strefach **przekroczono również poziom celu długoterminowego ozonu**.

Walka z Niską Emisją: wyzwania mimo dostępnych programów

Mimo **bogatej oferty programów dotacyjnych**, tempo wymiany źródeł ciepła niezgodnych z normami środowiskowymi w budynkach **nie jest zadowalające**. Władze Gminy Ożarów od lat podejmują liczne działania mające na celu likwidację tzw. **niskiej emisji**, czyli emisji pyłów i gazów do wysokości 40 metrów. Emisja ta pochodzi głównie z nieefektywnego spalania węgla w przestarzałych domowych piecach grzewczych lub lokalnych kotłowniach węglowych. Według danych Europejskiej Agencji Środowiska, w 2020 roku aż **69% emisji pyłów PM2,5 w Polsce pochodziło z zabudowy mieszkaniowej, handlowej oraz budynków użyteczności publicznej**. Właściciele nieruchomości mogą korzystać z krajowych programów dofinansowania wymiany "kopciuchów". Od 2018 roku mieszkańcy Gminy Ożarów mogą również ubiegać się o środki z rządowego programu „**Czyste Powietrze**”, który wspiera wymianę starych źródeł ciepła na nowoczesne oraz termomodernizację budynków.

Wyzwania we wdrażaniu programów antysmogowych

Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że pomimo rozbudowanej oferty publicznych instytucji, **tempo termomodernizacji budynków mieszkalnych zasilanych paliwami stałymi nie odpowiada zidentyfikowanym potrzebom** i nie wykorzystuje w pełni potencjału inwestycji zwiększających efektywność energetyczną. Kluczowym wyzwaniem jest niewystarczająca ilość środków oraz konieczność wniesienia wkładu własnego przez mieszkańców. Wnioski te opierają się na opiniach

i postulatach uczestników spaceru badawczego, przeprowadzonego w ramach pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji.

Innym problemem jest azbest pozostający do utylizacji. Według danych Urzędu Miejskiego w Ożarowie na dzień 31.08.2024r. na terenie gminy pozostało jeszcze do unieszkodliwienia 4 691,76 tony azbestu. Średnia jego ilość do unieszkodliwienia w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosi 0,46 ton.

Tabela 15 Ilość azbestu pozostająca do unieszkodliwienia wg stanu na 31.08.2024r.

Wyszczególnienie	Szacunkowa liczba ton azbestu pozostająca do utylizacji
Miasto Ożarów	262,17
Gmina Ożarów	4 691,76

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Ożarowie

Ochrona środowiska i klimatu: szansa dla rewitalizacji

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne to doskonała okazja, by wypracować **nowe standardy w zakresie poszanowania walorów środowiskowych i ochrony klimatu** przy realizacji gminnych polityk i inwestycji. Dzięki nim możemy zadbać o przyszłość naszej planety, jednocześnie poprawiając jakość życia mieszkańców.

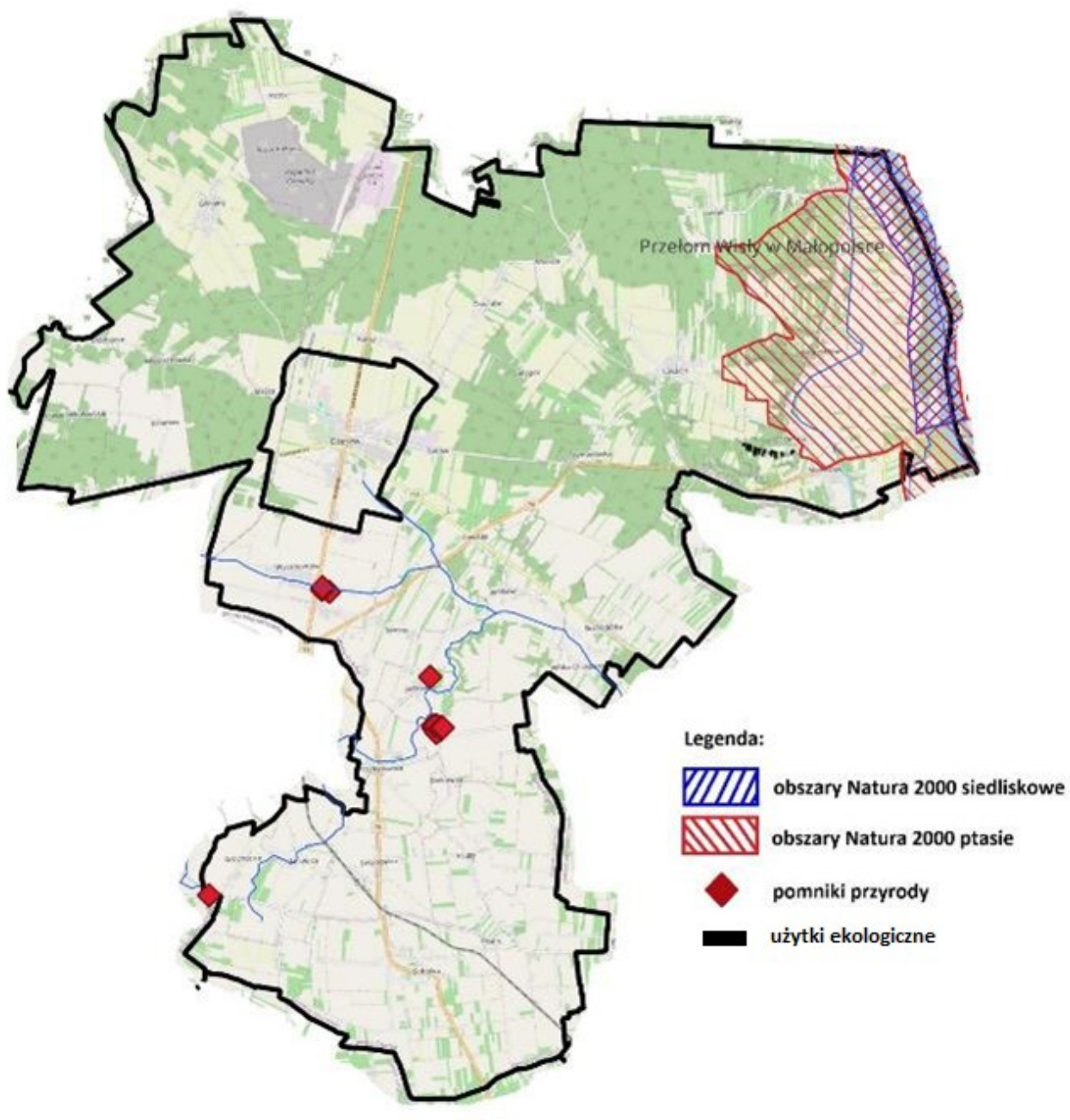
Walory przyrodnicze Gminy Ożarów

Na terenie gminy występują formy ochrony przyrody i krajobrazu w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt. 1-9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody - są to:

- obszar Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce,
- obszar Natura 2000 Małopolski Przełom Wisły,
- 12 pomników przyrody,
- 32 twory przyrody,
- 1 użytek ekologiczny.

Na obszarze rewitalizacji nie występują formy ochrony przyrody i krajobrazu w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt. 1-9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r.

Mapa 7 Obszary chronione na terenie gminy Ożarów

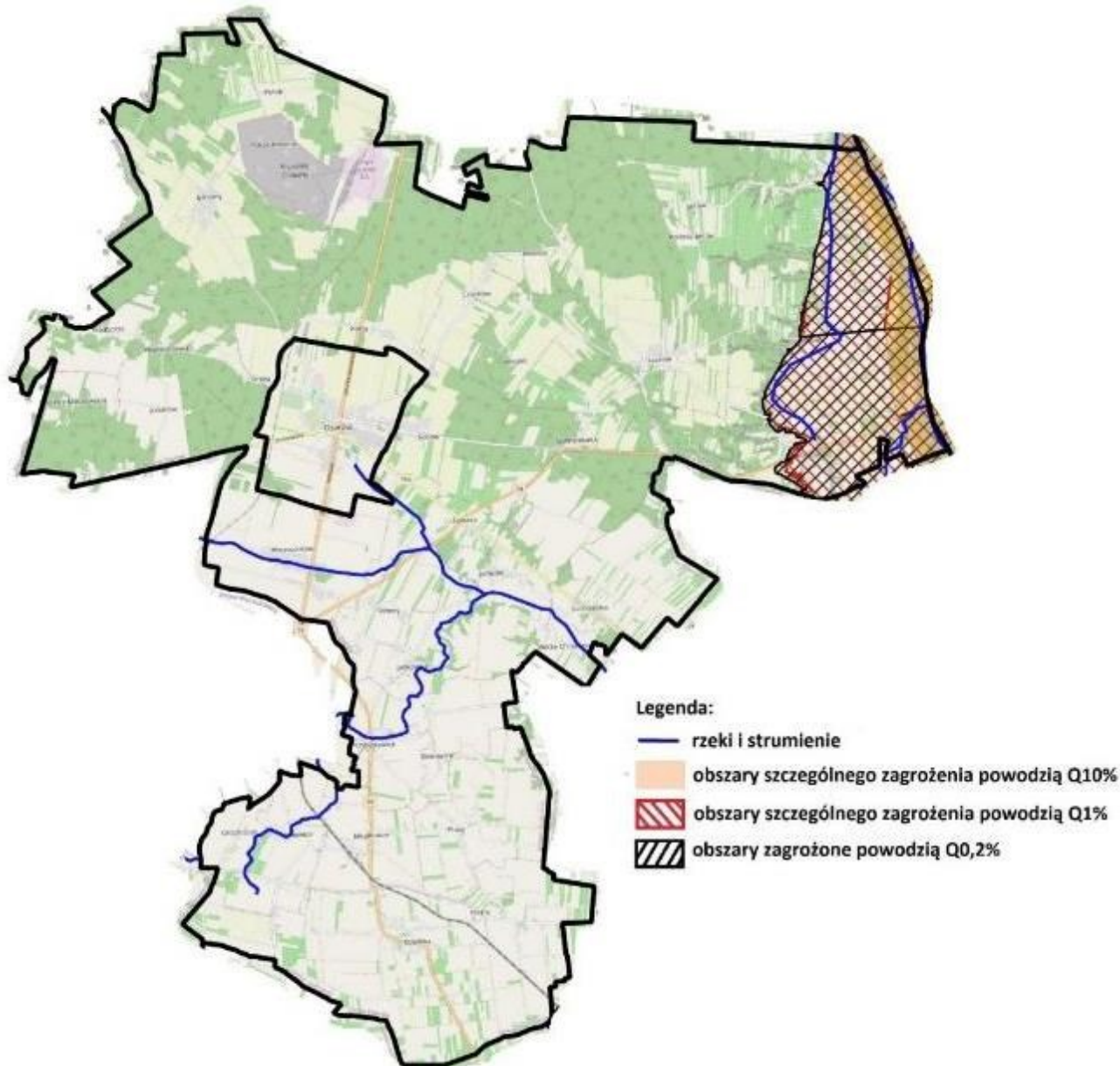
Źródło: opracowanie na podstawie danych z programu QGIS

Ożarów: obszary zagrożone powodzią i suszą

Analiza map dostępnych na Hydroportalu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wykazała, że na terenie Gminy Ożarów występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Dotyczy to zarówno terenów o średnim (1%), jak i wysokim (10%) prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi.

Na obszarze rewitalizacji nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Mapa 8 Zagrożenie powodziowe na terenie Miasta i Gminy Ożarów

Źródło: opracowanie na podstawie danych z programu QGIS

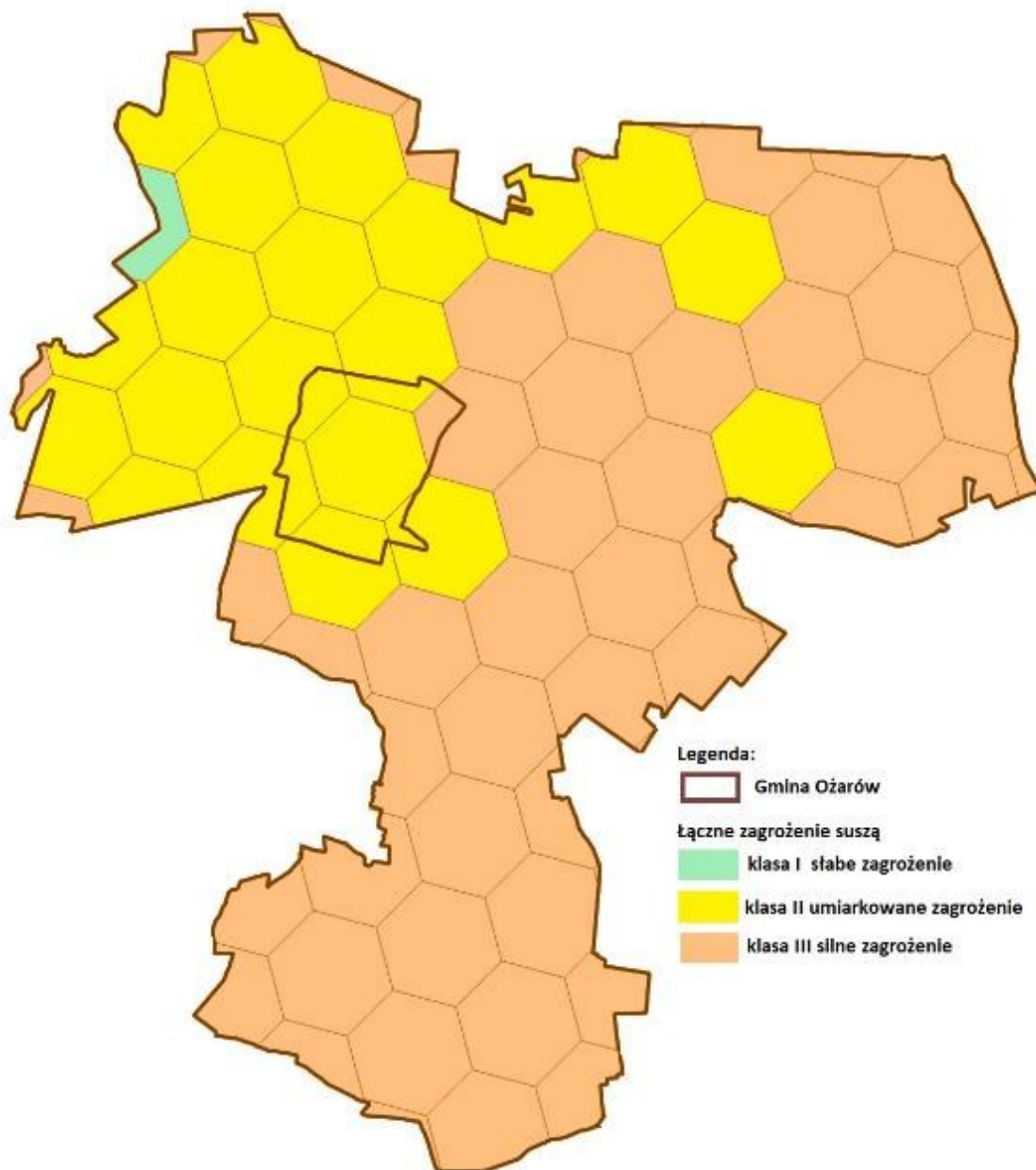
Wyzwania związane z suszą w gm. Ożarów

Mapy dostępne na stronie internetowej: <https://wody.isok.gov.pl> wskazują, że obszar Miasta Ożarów charakteryzuje się zróżnicowanym zagrożeniem suszą:

- **susza rolnicza:** występuje zarówno **silne i ekstremalne zagrożenie**, jak i **umiarkowane zagrożenie suszą**
- **susza hydrologiczna:** na terenie miasta Ożarów odnotowano **umiarkowane i silne zagrożenie**,
- **susza hydrogeologiczna:** poziom zagrożenia jest **słaby**.

Zgodnie z klasyfikacją łączonego zagrożenia suszą, w Gminie Ożarów występują obszary o słabym (niewielki obszar), umiarkowanym, jak i silnym zagrożeniu suszą. **Na terenie Miasta Ożarów występują obszary umiarkowanym, jak i silnym zagrożeniu suszą.** Te dane podkreślają złożoność wyzwań środowiskowych, przed którymi stoi gmina.

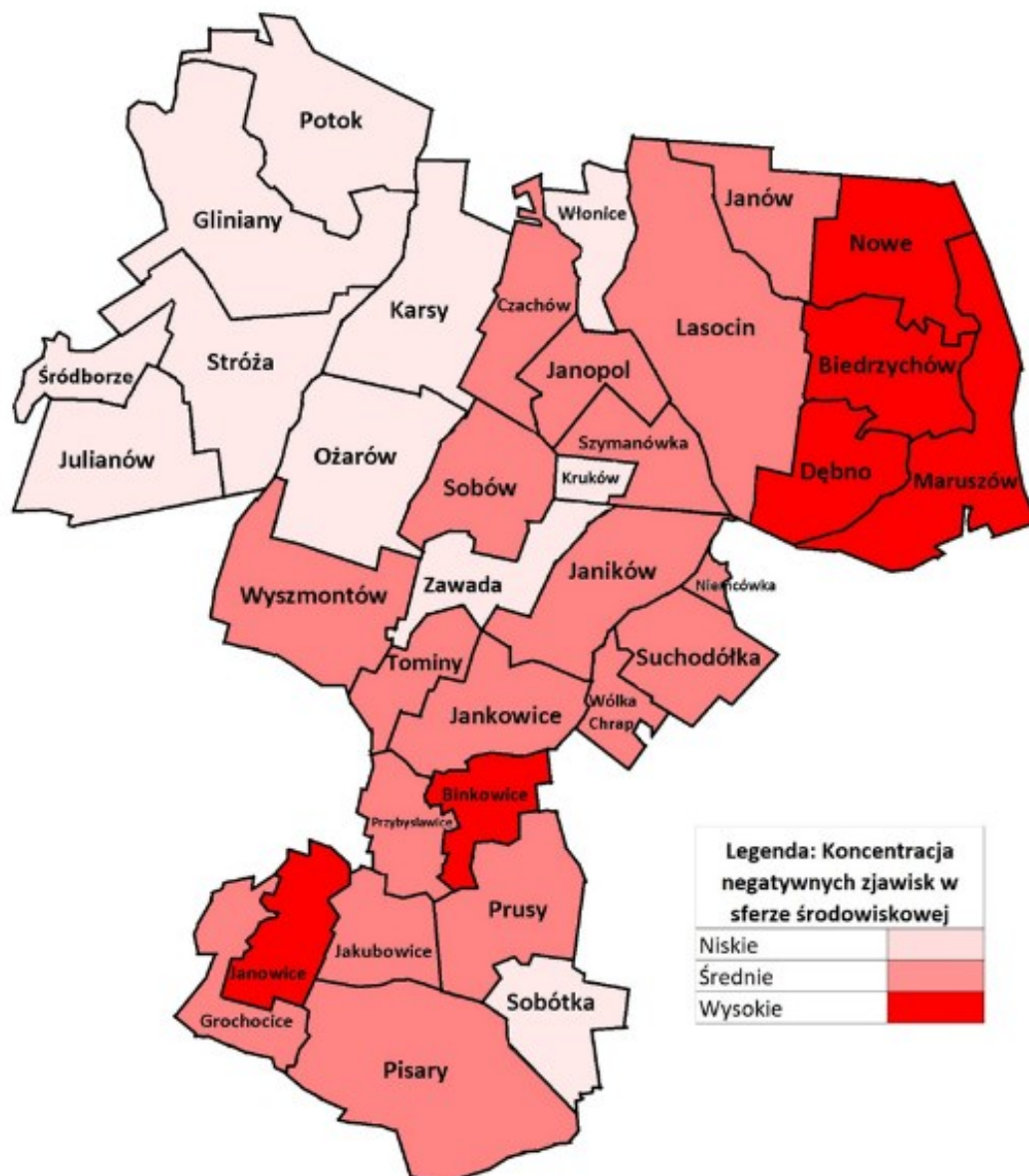
Mapa 9 Mapa łącznego zagrożenia suszą sumą klas zagrożenia suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną
– ocena w siatce pól podstawowych dla Gminy Ożarów (z zaznaczeniem miasta Ożarów)

Źródło: opracowanie na podstawie danych z programu QGIS

Podsumowanie problemów w sferze środowiskowej

Bardzo wysokie natężenie negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej stwierdzono w szczególności w sołectwach Biedzychów, Binkowice, Dębno, Janowice, Maruszów, Nowe.

3.5. Diagnoza zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych

Bariery przestrzenne: kluczowe wyzwanie integracji obszaru rewitalizacji

Bariery te stanowią główne wyzwanie w integracji różnych części obszaru rewitalizacji. Chociaż negatywne zjawiska funkcjonalno-przestrzenne występują w całej gminie, szczególnie duże problemy zdiagnozowano w sołectwach: Biedzychów, Dębno, Gliniany, Janopol, Janów, Julianów, Niemcówka, Nowe, Potok, Prusy, Suchodółka, Szymanówka, Tominy, Wlonice oraz Wólka

Chrapanowska.

Analiza sfery funkcjonalno-przestrzennej

Analizując sferę funkcjonalno-przestrzenną, wzięto pod uwagę szereg kluczowych aspektów:

- **dostępność infrastruktury społecznej i rekreacyjnej** (np. boiska, place zabaw, ogólnodostępne siłownie zewnętrzne),
- **dostęp do infrastruktury kulturalnej,**
- **dostęp do podstawowych usług** związanych z zaopatrzeniem w wodę i oczyszczaniem ścieków,
- **dostęp do infrastruktury zdrowotnej, szkolnej oraz opieki nad dziećmi do lat 3,**
- **dostępność i jakość infrastruktury komunikacyjnej,**
- **stan i zachowanie obiektów zabytkowych.**

Dostępność infrastruktury na obszarze rewitalizacji

Na obszarze rewitalizacji mieszkańcy mają dostęp do infrastruktury kulturalnej i edukacyjnej. W Mieście Ożarów znajduje się m.in.

- Urząd Miejski,
- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy im. Witolda Gombrowicza w Ożarowie,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury im. Aleksandra Patkowskiego,
- Świetlica Środowiskowa w Ożarowie,
- szkoła podstawowa oraz Przedszkole Samorządowe,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Edwarda Szyłki,
- Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Ożarowie,
- Zespół Szkół w Ożarowie im. Marii Skłodowskiej – Curie

Na terenie miasta funkcjonuje również Żłobek "u Skłodowskiej", który stanowi społeczną inicjatywę mającą na celu zapewnienie opieki nad dziećmi do lat 3.

Zdjęcie 6 Budynek Urzędu Miejskiego w Ożarowie

Źródło: Urząd Miejski w Ożarowie

Na terenie rewitalizacji znajdują się boiska przy placówkach oświatowych, boisko typu „Orlik”, boisko trawiaste, plac zabaw, siłownia wewnętrzna oraz zewnętrzna, korty tenisowe, basen, miejsce rekreacji altana/ miejsce na ognisko.

Zdjęcie 7 Boiska na terenie obszaru rewitalizacji

Źródło: <https://swietokrzyskie.cozadzien.pl/ostrowiec/juz-jest-nowe-boisko-w-ozarowie/47727>

Tabela 16 Dostęp do infrastruktury sportowo – rekreacyjnej na terenie Miasta Ożarów

Wyszczególnienie	Boisko trawiaste	Siłownia	plac zabaw	basen	miejsce rekreacji altana/ miejsce na ognisko
Miasto Ożarów	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Ożarów

Zdjęcie 8 Kryta pływalnia „Neptun w Ożarowie

Źródło: <https://neptun.ozarow.pl/art,1,zdjecia-wnetrza-krytej-plywalni-neptun-w-ozarowie>

Zdjęcie 9 Kort tenisowy w Ożarowie

Źródło: <https://kluby.org/ozarow#gallery-1>

Na obszarze rewitalizacji istnieje potrzeba stworzenia nowych miejsc integracji społecznej. Miejscami, które można by zagospodarować na te cele są m.in. pomieszczenia w budynku dworca PKS oraz pomieszczenia w budynku MGOK.

Zdjęcie 10 Budynek dworca PKS

Źródło: Urząd Miejski w Ożarowie

Dostęp do opieki zdrowotnej na obszarze rewitalizacji

Na terenie miasta Ożarów funkcjonuje Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ożarowie (SP ZOZ), który swoją działalność rozpoczął 01.01.2000r., a w jego strukturach znajduje się Ośrodek Zdrowia w Jakubowicach.

Świadczone są usługi w ramach umów z Narodowym Funduszem Zdrowia, które obejmują podstawową opiekę zdrowotną, stomatologię, ambulatoryjną opiekę specjalistyczną, rehabilitację leczniczą i laboratorium analityczne. Od 2018r. działa również pracownia ultrasonografii. ZOZ dysponuje własną karetką transportową, która jest wykorzystywana do realizacji lekarskich wizyt domowych i zleconych zabiegów. A od 01.01.2024r. realizuje program skoordynowanej opieki w ramach POZ w zakresie endokrynologii i kardiologii oraz dietetyki.

W ramach SP ZOZ w Ożarowie funkcjonują:

- Poradnia Reumatologiczna,
- Poradnia Neurologiczna,
- Poradnia Endokrynologiczna,
- Poradnia Dermatologiczna,
- Poradnia Okulistyczna,

- Poradnia Ginekologiczno-Położnicza,
- Poradnia Stomatologiczna,
- Gabinet rehabilitacji i fizjoterapii,
- Gabinet USG.

Zdjęcie 11 Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej

Źródło: <https://spzozozarow.pl/>

Świadczenia lekarza POZ obejmują:

- profilaktykę chorób, w tym badania i porady w ramach profilaktyki wieku rozwojowego oraz szczepienia ochronne,
- świadczenia profilaktyki chorób układu krążenia,
- udzielanie porad w leczeniu schorzeń, w tym zapewnienie diagnostyki laboratoryjnej oraz obrazowej i nieobrazowej (EKG, RTG, USG) zgodnie z obowiązującym wykazem,
- wykonywanie zabiegów w gabinecie zabiegowym i w domu pacjenta,
- inne świadczenia wynikające z potrzeb populacji objętej opieką, w tym: kierowanie do poradni specjalistycznych i na leczenie szpitalne, kierowanie na rehabilitację i leczenie uzdrowiskowe, kwalifikowanie i wystawianie zleceń przewozów transportu sanitarnego, wystawianie zleceń na realizację świadczeń pozostających w zakresie zadań pielęgniarki POZ, wystawianie zaświadczeń dotyczących stanu zdrowia pacjenta.

Świadczenia pielęgniarskie obejmują kompleksową opiekę pielęgniarską nad osobą, rodziną, społecznością w środowisku zamieszkania z uwzględnieniem miejsca udzielania świadczeń, takie jak:

- świadczenia profilaktyczne u dzieci w wieku do 6 r.ż., w tym: wizyty patronażowe w 3-4 (trzecim-czwartym) miesiącu życia i - o ile w czasie tej wizyty zostały stwierdzone zaburzenia stanu zdrowia dziecka - także w 9. (dziewiątym) miesiącu życia dziecka, testy przesiewowe w 12. (dwunastym) miesiącu życia dziecka oraz w wieku 2, 4 i 5 lat;

- świadczenia profilaktyki gruźlicy;
- świadczenia lecznicze, w tym: wykonywanie iniekcji i zabiegów na podstawie zleceń lekarzy ubezpieczenia zdrowotnego w gabinecie pielęgniarki POZ i w domu pacjenta;
- świadczenia diagnostyczne, w tym: pobieranie materiałów do badań diagnostycznych na podstawie zlecenia lekarza POZ, w sytuacji gdy pobranie z przyczyn medycznych powinno być zrealizowane w domu pacjenta;
- świadczenia pielęgnacyjne i rehabilitacyjne, w szczególności dla osób, u których występuje ograniczenie sprawności psychofizycznej w wyniku choroby.

Dziedzictwo kulturowe na obszarze rewitalizacji

Obszar rewitalizacji w Gminie Ożarów jest bogaty w **zabytki**, włączone zarówno do **Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Świętokrzyskiego**, jak i do **Gminnej Ewidencji Zabytków**. Dominującą część dziedzictwa architektonicznego stanowią obiekty o funkcji sakralnej i pałacowej. Jedną z największych atrakcji w Gminie jest Dwór w Śmitowie.

Zdjęcie 12 Dwór w Śmitowie

Źródło: https://swietokrzyskie.travel/informator_turystyczny/zabytki/dwor_w_smilowie

Na obszarze rewitalizacji – miasto Ożarów - zlokalizowane są następujące zabytki:

Tabela 17 Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa świętokrzyskiego zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji – miasto Ożarów

L.p.	Zabytek	Numer w rejestrze
1	- cmentarz przy kościele par. pw. św. Stanisława, nr	A.550/1-3
2	dzwonnica, drewn., XVIII,	A.550/1-3
3	- kaplica grobowa Karskich, 1 poł. XIX,	A.550/1-3
4	- cmentarz parafialny	A.551
5	- cmentarz żydowski	A.552

Źródło: Rejestr Zabytków Nieruchomych Województwa Świętokrzyskiego

Zdjęcie 13 Kaplica grobowa Karskich, 1 poł. XIX

Źródło: Urząd Miejski w Ożarowie

Zdjęcie 14 Dzwonnica, drewniana., XVIII w Ożarowie

Źródło: Urząd Miejski w Ożarowie

W obiektach zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków ochronie podlega:

- oryginalna (historyczna) forma architektoniczna obiektu we wszystkich jej elementach (wysokość, bryła, geometria i forma dachu, kompozycja bryły i elewacji wraz z detalem architektonicznym i stolarką, zabytkowe wyposażenie, zasadnicze rozplanowanie wnętrza),
- oryginalny materiał budowlany (w tym rodzaj pokrycia dachowego),
- funkcja obiektu, której ewentualna zmiana wymaga zgody wojewódzkiego konserwatora zabytków

Tabela 18 Stanowiska archeologiczne wpisane do Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Świętokrzyskiego znajdujące się na terenie miasta Ożarów

L.p.	Numer rejestru	Funkcja	Chronologia /kultura	Miejscowość	Nr w miejscowości	Nr obszaru AZP	Nr stanowiska	Stan zachowania
1.	254/A, dec. z 16.06.1980	Kopalnia krzemienia „Za Garncarzami”	KMR	Ożarów	1	85-73	1	dobry

Źródło: Rejestr Zabytków Nieruchomych Województwa Świętokrzyskiego

Tabela 19 Zabytki budownictwa i architektury wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków zlokalizowane na obszarze rewitalizacji – miasto Ożarów

79. Ożarów - układ urbanistyczny centrum miejscowości
80. Ożarów - figura przydrożna – krzyż
81. Ożarów - figura przydrożna - krzyż
82. Ożarów - kapliczka przydrożna z rzeźbą Chrystusa Frasobliwego
83. Ożarów - kapliczka przydrożna
84. Ożarów - figura przydrożna - krzyż
85. Ożarów - figura przydrożna - św. Józef z Dzieciątkiem
86. Ożarów figura przydrożna - krzyż (na pamiątkę uwłaszczenia)
87. Ożarów - figura przydrożna Matka Boska Różańcowa, obok kościoła parafialnego
88. Ożarów - kapliczka przydrożna z rzeźbą Chrystusa Frasobliwego
89. Ożarów - kapliczka przydrożna, we wschodniej części miasta
90. Ożarów - cmentarz przykościelny
91. Ożarów - cmentarz żydowski, w południowo
92. Ożarów - cmentarz parafialny,
93. Ożarów - zespół kościoła parafialnego p.w. św. Stanisława Bpa.
94. Ożarów - zespół kościoła parafialnego p.w. św. Stanisława Bpa. - dzwonnica
95. Ożarów - zespół kościoła parafialnego p.w. św. Stanisława Bpa. - kaplica Karskich
96. Ożarów - zespół kościoła parafialnego p.w. św. Stanisława Bpa. - ogrodzenie z bramą
97. Ożarów - kapliczka przydrożna Kościuszki /Mickiewicza
98. Ożarów - synagoga Kochanowskiego
99. Ożarów - dom mieszkalny Jana Pawła II 5 (aktualny nr porządkowy 3)
100. Ożarów - dom mieszkalny Jana Pawła II 12 (aktualne nr porządkowe 12/1-2)
101. Ożarów - dom mieszkalno - handlowy Jana Pawła II (aktualny nr porządkowy 17)
102. Ożarów - dom mieszkalno - handlowy Jana Pawła II / Spacerowa (aktualny nr porządkowy 1)
103. Ożarów - dom mieszkalny Kolejowa 20

104. Ożarów - dom mieszkalny Kolejowa 32 (aktualny nr porządkowy 34)
105. Ożarów - dom mieszkalny Kolejowa 37
106. Ożarów - dom mieszkalny Kolejowa 39
107. Ożarów - dom mieszkalny Kolejowa 41
108. Ożarów - dom mieszkalny Kolejowa 43 (aktualne nr porządkowe 43/1-2)
109. Ożarów - dom mieszkalny Kościuszki 26 (aktualny nr porządkowy 24)
110. Ożarów - dom mieszkalny Kościuszki 29
111. Ożarów - dom mieszkalny Mazurkiewicza 4
112. Ożarów - dom mieszkalny Mazurkiewicza 6
113. Ożarów - dom mieszkalny Mazurkiewicza 11 (zabudowa bliźniacza, aktualne nr porządkowe 16 i 17)
114. Ożarów - dawny posterunek policji - Mazurkiewicza 13 (aktualny nr porządkowy 5/3)
115. Ożarów - dom mieszkalny Mazurkiewicza 15 (aktualne nr porządkowe 15/1-2)
116. Ożarów - dawny budynek Urząd Gminy Mazurkiewicza 177 (aktualnie siedziba OPS)
117. Ożarów - dawna szkoła Mazurkiewicza (aktualnie siedziba ŚDS, aktualny nr porządkowy 25)
118. Ożarów - dom - dawna apteka Sandomierska 4 (aktualne nr porządkowe 4/1-2)
119. Ożarów - dom mieszkalno - handlowy Spacerowa 6
120. Ożarów - dom mieszkalny - przyrynkowy Wysoka 21 (aktualny nr porządkowy 20)
121. Ożarów - dom mieszkalny - przyrynkowy Wysoka 23
122. Ożarów - dom mieszkalny - przyrynkowy Wysoka 25 (aktualny nr porządkowy 24)

Źródło: Program Opieki nad Zabytkami Gminy Ożarów na lata 2021-2024”

Tabela 20 Zestawienie stanowisk archeologicznych ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków położonych na terenie miasta Ożarów

Lp.	Miejscowość	Nr stanowiska w miejscowości	Funkcja	Nr obszaru azp	Nr stan na obszarze azp
1	Ożarów	6	osada	85-73	85
2	Ożarów	14	śląd osadnictwa	85-73	24

Źródło: Gminny Plan Ochrony Zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla Miasta i Gminy Ożarów

Dostęp do infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i gazowej

Obszar rewitalizacji jest w 100% zwodociągowany i skanalizowany. Przez teren gminy Ożarów przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN100 4,0 MPa zasilający stację gazową redukcyjno-pomiarową I-go stopnia położoną w m. Ożarów oraz gazociąg wysokiego ciśnienia DN80 4,0 MPa zasilający stację gazową redukcyjno-pomiarową I-go stopnia położoną w m. Dąbie gm. Zawichost - stanowiące odgałęzienia gazociągu wysokiego ciśnienia DN300 4,0 MPa relacji Sandomierz-Ostrowiec Świętokrzyski. Źródło dostawy gazu na potrzeby istniejących i potencjalnych odbiorców gazu na terenie miasta i gminy Ożarów stanowi stacja gazowa redukcyjno-pomiarowa I-go stopnia położona w m. Ożarów (SRP Ożarów) o przepustowości 1600 nm³/h oraz stacja gazowa redukcyjno-pomiarowa I-go stopnia położona w m. Sobótka gm. Ożarów (SRP Sobótka) o przepustowości 1600 nm³/h.

Tabela 21 Wskaźniki zwodociągowania Miasta Ożarów w latach 2020-2023 w podziale na kategorie

Kategoria	2020	2021	2022	2023
Długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej)				
Ogółem	192,3	192,6	192,5	192,5
Ożarów - miasto	16,5	16,6	16,5	16,3
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania				
Ogółem	2 498	2 516	2 516	2 823
Ożarów - miasto	515	524	523	537
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca				
Ogółem	27,7	26,8	26,7	28,9
Ożarów - miasto	36,1	34,3	36,8	34,3
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej				
Ogółem	9 506	9 416	9 293	9 296
Ożarów - miasto	4 292	4 238	4 153	4 099

Źródło: opracowanie na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Tabela 22 Kanalizacja sanitarna na terenie Miasta Ożarów w latach 2020-2023 w podziale na kategorie

Kanalizacja	2020	2021	2022	2023
długość czynnej sieci kanalizacyjnej				
Ogółem	34,9	35,7	35,9	35,9
Ożarów - miasto	14,0	14,8	14,8	14,8
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania				
Ogółem	726	734	744	745
Ożarów - miasto	457	465	474	476
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej				
Ogółem	5 058	5 006	4 929	4 869
Ożarów - miasto	3 923	3 879	3 808	3 758
udział liczby mieszkańców korzystających z instalacji ściekowych				
Ogółem	-	-	80,7	80,5
Ożarów - miasto	-	-	91,8	91,8

Źródło: opracowanie na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

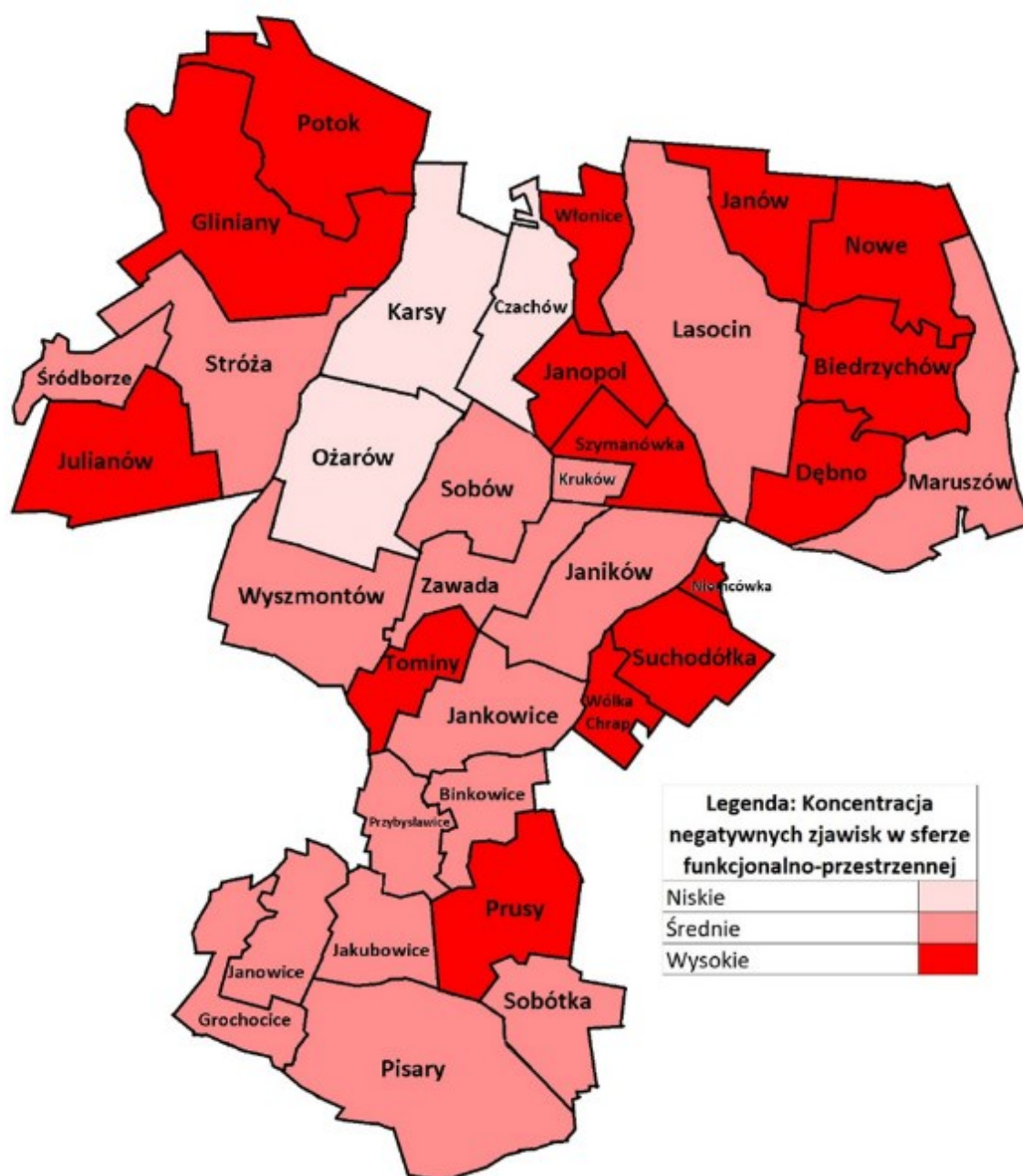
Przez obszar rewitalizacji przechodzą następujące drogi krajowe i wojewódzkie:

- Droga krajowa nr 79 o przebiegu Warszawa – Koźnice – Zwoleń – Ożarów – Sandomierz – Kraków – Katowice – Bytom. Droga ta stanowi ważne połączenie międzyregionalne i regionalne dla terenów województw mazowieckiego, świętokrzyskiego i małopolskiego położonych bezpośrednio po zachodniej stronie Wisły. Dla Ożarowa stanowi najważniejsze połączenie zewnętrzne i wewnętrzne na osi północ – południe.
- Droga wojewódzka nr 755 o przebiegu Ostrowiec Świętokrzyski – Ożarów – Zawichost – (brak mostu na Wiśle) – Kosin (woj. lubelskie), łącząca Ożarów z Ostrowcem Świętokrzyskim i Zawichostem.

W mieście Ożarów funkcjonuje odpowiednia infrastruktura umożliwiająca komunikację autobusową. Układ dróg dostosowany jest do struktury zabudowy oraz odpowiada miejscowym potrzebom,

natomiast stan techniczny części dróg wskazuje na ciągłą potrzebę przeprowadzenia remontów i modernizacji. Konieczna jest przebudowa kilku odcinków dróg lokalnych oraz budowa chodników. Istotną kwestią w funkcjonowaniu i organizacji transportu na terenie miasta jest stale zwiększające się natężenie ruchu drogowego. Zdecydowanie większy ruch powoduje duże zagrożenie dla bezpieczeństwa pieszych i rowerowych uczestników ruchu drogowego. Zagrożenie to spowodowane jest przez niewystarczającą ilość ciągów pieszych i rowerowych przy głównych osiach komunikacyjnych gminy.

Mapa 11 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze funkcjonalno - przestrzennej na terenie Gminy Ożarów w podziale sołectwa i miasto

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Ożarów str. 113

Sfera techniczna

Analiza sfery technicznej w Gminie Ożarów skupiła się na trzech kluczowych wskaźnikach, rozpatrywanych dla poszczególnych sołectwa i miasta. Zbadano **liczbę nowych budynków mieszkalnych oddanych do użytkowania** (na 100 mieszkańców), oceniono **stan budynków użyteczności publicznej** pod kątem energooszczędności i ochrony środowiska, a także przeanalizowano **wskaźnik złożonych deklaracji do CEEB** (na 100 mieszkańców).

W 2023r. w gminie Ożarów oddano do użytku 5 budynków mieszkalnych. Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach wynosi 3,62. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2023r. wynosi 72,6 m².

Tabela 23 Budynki mieszkalne oddane do użytkowania w latach 2020-2023 na terenie gminy Ożarów

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	Razem
Miasto Ożarów	6	6	8	5	25
Gmina Ożarów	23	20	24	19	86

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urząd Miejskiego w Ożarowie

Tabela 24 Budynki mieszkalne wykorzystujące OZE w 2023r.

Wyszczególnienie	Budynki mieszkalne wykorzystujące OZE w 2023
Miasto Ożarów	5

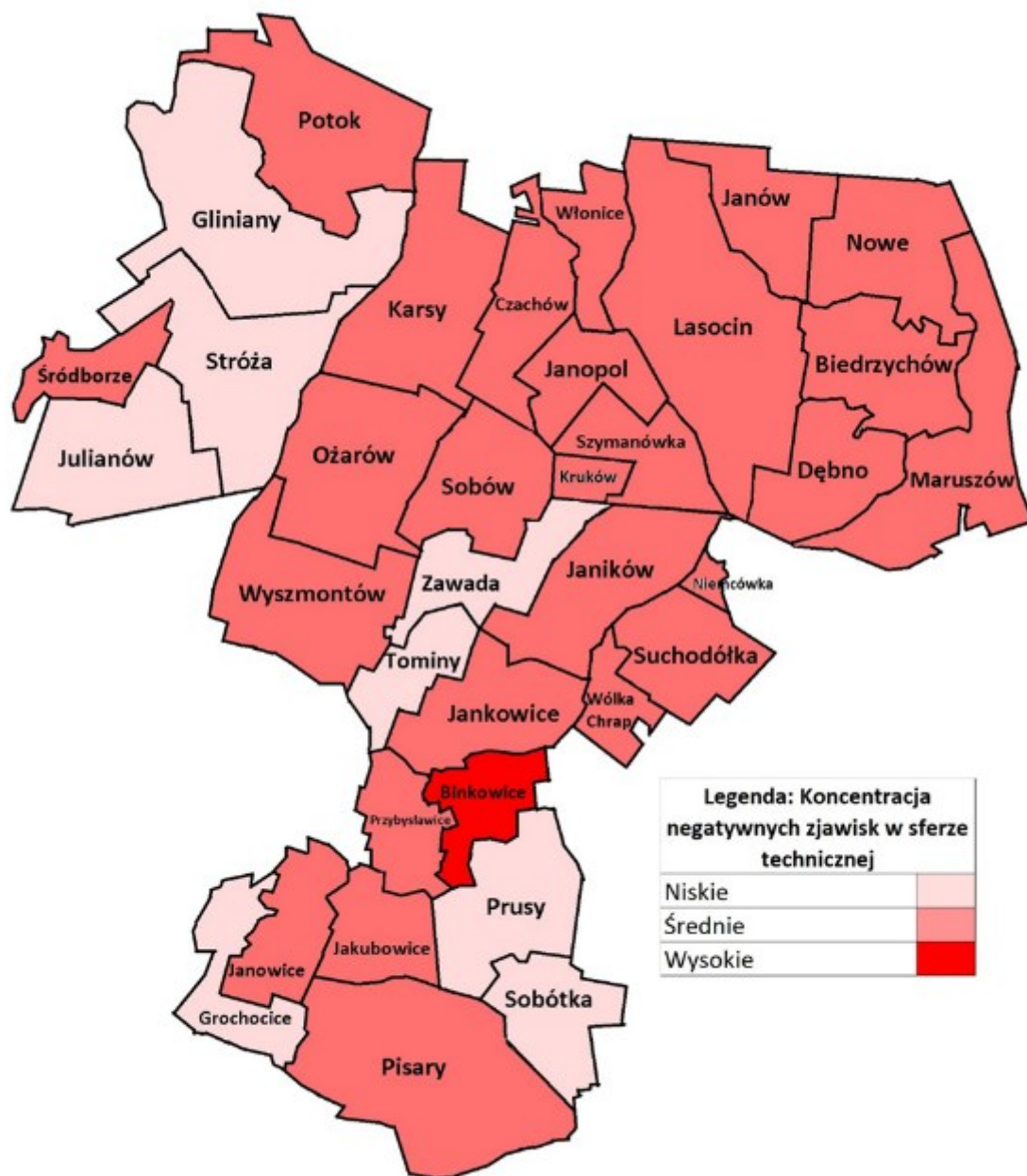
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urząd Miejskiego w Ożarowie

Tabela 25 Budynki mieszkalne zgłoszone do CEEB w Mieście i Gminie Ożarów wg stanu na 31.12.2023r.

Wyszczególnienie	Ilość złożonych deklaracji w bazie CEEB
Miasto Ożarów	630
Gmina Ożarów	2649

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urząd Miejskiego w Ożarowie

Mapa 12 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze technicznej w Gminie Ożarów w podziale na sołectwa i miasto

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Ożarów s. 134

3.6 Potencjały lokalne

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji program rewitalizacji zawiera szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt. 2, obejmującą analizę negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru. W związku z powyższym poniżej przedstawiono potencjały lokalne występujące na obszarze miasta Ożarów.

Tabela 26 Potencjały lokalne w mieście Ożarów

L.p.	Jednostka analityczna (miasto/)	Sfera społeczna	Sfera techniczno - funkcjonalna
	Miasto Ożarów	OŻAROWSKIE STOWARZYSZENIE KULTURALNE "FORUM" NIEZALEŻNY SAMORZĄDNY ZWIĄZEK ZAWODOWY PRACOWNIKÓW GMINNEJ SPÓŁDZIELNI "SAMOPOMOC CHŁOPSKA" W OŻAROWIE W LIKWIDACJI STOWARZYSZENIE MIŁOŚNIKÓW POWIŚLA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO "DOŁY BIEDRZYCHOWSKIE" W LIKWIDACJI STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU ZESPOŁU SZKÓŁ W OŻAROWIE IM. MARII SKŁODOWSKIEJ - CURIE STOWARZYSZENIE MIŁOŚNIKÓW WIŚNI "NADWIŚLANKA" STOWARZYSZENIE NA RZECZ EDUKACJI, ROZWOJU I INTEGRACJI DZIECI, MŁODZIEŻY, ICH RODZIN I SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ - "ISKRA" STOWARZYSZENIE "RAZEM DLA OŻAROWA" STOWARZYSZENIE OŻAROWSKA AKADEMIA SENIORA FUNDACJA "POMOC DLA WETERANA" STOWARZYSZENIE PIŁKARSKIE OLDBOYS OŻARÓW STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ "AKTYWNI RAZEM" FUNDACJA BOŻNICA STOWARZYSZENIE SPORTOWE AKTYWNY OŻARÓW SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W OŻAROWIE MIĘDZYZAKŁADOWY KLUB SPORTOWY "ALIT" W OŻAROWIE KLUB ABSTYNENTA "ASTER" W LIKWIDACJI STOWARZYSZENIE "PROMOCJA PRACY" OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W OŻAROWIE STOWARZYSZENIE PRYWATNYCH PRZEDSIĘBIORCÓW "INICJATYWA"	Boisko trawiaste, Boisko ze sztuczną nawierzchnią Siłownia wewnętrzna, Siłownia zewnętrzna, korty tenisowe, plac zabaw, basen, miejsce rekreacji altana/ miejsce na ognisko, Szkoła, przedszkole, żłobek, świetlica środowiskowa, Urząd Miejski, Straż miejska, Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy im. Witolda Gombrowicza w Ożarowie, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury im. Aleksandra, Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Edwarda Szyłki, Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Ożarowie, Branżowa Szkoła I Stopnia w Ożarowie.

Źródło: opracowanie własne

3.7. Wnioski z diagnozy

Szczegółowa Diagnoza

Diagnoza obszaru rewitalizacji objęła wszechstronną analizę negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych. Badania uwzględniły również zasoby dziedzictwa kulturowego. Dzięki temu możliwe było zidentyfikowanie kluczowych **problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych**, a także wskazanie wzajemnych powiązań między zjawiskami. Całość diagnozy jest zgodna z wymogami ustawy o rewitalizacji.

Problemy i potrzeby

Obszar rewitalizacji – zlokalizowany w Mieście Ożarów - mierzy się z **koncentracją problemów społecznych**, w tym **bezrobocia i zależności od pomocy społecznej**. To z kolei przyczynia się do **negatywnego wizerunku**. Kluczowa jest tu realizacja długofalowych projektów wspierających rodziny w różnym wieku, szczególnie te najbardziej potrzebujące.

Ważnym wyzwaniem jest **niedostateczna oferta wsparcia dla rodzin i opiekunów osób z niepełnosprawnościami**. Istnieje pilna potrzeba **rozszerzenia programu opieki wytchnieniowej** i zapewnienia odpowiedniej bazy lokalowej.

Problemy bezradności i ryzyko wykluczenia społecznego dotyczą całe rodziny, potęgowane przez dynamiczne zmiany społeczno-gospodarcze. Skutkuje to m.in. **rosnącą liczbą dzieci i młodzieży z orzeczeniami o potrzebie specjalnego kształcenia** oraz **narastającymi problemami wychowawczymi**. Niezbędne są projekty ukierunkowane na **włączenie społeczne, wsparcie rodzin i kształtowanie umiejętności wychowawczych rodziców**.

Konieczne jest również **wzmocnienie instytucji odpowiedzialnych za edukację, kulturę i pomoc społeczną**, takich jak Ośrodek Pomocy Społecznej i Gminna Biblioteka Publiczna, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury. Potrzebują one **dofinansowania**, aby móc rozwijać ofertę czasu wolnego dla młodzieży i realizować przedsięwzięcia odpowiadające na potrzeby całych rodzin.

Sfera społeczna: potrzeba integracji i dostępności

Kluczowym wyzwaniem w sferze społecznej jest **wzmocnienie integracji sąsiedzkiej i rozwój inicjatyw lokalnych**. Obecnie brakuje ogólnodostępnych **miejsc spotkań i integracji**, co wymaga pilnego stworzenia **dostępnych i wielofunkcyjnych przestrzeni**, otwartych na potrzeby nieformalnych grup, mieszkańców i organizacji pozarządowych, młodzieży.

W obliczu starzejącego się społeczeństwa, narasta potrzeba **inwestycji infrastrukturalnych poprawiających dostępność architektoniczną obiektów i przestrzeni publicznych**, a także **działań wspierających dostępność cyfrową i informacyjno-komunikacyjną dla seniorów**. Niezbędne jest również **rozszerzenie oferty wsparcia dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz ich rodzin i opiekunów**.

Niewystarczające wsparcie dzieci i młodzieży w gminie – główne problemy i konsekwencje

Współczesna młodzież oraz dzieci coraz częściej doświadczają braku adekwatnego wsparcia, co prowadzi do poważnych konsekwencji dla ich zdrowia psychicznego, edukacji oraz funkcjonowania społecznego. Kluczowe problemy młodych ludzi:

Problemy edukacyjne

- Trudności z koncentracją, malejąca motywacja do nauki oraz brak wsparcia w rozwijaniu kompetencji emocjonalnych i społecznych sprawiają, że młodzi ludzie częściej osiągają słabe wyniki szkolne.
- Nierówności w dostępie do pomocy pedagogicznej i psychologicznej zwłaszcza w mniejszych gminach pogłębiają różnice edukacyjne.

Pogarszający się stan zdrowia psychicznego

- Rosnąca liczba dzieci i młodzieży doświadcza stanów lękowych, depresji, zaburzeń nastroju czy zaburzeń odżywiania.
- Szczególnie niepokojący wpływ wywiera **agresja i przemoc w Internecie (cyberprzemoc)**, która prowadzi do obniżenia samooceny, poczucia izolacji i wzrostu myśli samobójczych.
- Brakuje systematycznej psychoedukacji oraz sprawnego systemu wczesnego reagowania na symptomy kryzysów psychicznych.

Wykluczenie społeczne

- Dzieci i młodzież z rodzin ubogich, niepełnych lub dotkniętych niepełnosprawnością są szczególnie podatne na marginalizację.
- Wykluczenie pogłębia trudności w dostępie do zajęć pozaszkolnych, wsparcia materialnego oraz usług psychologicznych.

Istnieje szerokie pole do **poprawy poczucia bezpieczeństwa mieszkańców**. Wymaga to kompleksowych przedsięwzięć infrastrukturalnych, społecznych i zarządczych, które zwiększą komfort przebywania i poruszania się po obszarze, a także pozytywnie wpłyną na jego postrzeganie. Ważną potrzebą jest także **uporządkowanie harmonogramu imprez kulturalnych, sportowych i edukacyjnych** w miejscowości.

Sfera gospodarcza: rozwój lokalnego biznesu

Głównym problemem gospodarczym jest **brak stałych mechanizmów współpracy między samorządem a lokalnymi przedsiębiorcami** oraz **niewystarczający system wsparcia dla osób planujących podjęcie działalności gospodarczej**. Konieczna jest **koordynacja działań**, stworzenie **oferty wspierającej lokalnych przedsiębiorców** (w tym miejsc spotkań i nawiązywania relacji), a także **poprawa dostępności obiektów usługowych dla osób ze szczególnymi potrzebami**.

Sfera środowiskowa: walka z niską emisją

Wyzwania środowiskowe koncentrują się na **przekroczeniach norm emisji zanieczyszczeń** na całym obszarze. Pomimo dostępnych programów dotacyjnych, **tempo wymiany źródeł ciepła jest niewystarczające**. Pilna jest potrzeba **zwiększenia skali działań w walce z niską emisją** oraz **skuteczniejszego zachęcania mieszkańców do inwestowania w ekologiczne rozwiązania grzewcze**.

Estetyka i przestrzeń publiczna

Obszar rewitalizacji wymaga poprawy **estetyki przestrzeni publicznych**, jednak z zachowaniem ich **naturalnych walorów**. Takie podejście pozwoli na realizację kompleksowych działań infrastrukturalnych, społecznych i edukacyjnych, które pozytywnie wpłyną na klimat i zwiększą świadomość ekologiczną mieszkańców.

Wyzwania przestrzenno-funkcjonalne

Główne problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej obejmują:

- **bariery przestrzenne:** głównie zły stan infrastruktury drogowej, utrudniający integrację różnych części obszaru rewitalizacji,
- **ograniczony dostęp** do atrakcyjnych terenów rekreacji i zieleni,
- **bariery architektoniczne** w dostępie do obiektów użyteczności publicznej i lokali usługowych,
- **niezadowalający stan infrastruktury pieszej i rowerowej.**

Potrzeby funkcjonalno-przestrzenne

W sferze funkcjonalno-przestrzennej obszaru rewitalizacji kluczowe jest:

- **poprawa dostępności** obiektów publicznych i usługowych dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- **wdrażanie rozwiązań wspierających zrównoważoną mobilność** oraz inwestycje w **błękitno-zieloną infrastrukturę** i rozwiązania oparte na przyrodzie (nature-based solutions),
- **wykorzystanie zmodernizowanej i nowej infrastruktury** do wspierania integracji społecznej, przeciwdziałania wykluczeniu i tworzenia atrakcyjnej oferty czasu wolnego dla mieszkańców.

Zdjęcie 15 Ożarów – centrum miejscowości

Źródło: Urząd Miejski w Ożarowie

Sfera techniczna: infrastruktura i mieszkalnictwo

W sferze technicznej problemem jest **niezadowalający stan obiektów użyteczności publicznej**, takich jak remiza OSP/światlica wiejska czy budynek przedszkola. Oprócz poprawy dostępności infrastruktury usługowej i stanu budynków mieszkalnych, istnieje również potrzeba **rozszerzenia oferty mieszkaniowej o segment mieszkań wspomaganych**. Ze względu na zły stan dróg i infrastruktury pieszo-rowerowej, niezbędne są również inwestycje uwzględniające **bezpieczeństwo i potrzeby wszystkich użytkowników ruchu drogowego**.

Potencjały rozwojowe obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji dysponuje szeregiem atutów, które mogą stać się siłą napędową dla jego odnowy:

- **Zaangażowanie społeczności:** Mieszkańcy obszaru rewitalizacji są silnie związani ze swoim otoczeniem i aktywnie uczestniczą w lokalnych działaniach, często w formie nieformalnych inicjatyw. Wielu z nich wyraża gotowość do włączenia się we wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji, co stanowi solidny fundament dla wszelkich przedsięwzięć.
- **Wysoki potencjał turystyczny:** Miasto Ożarów położone jest zaledwie 26 km od Sandomierza, z jej bogactwem walorów środowiskowych i kulturowych, oferuje doskonałe warunki do rozwoju turystyki, w szczególności agroturystyki. Tereny gminy Ożarów, to tereny posiadające bogate walory środowiska przyrodniczego - krajoznawcze jak i krajobrazowe. Występujące obszary można uznać jako rekreacyjne, doskonale nadające się do organizowania agroturystyki. Ludzie chcący odpocząć od dużych i hałaśliwych aglomeracji miejskich mogą znaleźć tutaj ciszę i spokój. Jedną z najciekawszych atrakcji gminy jest Dwór w Śmiłowie który należy do najpiękniejszych tego typu budowli powiecie opatowskim. Zachował on pierwotną sylwetkę, jaką nadali mu architekci i budowniczowie w II-iej połowie XVIII wieku. Został przebudowany w XIX wieku
- **Tereny zielone i nowe przestrzenie publiczne:** Silne przywiązanie mieszkańców do terenów zielonych oraz ich świadomość znaczenia ochrony przyrody i klimatu stwarzają wyjątkowy potencjał. Można go wykorzystać do angażowania społeczności w tworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc sąsiedzkiej aktywności oraz otwartych przestrzeni publicznych, które wzmocnią lokalną tożsamość.
- **Aktywność lokalnych przedsiębiorców:** Przedsiębiorcy z Ożarowa od lat aktywnie wspierają lokalną społeczność, na przykład poprzez pomoc w organizacji wydarzeń kulturalnych. Ich obywatelska wrażliwość i dostrzeganie korzyści z zaangażowania w ważne dla mieszkańców inicjatywy stanowią cenny zasób dla procesu rewitalizacji.
- **Doświadczone instytucje i kompleksowe podejście:** Lokalne instytucje odpowiedzialne za opiekę społeczną, kulturę, sport, edukację, ofertę dla seniorów, ochronę środowiska i klimatu, a także transport i inwestycje, posiadają doświadczenie w realizacji innowacyjnych projektów. Ich zdolność do przełamывania sektorowego podejścia do usług publicznych otwiera drogę do zintegrowanych przedsięwzięć, które efektywnie rozwiążą skomplikowane problemy społeczne.

Zintegrowane wyzwania i synergie rozwojowe

Jak wynika z przedstawionej analizy, problemy, potrzeby i potencjały rozwojowe obszaru rewitalizacji są ze sobą ściśle powiązane. Deficyty i szanse dotyczą zarówno mieszkańców, rodzin, przedsiębiorców, jak i instytucji, które na co dzień funkcjonują w tej samej przestrzeni.

Wzajemne powiązania sfer

- **Społeczność i infrastruktura:** Rodziny z dziećmi, młodzież, seniorzy i osoby z niepełnosprawnościami korzystają z tej samej infrastruktury – budynków użyteczności publicznej, mieszkań, parków, skwerów, dróg, ścieżek i chodników. Wielu z nich to jednocześnie klienci lokalnych przedsiębiorców.
- **Przestrzeń i środowisko:** Standardy infrastrukturalne i sposób projektowania przestrzeni bezpośrednio wpływają na środowisko. Przykłady to wybór źródeł ciepła w budynkach czy wdrażanie rozwiązań opartych na naturze (np. zielono-niebieska infrastruktura).

Zdjęcie 16 Miasto Ożarów w lotu ptaka

Źródło: Urząd Miejski w Ożarowie

Droga do rozwiązania problemów

Poprawa zagospodarowania przestrzeni na obszarze rewitalizacji to klucz do rozwiązywania problemów społecznych. Przykładowo, wzmacnianiu **integracji sąsiedzkiej** i budowaniu **kapitału społecznego** mogą służyć przedsięwzięcia związane z doposażeniem i rozwojem usług Gminnej Biblioteki oraz działania planowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Kluczowe jest przy tym **włączenie lokalnego biznesu** w projektowanie i realizację tych inicjatyw, co zapewni ich trwałość i efektywność.

4.1 Wizja obszaru po zrealizowaniu rewitalizacji

Na podstawie szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji, uwzględniającej jego **lokalne potencjały** oraz **skalę i charakter potrzeb**, zdefiniowano **wizję Ożarowa na rok 2030** po zakończeniu rewitalizacji:

Ożarów w 2030 roku to dynamiczne i bezpieczne miejsce, które przyciąga mieszkańców, inwestorów i turystów swoją przyjazną atmosferą. Rewitalizacja przestrzeni miejskiej podniosła jakość życia, oferując nowoczesną infrastrukturę i bogate życie kulturalne, które integruje społeczność i przeciwdziała wykluczeniu. Zrównoważony rozwój i dbałość o środowisko sprawiają, że Ożarów jest idealnym miejscem do życia i pracy dla wszystkich pokoleń

Rewitalizacja Ożarowa: kompleksowe działania dla optymalnego rozwoju

Rewitalizacja miasta obejmie kompleksowe i skoordynowane działania na wyznaczonym obszarze. Realizacja zaplanowanych przedsięwzięć, zgodnych z jasno określonymi celami, pozwoli osiągnąć zamierzone rezultaty. Ta optymalna wizja opiera się na solidnych, racjonalnych podstawach, co zapewnia jej wykonalność.

4.2 Cele i kierunki działań

Dążenie do zrealizowania przyjętej wizji rewitalizacji opiera się na **spójnym systemie planowania strategicznego**. Opracowane cele strategiczne, uzupełnione o przypisane im kierunki działań, a następnie szczegółowy katalog przedsięwzięć rewitalizacyjnych, stanowią drogę do urzeczywistnienia zakładanych zmian. Poniżej przedstawiamy logiczną strukturę tych kluczowych elementów.

Cel główny rewitalizacji

Celem rewitalizacji jest stworzenie dynamicznego i bezpiecznego środowiska miejskiego, które przyciąga mieszkańców, inwestorów i turystów dzięki przyjaznej atmosferze, nowoczesnej infrastrukturze oraz bogatemu życiu kulturalnemu. Rewitalizacja będzie integrować społeczność, przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu, a także promować zrównoważony rozwój i ochronę środowiska, czyniąc Ożarów atrakcyjnym miejscem do życia i pracy dla wszystkich

Kluczowe aspekty celu rewitalizacji:

- **Transformacja istniejącej infrastruktury w nowoczesne ośrodki edukacyjne i kulturalne:** Chodzi o modernizację i adaptację istniejących budynków wraz z zapewnieniem dostępności na potrzeby różnych grup wiekowych.
- **Wzmacnianie tożsamości lokalnej poprzez integrację historii z nowoczesnością:** Rewitalizacja powinna manifestować szacunek dla dziedzictwa Ożarowa. Oznacza to **odnowę zabytkowych elementów architektury, ekspozycję historycznych artefaktów w przestrzeni publicznej oraz tworzenie narracyjnych ścieżek edukacyjnych**, które łączą przeszłość z teraźniejszością.

- **Budowanie przestrzeni sprzyjającej współpracy międzypokoleniowej i integracji społecznej:** Rewitalizacja powinna projektować miejsca, które naturalnie zachęcają do spotkań i wspólnego działania. Mogą to być **ogrody społeczne, interaktywne place zabaw z elementami edukacyjnymi, amfiteatry plenerowe czy wielofunkcyjne centra aktywności lokalnej**. Celem jest przełamywanie barier międzypokoleniowych i budowanie silnej, zaangażowanej społeczności, która wspólnie tworzy przyszłość Ożarowa.
- **Poprawa jakości życia i estetyki przestrzeni publicznej z myślą o uniwersalnej dostępności:** Działania rewitalizacyjne mają zapewnić, że wszystkie zrewitalizowane obszary będą **bezpieczne, estetyczne, zielone i w pełni dostępne** dla osób w każdym wieku i z różnymi potrzebami. Obejmuje to m.in. modernizację chodników, oświetlenia, tworzenie zielonych enklaw i miejsc odpoczynku, a także zastosowanie rozwiązań *smart village*, które poprawią komfort życia mieszkańców.

Cele strategiczne:

1. **Zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji.**
2. **Stymulowanie rozwoju gospodarczego na terenie objętym rewitalizacją.**
3. **Tworzenie przyjaznej i atrakcyjnej przestrzeni publicznej sprzyjającej integracji społecznej.**
4. **Budowanie kompetentnych kadr wspierających proces rewitalizacji i rozwój obszaru.**

Zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Aktywni społecznie i zawodowo mieszkańcy obszaru rewitalizacji tworzą silną i zintegrowaną wspólnotę, która wspólnie kształtuje swoje otoczenie. Ich udział w inicjatywach kulturalnych, edukacyjnych i zawodowych jest motorem pozytywnych zmian, podnosząc jakość życia i dając nadzieję na trwały rozwój lokalny

Stymulowanie rozwoju gospodarczego na terenie objętym rewitalizacją

Ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji polega na stworzeniu sprzyjających warunków dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz nowych inicjatyw biznesowych. Poprzez adaptację przestrzeni miejskiej do potrzeb działalności gospodarczej oraz wsparcie przedsiębiorców, rewitalizacja przyczynia się do wzrostu konkurencyjności i atrakcyjności obszaru, a także do tworzenia nowych miejsc pracy, co przeciwdziała bezrobociu i wspiera rozwój społeczności lokalnej.

Tworzenie przyjaznej i atrakcyjnej przestrzeni publicznej sprzyjającej integracji społecznej

Tworzenie przyjaznej i atrakcyjnej przestrzeni publicznej jest kluczowe dla integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji. Przestrzenie te, dostosowane do potrzeb różnych grup wiekowych, stają się miejscem spotkań, rekreacji i wydarzeń kulturalnych, co wzmacnia więzi społeczne i podnosi jakość życia. Takie przestrzenie sprzyjają aktywizacji społecznej oraz budowaniu poczucia wspólnoty i bezpieczeństwa.

Budowanie kompetentnych kadr wspierających proces rewitalizacji i rozwój obszaru.

Skuteczna rewitalizacja wymaga wykwalifikowanych i zaangażowanych kadr, które potrafią realizować złożone działania rewitalizacyjne. Sprawne zespoły specjalistów, współpracujące z lokalną społecznością i przedsiębiorcami, są niezbędne do planowania, wdrażania i monitorowania procesów rewitalizacyjnych. Inwestowanie w rozwój kompetencji kadr przyczynia się do trwałego rozwoju obszaru oraz efektywnego wykorzystania jego potencjału.

Kierunki działań przyporządkowane do czterech celów szczegółowych GPR.

Zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Kierunki Działań:

- **1.1 Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu:** Skuteczne programy wsparcia i integracji.
- **1.2 Harmonijny rozwój rodzin:** Działania wzmacniające rodziny i ich funkcjonowanie.
- **1.3 Rozwój oferty dla seniorów:** Kontynuacja i poszerzanie wsparcia dla najstarszych mieszkańców.
- **1.4 Inwestowanie w dzieci i młodzież:** Programy edukacyjne i rozwojowe dla najmłodszych.
- **1.5 Integracja mieszkańców:** Tworzenie warunków do budowania wspólnoty lokalnej.

Stymulowanie rozwoju gospodarczego na terenie objętym rewitalizacją

Kierunki Działań:

- **2.1 Rozwój turystyki i przemysłu czasu wolnego:** Wykorzystanie potencjału turystycznego regionu.
- **2.2 Nowa infrastruktura dla integracji i usług publicznych:** Budowa i modernizacja miejsc spotkań i świadczenia usług.
- **2.3 Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości:** Tworzenie sprzyjającego środowiska dla biznesu.

Tworzenie przyjaznej i atrakcyjnej przestrzeni publicznej sprzyjającej integracji społecznej

Kierunki Działań:

- **3.1 Zrównoważone, przyjazne i bezpieczne miejsca:** Tworzenie przestrzeni odpowiadających na potrzeby mieszkańców.
- **3.2 Rozwój zrównoważonej mobilności:** Promowanie ekologicznych form transportu.
- **3.3 Termomodernizacja i energomodernizacja:** Zwiększanie efektywności energetycznej budynków.
- **3.4 Ochrona dziedzictwa kulturowego:** Dbłość o zabytki i ich otoczenie.

- **3.5 Poprawa dostępności obiektów i usług:** Eliminowanie barier dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Budowanie kompetentnych kadr wspierających proces rewitalizacji i rozwój obszaru.

Kierunki Działań:

- **4.1 Aktywny i uczący się Zespół ds. rewitalizacji:** Budowanie zaangażowanego i efektywnego zespołu.
- **4.2 Współpracujący Komitet ds. rewitalizacji:** Promowanie synergii i kreatywnego podejścia.

4.3 Podstawowe projekty rewitalizacyjne

Lista Kluczowych Przedsięwzięć Rewitalizacyjnych

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy o rewitalizacji, GPR zawiera wykaz podstawowych przedsięwzięć. Obejmują one kompleksowe działania o charakterze społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcyjnym i technicznym. Chociaż poziom gotowości tych przedsięwzięć jest zróżnicowany, lista dostarcza kluczowych informacji dla realizacji celów programu. Szczegóły dotyczące poszczególnych projektów będą uszczegóławiane w toku wdrażania GPR, zawsze w odniesieniu do wyznaczonych celów i kierunków działań.

Priorytety i charakter działań

W identyfikacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych priorytetowo potraktowano **działania o charakterze społecznym**. Wykaz obejmuje również przedsięwzięcia infrastrukturalne, jednak należy podkreślić, że modernizacja i tworzenie nowej infrastruktury stanowi narzędzie do rozwiązywania zidentyfikowanych problemów i deficytów na obszarze rewitalizacji.

Jakość i efektywność realizacji

Dla zapewnienia wysokiej jakości i efektywności każdego przedsięwzięcia, jego realizacja zostanie poprzedzona **szczegółową analizą**. Jej celem jest pogłębienie wstępnych założeń w oparciu o ocenę sprawdzonych praktyk i rozwiązań z podobnych projektów. Takie podejście dotyczyć będzie zarówno działań społecznych, jak i inwestycyjnych, gwarantując najkorzystniejszy sposób wdrażania z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań. W tym celu, dla wybranych przedsięwzięć, mogą być tworzone **zespoły robocze** odpowiedzialne za uzgadnianie koncepcji i efektywną realizację.

Lokalizacja przedsięwzięć

Wszystkie podstawowe przedsięwzięcia realizujące cele GPR zostały zaplanowane **bezpośrednio na obszarze rewitalizacji**, gdyż na etapie prac nad GPR nie stwierdzono konieczności wykorzystywania zasobów spoza jego granic. Należy jednak mieć na uwadze, że ze względu na techniczne uwarunkowania inwestycji, które zostaną w pełni rozpoznane dopiero w okresie realizacji programu, istnieje prawdopodobieństwo, że wybrane działania mogą wymagać interwencji również poza wyznaczonym obszarem.

Tabela 27 Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

L. p.	Nazwa zadania	Szacunkowa wartość
1.	Ożarów - miasto pełne możliwości	20 000 000 zł
2.	Druga młodość – Senior+ w działaniu	500 000 zł
3.	Siła Rodziny – program wsparcia na obszarach rewitalizowanych	500 000 zł
4.	Równe Szanse – edukacja dzieci i młodzież	1 700 000 zł
5.	"Start do Kariery" – wsparcie dla osób poszukujących prac	500 000 zł
6.	Budowanie partnerstwa na rzecz rewitalizacji	35 000 zł
		23 235 000 zł

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 1	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Ożarów - miasto pełne możliwości
2 Zakres projektu	Projekt polega na realizacji zadań mających na celu zmniejszenie występowania negatywnych zjawisk społecznych, środowiskowych, gospodarczych, funkcjonalno – przestrzennych oraz technicznych na obszarze rewitalizacji. Zakres projektu obejmuje następujące zadania: 1.1 Rozbudowa przebudowa oraz doposażenie budynku przedszkola publicznego w Ożarowie. Zakres robót budowlanych obejmuje: a) rozbudowę budynku od strony północnej o nową wydzieloną pożarowo zewnętrzną klatkę schodową, obsługującą parter oraz piętro budynku zlokalizowanego na działce nr ewid. 1803/30; b) przebudowę budynku, poprzez: wyburzenie części ścian wewnętrznych, wymianę części stolarki wewnętrznej i zewnętrznej, wykonanie nowych ścian działowych, wykonanie zabezpieczeń przeciwpożarowych, wykonanie prac wykończeniowych, a ponadto wykonane zostaną wewnętrzne instalacje, tj.: energii elektrycznej, wentylacji mechanicznej nawiewno – wywiewnej oraz klimatyzacji dla części kuchennej, centralnego ogrzewania projektowanej rozbudowy, wodociągowa przeciwpożarowa jak również wykonana zostanie zewnętrzna instalacja kanalizacji deszczowej oraz utwardzenie terenu dla potrzeb wykonania dojścia do przedmiotowego budynku oraz na działkach nr 1803/64, 1803/615, 1803/616 i 1803/626 utwardzenie terenu dla potrzeb zapewnienia drogi pożarowej dla przedmiotowego budynku c) zakup wyposażenia do sali gimnastycznej (zakup i montaż urządzeń do ćwiczeń) 1.2 Przywrócenie atrakcyjności ora przebudowa Placu Wolności w Ożarowie m.in. wykonanie nowych nasadzeń, wykonanie ogrodu deszczowego, budowa małej architektury, przebudowa fontanny, budowa tężni 1.3 Modernizacja MGOK w Ożarowie. Zakres prac: remont i modernizacja pomieszczeń, po nieistniejącej świetlicy środowiskowej, Sali kameralnej na potrzeby „Strefy zabaw”, remont i modernizacja zadaszania, przed budynkiem, stworzenie letniej strefy spotkań kulturalnych. 1.4 Wyposażenie Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy im. Witolda Gombrowicza w Ożarowie (zakup regałów na książki, szafy, kanapa, stolik, biurka, krzeselka, szpachlowanie, malowanie) 1.5 Rozbudowa monitoringu na Plac Wolności, Dworzec PKS, rondo w Ożarowie. 1.6 Zagospodarowanie wolnych przestrzeni na piętrze dworca PKS w Ożarowie - przebudowa i remont pomieszczeń na potrzeby przedsiębiorczości poprzez zagospodarowanie wolnych przestrzeni

	pod działalność gospodarczą skierowaną dla dzieci i młodzieży (bawialnia, kawiarnia)
3 Prognozowane rezultaty oraz sposób oceny	Rezultaty: • poprawa estetyki i ładu przestrzennego, • zwiększenie dostępu do infrastruktury społecznej i kulturowej, • poprawa poziomu bezpieczeństwa, • rozwój oferty turystycznej. Wskaźniki produktu dla działania 6.2 FEŚ: - Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.], - Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha]. Wskaźnik rezultatu dla działania 6.2 FEŚ: - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem [osoby odwiedzające/rok].
4 Realizowane kierunki działań	2.1 Rozwój turystyki i przemysłu czasu wolnego: Wykorzystanie potencjału turystycznego regionu. 2.2 Nowa infrastruktura dla integracji i usług publicznych: Budowa i modernizacja miejsc spotkań i świadczenia usług. 2.3 Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości: Tworzenie sprzyjającego środowiska dla biznesu. 3.1 Zrównoważone, przyjazne i bezpieczne miejsca: Tworzenie przestrzeni odpowiadających na potrzeby mieszkańców. 3.2 Rozwój zrównoważonej mobilności: Promowanie ekologicznych form transportu. 3.3 Termomodernizacja i energomodernizacja: Zwiększanie efektywności energetycznej budynków. 3.4 Ochrona dziedzictwa kulturowego: Dbłość o zabytki i ich otoczenie. 3.5 Poprawa dostępności obiektów i usług: Eliminowanie barier dla osób ze szczególnymi potrzebami.
5 Lokalizacja	obszar rewitalizacji - miasto Ożarów
6 Podmiot realizujący	Gmina Ożarów
7 Szacunkowa wartość/Główne źródła finansowania	20 000 000 zł Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027 – działanie 6.2 Rewitalizacja miast (poza infrastrukturą rekreacyjną i sportową niekwalifikowalną w ramach FEŚ) Środki krajowe Środki własne gminy
8 Okres realizacji	2026-2029
9 Sposób zapewnienie dostępności	Planowane do budowy obiekty (przestrzenie) będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 2	
1 Nazwa przedsięwzięcia	"Start do Kariery" – wsparcie dla osób poszukujących prac
2 Zakres projektu	Przedsięwzięcie "Nowe Perspektywy" oferuje zintegrowany pakiet usług rynku pracy, mających na celu wsparcie osób bezrobotnych w powrocie na rynek pracy lub podjęciu własnej działalności gospodarczej. Działania obejmują: • skuteczne pośrednictwo pracy i doradztwo zawodowe: Indywidualne wsparcie w znalezieniu odpowiedniego zatrudnienia zgodnego z kwalifikacjami i kompetencjami uczestnika, a także profesjonalne doradztwo w wyborze ścieżki kariery i planowaniu rozwoju zawodowego; • wysokiej jakości szkolenia i podnoszenie kwalifikacji: oferowanie szkoleń dostosowanych do potrzeb rynku pracy, umożliwiających zdobycie, zmianę lub podniesienie kluczowych kompetencji i kwalifikacji niezbędnych do wykonywania danego zawodu; • praktyczne doświadczenie zawodowe poprzez staże: zapewnienie staży zgodnych z Europejską Ramą Jakości Praktyk i Staży, co pozwoli na nabycie lub uzupełnienie doświadczenia zawodowego i praktycznych umiejętności; • wsparcie zatrudnienia u pracodawców: udzielanie zachęt dla przedsiębiorców i pracodawców do zatrudniania osób młodych, w tym poprzez pokrycie kosztów subsydiowania zatrudnienia, bonów zatrudnieniowych lub bonów na zasiedlenie, gdy dana forma wsparcia jest adekwatna do zidentyfikowanych potrzeb; • wsparcie w rozwoju przedsiębiorczości: pomoc osobom młodym w zakładaniu i prowadzeniu własnej działalności gospodarczej, obejmująca bezzwrotne dotacje na start oraz szkolenia niezbędne do uzyskania wiedzy i umiejętności w tym zakresie. Celem jest zwiększenie szans na stabilne zatrudnienie i rozwój zawodowy uczestników programu.
3 Prognozowane rezultaty oraz sposób oceny	Rezultaty: - przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, - zwiększenie wiedzy i umiejętności mieszkańców podobszarów rewitalizacji, - wsparcie osób młodych w zakładaniu i prowadzeniu firmy, - zwiększenie poziomu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Wskaźniki produktu: - Liczba osób objętych wsparciem [osoby], - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie [osoby],

	- Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie [osoby]. Wskaźniki rezultatu: - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu [osoby], - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu [osoby].
4 Realizowane kierunki działań	1.1 Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu: Skuteczne programy wsparcia i integracji.
5 Lokalizacja	obszar rewitalizacji - miasto Ożarów
6 Podmioty realizujące projekt	Ośrodek Pomocy Społecznej w Ożarowie Gmina Ożarów Powiatowy Urząd Pracy w Opatowie Powiat Opatowski
7 Szacunkowa wartość/ Główne źródła finansowania	500 000 zł Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027 – EFS + priorytet 10 Aktywni na rynku pracy Środki krajowe Środki własne gminy
8 Okres realizacji	2025-2030
9 Sposób zapewnienie dostępności	Dostosowanie infrastruktury i oferty wsparcia dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy, zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 3	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Druga młodość – Senior+ w działaniu
2 Zakres projektu	Projekt ma na celu stworzenie i uruchomienie nowoczesnych placówek wsparcia dziennego typu "Senior+", przeznaczonych dla osób wymagających opieki, które nie są w pełni samodzielne. Realizacja obejmuje: • dostosowanie infrastruktury: kompleksowe wyposażenie obiektu/ów w niezbędny sprzęt i wyposażenie, a także likwidację barier architektonicznych, co zapewni pełną dostępność i komfort użytkowania dla osób ze szczególnymi potrzebami; • wykwalfikowana kadra: zapewnienie odpowiednio przeszkolonego personelu, gwarantującego profesjonalną i empatyczną opiekę; • zróżnicowana oferta aktywności: przygotowanie bogatej i zróżnicowanej oferty zajęć, dostosowanych do potrzeb i zainteresowań seniorów, obejmujących m.in. aktywności sportowe, rehabilitacyjne, kulinarne, artystyczne, informatyczne;

	integracja społeczna i kultura: organizację różnego rodzaju wyjazdów, takich jak wizyty w teatrze, kinie czy innych miejscach kultury, sprzyjających integracji społecznej i rozwojowi osobistemu. Celem jest zapewnienie seniorom bezpiecznego, stymulującego i wspierającego środowiska, które umożliwi im aktywne i pełne uczestnictwo w życiu społecznym.
3 Prognozowane rezultaty oraz sposób oceny	Rezultaty: - poprawienie dostępności oferty miasta Ożarów w zakresie usług i opieki nad seniorami, - uzupełnienie oferty Ośrodka Pomocy Społecznej o usługi opiekuńcze, - zmniejszenie liczby osób korzystających z opieki w Domach Pomocy Społecznej. Wskaźniki produktu: - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.), - Liczba opiekunów faktycznych/nieformalnych objętych wsparciem w programie (osoby), - Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie (osoby), - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (osoby) Wskaźniki rezultatu: - Liczba osób, które opuściły opiekę instytucjonalną dzięki wsparciu w programie (osoby), - Liczba osób świadczących usługi w społeczności lokalnej dzięki wsparciu w programie (osoby), - Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług (szt.), - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej (szt.) - Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu (szt.)
4 Realizowane kierunki działań	1.3 Rozwój oferty dla seniorów: Kontynuacja i poszerzanie wsparcia dla najstarszych mieszkańców. 1.5 Integracja mieszkańców: Tworzenie warunków do budowania wspólnoty lokalnej. 2.2 Nowa infrastruktura dla integracji i usług publicznych: Budowa i modernizacja miejsc spotkań i świadczenia usług.
5 Lokalizacja	obszar rewitalizacji - miasto Ożarów
6 Podmiot realizujący	Ośrodek Pomocy Społecznej w Ożarowie

	Gmina Ożarów Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach
7 Szacunkowa wartość/ Główne źródła finansowania	500 000 zł Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027 – EFS + Priorytet 9 Usługi społeczne i zdrowotne, Działanie FESW.09.04 Zwiększenie dostępności usług społecznych i zdrowotnych Środki krajowe Środki własne gminy
8 Okres realizacji	2025-2030
9 Sposób zapewnienie dostępności	Dostosowanie infrastruktury i oferty wsparcia dla osób starszych i wymagających opieki, jak również ich rodzin.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 4	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Siła Rodziny – program wsparcia na obszarach rewitalizowanych
2 Zakres projektu	Kompleksowe wsparcie dla Rodzin i lokalnych społeczności W ramach tego zadania zostanie zrealizowane kompleksowe wsparcie na rzecz prawidłowego funkcjonowania rodziny, obejmujące szeroki zakres interwencji i usług. Kluczowe elementy wspierania rodziny: • Asystentura Rodziny: działania asystentów rodziny, zapewniające indywidualne wsparcie i pomoc w codziennym funkcjonowaniu; • Poradnictwo dla Rodzin: oferowanie profesjonalnego poradnictwa w zakresie problemów wychowawczych, komunikacyjnych i innych wyzwań; • Świetlice środowiskowe: prowadzenie i wspieranie działalności świetlic środowiskowych jako miejsc integracji, edukacji i rozwoju dla dzieci i młodzieży; • Rodziny wspierające: powoływanie i wspieranie rodzin zastępczych oraz rodzin wspierających, oferujących pomoc dzieciom i rodzinom w kryzysie; • Przeciwdziałanie przemocy: aktywne działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym wsparcie rodzin w ramach interwencji kryzysowej. Rozwój infrastruktury i kompetencji: • Tworzenie i wspieranie Placówek Wsparcia Dziennego: wspieranie powstawania nowych miejsc opieki i wychowania w nowo tworzonych placówkach wsparcia dziennego (np. świetlice środowiskowe) oraz wzmacnianie działalności już istniejących; • Podnoszenie kwalifikacji kadr: inwestowanie w podniesienie kwalifikacji i kompetencji osób zaangażowanych w wspieranie rodziny, w tym asystentów rodziny. Obejme to szkolenia

	w zakresie zapobiegania dyskryminacji oraz rozwój umiejętności niezbędnych do świadczenia wysokiej jakości usług w społeczności lokalnej.
3 Prognozowane rezultaty oraz sposób oceny	Rezultaty: - wspieranie integracji społecznej osób/rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, - utworzenie placówki wsparcia dziennego. Wskaźniki produktu: - Całkowita liczba osób objętych wsparciem [osoba], - Liczba osób objętych usługami w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej [osoba], - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami [szt.], - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie [osoba]. Wskaźnik rezultatu: - Liczba dzieci i młodzieży, które opuściły opiekę instytucjonalną dzięki wsparciu w programie (osoby), - Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu (szt.).
4 Realizowane kierunki działań	1.1 Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu: Skuteczne programy wsparcia i integracji. 1.2 Harmonijny rozwój rodzin: Działania wzmacniające rodziny i ich funkcjonowanie. 1.5 Integracja mieszkańców: Tworzenie warunków do budowania wspólnoty lokalnej.
5 Lokalizacja	obszar rewitalizacji - miasto Ożarów
6 Podmioty realizujące	Ośrodek Pomocy Społecznej w Ożarowie Gmina Ożarów Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opatowie Powiat Opatowski
7 Szacunkowa wartość/Główne źródła finansowania	500 000 zł Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027 – EFS + Priorytet 9 Usługi społeczne i zdrowotne, Działanie FESW.09.05 Wsparcie rodzin oraz pieczy zastępczej Środki krajowe Środki własne gminy
8 Okres realizacji	2025-2030
9 Sposób zapewnienie dostępności	Dostosowanie infrastruktury i oferty wsparcia dla rodzin wykluczonych społecznie i zagrożonych takim wykluczeniem, w tym dzieci.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 5	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Równe Szanse – edukacja dzieci i młodzież
2 Zakres projektu	W ramach projektu planowane są działania polegające na: 1. Modernizacja i wyposażenie oddziałów przedszkolnych: • tworzenie miejsc wychowania przedszkolnego w nowo utworzonych lub istniejących ośrodkach wychowania przedszkolnego (OWP), • dostosowanie miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, • rozszerzenie oferty ośrodków wychowania przedszkolnego o zajęcia rozwijające jakość edukacji m.in. poprzez: ✓ zajęcia dodatkowe dydaktyczno-wychowawcze w zakresie umiejętności podstawowych i przekrojowych, ✓ zajęcia dodatkowe wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów, ✓ zajęcia specjalistyczne, ✓ wsparcie w zakresie edukacji włączającej, • doskonalenie kompetencji kadry, • wsparcie rodziców/opiekunów dzieci poprzez działania na rzecz wzmacniania współpracy kadry z rodzicami/opiekunami prawnymi. 2. Wsparcie uczniów szkół podstawowych m. in. poprzez zajęcia dodatkowe ukierunkowane na rozwijanie umiejętności podstawowych i przekrojowych, działania dwujęzyczne, edukację ekologiczną, zajęcia w ramach działań antydyskryminacyjnych, zajęcia psychologiczno-pedagogiczne, doradztwo zawodowe, wsparcie w zakresie edukacji włączającej, itp. 3. wsparcie uczniów liceów ogólnokształcących m.in. poprzez zajęcia dodatkowe ukierunkowane na rozwijanie umiejętności podstawowych i przekrojowych, działania dwujęzyczne, edukację ekologiczną, zajęcia w ramach działań antydyskryminacyjnych, zajęcia psychologiczno-pedagogiczne, doradztwo zawodowe, wsparcie w zakresie edukacji włączającej (upowszechnianie modelu np. przestrzeń dostępnej szkoły lub wspieranie procesu transformacji szkolnictwa specjalnego) 4. wsparcie uczniów szkół ponadpodstawowych poprzez zajęcia dodatkowe ukierunkowane na rozwijanie umiejętności podstawowych i przekrojowych oraz doradztwo zawodowe 5. Podnoszenie kompetencji kadry nauczycielskiej /doradców zawodowych m.in: w zakresie pracy z uczniami o specjalnych

	potrzebach rozwojowych i edukacyjnych oraz w zakresie zapobiegania przemocy.
3 Prognozowane rezultaty oraz sposób oceny	Rezultaty: - nabycie i wzmocnienie kompetencji kluczowych dzieci z obszaru rewitalizacji, - zwiększenie kompetencji kadry nauczycielskiej, - zwiększenie poziomu integracji i aktywizacja, - zwiększenie dostępu do nowoczesnych technik i form nauczania oraz nowoczesnych pomocy naukowych. Wskaźniki produktu: - Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem (osoby), - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem (osoby), - Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem (podmioty), - Liczba dzieci lub uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem (osoby). Wskaźnik rezultatu: - Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu (osoby), - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu (osoby).
4 Realizowane kierunki działań	1.1 Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu: Skuteczne programy wsparcia i integracji. 1.4 Inwestowanie w dzieci i młodzież: Programy edukacyjne i rozwojowe dla najmłodszych.
5 Lokalizacja	Obszar rewitalizacji – miasto Ożarów
6 Podmioty realizujące	Gmina Ożarów Jednostki edukacyjne działające na terenie miasta Organizacje pozarządowe
7 Szacunkowa wartość/ Główne źródła finansowania	1 700 000 zł Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027 – EFS + Priorytet 8 Edukacja na wszystkich etapach życia, Działanie FESW.08.01 Wsparcie edukacji przedszkolnej, Działanie FESW.08.02 Podnoszenie jakości kształcenia podstawowego, Działanie FESW.8.3 Wysoka jakość edukacji ponadpodstawowej ogólnej Środki krajowe Środki własne gminy
8 Okres realizacji	2025-2030
9 Sposób zapewnienie dostępności	Warunkiem realizacji inicjatyw w ramach projektu będzie zapewnienie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, m.in. dostosowanie oferty do szczególnych potrzeb edukacyjnych.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 6	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Budowanie partnerstwa na rzecz rewitalizacji
2 Zakres projektu	Przedsięwzięcie polega na 1. organizacji cyklicznych spacerów po obszarze rewitalizacji, mających na celu bieżącą ewaluację realizowanych przedsięwzięć oraz nawiązanie bezpośredniego dialogu z mieszkańcami. W spacerach wezmą udział: • Członkowie Zespołu ds. Rewitalizacji. • Członkowie Komitetu Rewitalizacji. • Przedstawiciele kluczowych instytucji, takich jak: ○ Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. ○ Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. uzależnień. ○ Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Dodatkowo, do udziału w spacerach zapraszani będą eksperti zewnętrzni oraz przedstawiciele innych samorządów posiadający doświadczenie w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, co pozwoli na wymianę wiedzy i najlepszych praktyk. 2. organizowanie cyklicznych spotkań tematycznych oraz włączanie przedsiębiorców w realizację przedsięwzięć ukierunkowanych na aktywizację zawodową i wspieranie lokalnej przedsiębiorczości, organizację wydarzeń sportowych i kulturalnych oraz adresowane do młodzieży działania promujące aktywność obywatelską. Planowane jest też np. zapraszanie przedsiębiorców na spotkania Zespołu ds. rewitalizacji, jak i ich udział w spacerach po obszarze rewitalizacji.
3 Prognozowane rezultaty oraz sposób oceny	Rezultaty: • Poszerzenie wiedzy członków Zespołu ds. rewitalizacji na temat zjawisk występujących na obszarze rewitalizacji • Zaangażowanie mieszkańców obszaru rewitalizacji w proces wdrażania GPR • Stałe weryfikowanie efektów procesu rewitalizacji Wskaźnik produktu: - liczba spotkań Zespołu ds. Rewitalizacji, - liczba spotkań Komitetu Rewitalizacji.
4 Realizowane kierunki działań	4.1 Aktywny i uczący się Zespół ds. rewitalizacji: Budowanie zaangażowanego i efektywnego zespołu. 4.2 Współpracujący Komitet ds. rewitalizacji: Promowanie synergii i kreatywnego podejścia.
5 Lokalizacja	obszar rewitalizacji - miasto Ożarów

6 Podmiot realizujący	Gmina Ożarów Zespół ds. rewitalizacji
7 Szacunkowa wartość/ Główne źródła finansowania	35 000 zł Środki krajowe Środki własne gminy
8 Okres realizacji	2025-2030
9 Sposób zapewnienie dostępności	Dostosowanie informacji dotyczącej rewitalizacji przekazywanej publicznie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami

4.4 Projekty uzupełniające

Poniższe zestawienie przedstawia charakterystykę **uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych**, nazywanych również "projektami uzupełniającymi". Ich realizacja ma kluczowe znaczenie dla **zwiększenia stopnia osiągania celów rewitalizacji**. Szeroki wachlarz i zakres tych przedsięwzięć stwarza doskonałą okazję do **angażowania i aktywizowania interesariuszy rewitalizacji** na wszystkich etapach wdrażania GPR. Wszystkie przedsięwzięcia uzupełniające zostały zaplanowane do realizacji **bezpośrednio na obszarze rewitalizacji lub w jego bliskim sąsiedztwie**, co gwarantuje ich bezpośredni wpływ na ten obszar.

Projekt uzupełniający nr 1	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Kompleksowe wsparcie dla mieszkańców i rodzin
2 Zakres	Projekt zakłada realizację zintegrowanych działań ukierunkowanych na wspieranie osób w różnym wieku i całych rodzin. Celem jest przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu, a także eliminowanie dysfunkcji w zakresie budowania wzajemnego szacunku i efektywnych instrumentów wsparcia. Kluczowe kierunki interwencji: • Indywidualne podejście: Rozwijanie oferty wsparcia, która uwzględnia specyficzne, indywidualne potrzeby każdej osoby i rodziny. • Wsparcie materialne: Przyznawanie wsparcia materialnego tam, gdzie jest to niezbędne. • Dostęp do usług publicznych: Rozwijanie ogólnodostępnych i bezpłatnych usług publicznych, a także zapewnianie bezpłatnego dostępu do oferty edukacyjnej, sportowej i kulturalnej dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej. • Wsparcie specjalistyczne: Zapewnianie opieki pedagogicznej, terapii (w tym dla dorosłych dzieci z rodzin dysfunkcyjnych), wsparcia wychowawczego i innych form specjalistycznej pomocy.
3 Realizowane kierunki działań	1.1 Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu: Skuteczne programy wsparcia i integracji. 1.2 Harmonijny rozwój rodzin: Działania wzmacniające rodziny i ich funkcjonowanie.

Projekt uzupełniający nr 2	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Program zajęć profilaktycznych dla rodzin z obszaru rewitalizacji
2 Zakres	Warsztaty i spotkania dla rodzin: budowanie silnych relacji i przeciwdziałanie zagrożeniom W ramach tego przedsięwzięcia organizowane będą różnorodne formy zajęć, takie jak spotkania, warsztaty i dyskusje, prowadzone przez specjalistów. Celem jest wyposażenie rodzin w narzędzia

	i wiedzę niezbędną do budowania zdrowych relacji oraz skutecznego przeciwdziałania współczesnym zagrożeniom. Główne obszary tematyczne: • budowanie relacji rodzinnych: rozwój umiejętności komunikacyjnych, rozwiązywanie konfliktów i wzmacnianie więzi, • profilaktyka uzależnień: edukacja na temat zagrożeń związanych z alkoholem, narkotykami i innymi używkami, • zdrowie psychiczne: zwiększanie świadomości na temat zdrowia psychicznego i dostarczanie narzędzi do radzenia sobie ze stresem oraz problemami emocjonalnymi, • cyberprzemoc: omówienie problematyki cyberprzemocy, jej konsekwencji oraz metod zapobiegania i reagowania.
3 Realizowane kierunki działań	1.2 Harmonijny rozwój rodzin: Działania wzmacniające rodziny i ich funkcjonowanie.

Projekt uzupełniający nr 3	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Zwiększenie dostępności usług społecznych i zdrowotnych na obszarze rewitalizacji
2 Zakres	Celem przedsięwzięcia jest kompleksowe wsparcie osób wymagających opieki oraz ich opiekunów, a także rozwój zdeinstytucjonalizowanych form opieki w społeczności lokalnej. Kluczowe działania: • wsparcie dla opiekunów osób z niepełnosprawnościami: zapewnienie bezpłatnych usług opieki wytchnieniowej, dostosowanych do potrzeb opiekunów (obejmuje to rozbudowę infrastruktury umożliwiającej pobyt dzienny poza miejscem zamieszkania); działania te będą również obejmować podnoszenie umiejętności i wiedzy opiekunów; • rozwój lokalnych usług opiekuńczych: tworzenie nowych oraz wzmacnianie istniejących placówek zapewniających opiekę dzienną w społeczności lokalnej; • wsparcie w miejscu zamieszkania: udzielanie wsparcia w ramach usług asystenckich, opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w ramach opieki rodzinnej i środowiskowej; • mieszkania treningowe i wspomagane: rozwój usług świadczonych w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych, promujących samodzielność; • opieka zastępcza: zapewnienie opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w zastępstwie za opiekunów (nieformalnych) będących członkami rodzin, w tym opieki wytchnieniowej;

	• wsparcie psychologiczne i szkolenia dla opiekunów: oferowanie wsparcia psychologicznego lub szkoleń dla opiekunów faktycznych (nieformalnych), ze szczególnym uwzględnieniem członków rodzin, w zakresie efektywnej opieki; • usługi towarzyszące: wprowadzenie i rozwój usług komplementarnych, takich jak teleopieka, wypożyczalnia sprzętu, codzienne dowożenie posiłków, drobne usługi remontowe, porządkowe, higieniczne świadczone w domu; • zapobieganie instytucjonalizacji: Działania mające na celu zapobieganie umieszczaniu osób w placówkach całodobowych; • deinstytucjonalizacja opieki: wspieranie procesu deinstytucjonalizacji instytucji całodobowych poprzez rozszerzenie oferty o prowadzenie usług świadczonych w społeczności lokalnej; • rozwój zdeinstytucjonalizowanej opieki medycznej: wspieranie działalności lub tworzenie nowych miejsc opieki medycznej w formach zdeinstytucjonalizowanych. • długoterminowa opieka domowa: zapewnienie długoterminowej medycznej opieki domowej, w tym pielęgniarstwa, dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.
3 Realizowane kierunki działań	1.2 Harmonijny rozwój rodzin: Działania wzmacniające rodziny i ich funkcjonowanie. 1.3 Rozwój oferty dla seniorów: Kontynuacja i poszerzanie wsparcia dla najstarszych mieszkańców.

Projekt uzupełniający nr 4	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Rozwój miejsc spotkań i integracji społecznej
2 Zakres	Projekt przewiduje wspieranie tworzenia i funkcjonowania "miejsc trzecich" – ogólnodostępnych przestrzeni spotkań poza domem i pracą – w różnych częściach obszaru rewitalizacji. Miejsca te będą dostępne o różnych porach dnia dla wszystkich grup wiekowych, w tym dla dzieci i młodzieży, rodzin z dziećmi oraz seniorów. Działania: 4.1 Rewitalizacja parku przy ul. Mazurkiewicza - Zielone miejsce na mapie Ożarowa (uzupełnienie nasadzeń, budowa małej architektury) 4.2 Nowa odłona stadionu przy ul. Leśnej jako przestrzeń zagospodarowania czasu - Budowa skatepark/ pumptrack, miejsce na modułowe lodowisko, montaż altan Zagospodarowanie przestrzeni na lokalną integrację mieszkańców
3 Realizowane kierunki działań	1.4 Inwestowanie w dzieci i młodzież: Programy edukacyjne i rozwojowe dla najmłodszych.

	1.5 Integracja mieszkańców: Tworzenie warunków do budowania wspólnoty lokalnej. 3.1 Zrównoważone, przyjazne i bezpieczne miejsca: Tworzenie przestrzeni odpowiadających na potrzeby mieszkańców.
--	--

Projekt uzupełniający nr 5	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Przyjazna i bezpieczna przestrzeń rekreacyjna dla młodzieży 16+
2 Zakres	Przedsięwzięcie obejmuje utworzenie miejsc na obszarze rewitalizacji gdzie młodzież będzie mogła spędzać czas wolny. Realizacja działań będzie opierać się na: 5.1 Utworzeniu kawiarni/miejsca dla młodzieży (zakup mebli, gier planszowych, sprzęt multimedialny, muzyczny mikrofony, głośniki), 5.2 Przywróceniu działalności kina w Ożarowie (modernizacja sali kinowej w MGOK w Ożarowie) 5.3 Przebudowa i nadanie nowych funkcji budynku na Os Wzgórze – przestrzeń dla młodych (przebudowa pomieszczeń pod działalność sportową i rekreacyjną dla młodzieży- siłownia, klubokawiarnia) 5.4 Remont pomieszczenia w MGOK – sala kameralna dla wszystkich mieszkańców 5.5 Organizacji spotkań/warsztatów dla młodzieży 5.6 Organizacji wydarzeń kulturalnych, koncertów
3 Realizowane kierunki działań	3.1 Zrównoważone, przyjazne i bezpieczne miejsca: Tworzenie przestrzeni odpowiadających na potrzeby mieszkańców.

Projekt uzupełniający nr 6	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Rewitalizacja ekologiczna: wdrażanie zielono-niebieskiej infrastruktury
2 Zakres	Przedsięwzięcie koncentruje się na rozwoju i wdrażaniu standardów zielono-niebieskiej infrastruktury w ramach realizacji wszystkich projektów infrastrukturalnych. Celem jest poprawa adaptacji obszaru rewitalizacji do zmian klimatu oraz zwiększenie jego odporności środowiskowej. Główne działania obejmują: • tworzenie i wdrażanie standardów: opracowanie i stosowanie wytycznych, które zapewnią, że nowa i modernizowana infrastruktura będzie sprzyjać adaptacji do zmian klimatu, • systematyczne zazielenianie: regularne uzupełnianie i powiększanie terenów zielonych na obszarze rewitalizacji, • rozwój rozwiązań retencyjnych: realizacja instalacji wspierających zwiększanie retencji wody, takich jak łąki kwietne, ogrody deszczowe oraz inne innowacyjne rozwiązania oparte na naturze. • sadzenie lasu- działanie proekologiczne i integracyjne

	Celem jest stworzenie bardziej zrównoważonego, odpornego na zmiany klimatu i przyjaznego środowisku obszaru rewitalizacji.
3 Realizowane kierunki działań	2.2 Nowa infrastruktura dla integracji i usług publicznych: Budowa i modernizacja miejsc spotkań i świadczenia usług.

Projekt uzupełniający nr 7	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Akcelerator Biznesu: rozwój i integracja przedsiębiorczości
2 Zakres	Przedsięwzięcie ma na celu zapewnienie kompleksowego wsparcia dla przedsiębiorców działających na obszarze Ożarowa, ze szczególnym uwzględnieniem podmiotów rozpoczynających działalność. Główne działania obejmują: • tworzenie środowiska inkubacyjnego: uruchomienie fizycznego miejsca inkubacji dla nowych firm, które jednocześnie będzie sprzyjać budowaniu sieci kontaktów i nawiązywaniu relacji biznesowych między lokalnymi przedsiębiorcami; • oferta doradczo-szkoleniowa: zapewnienie szerokiej gamy usług doradczych, szkoleń i konsultacji, w szczególności w zakresie zakładania i prowadzenia firmy, strategii marketingowych oraz księgowości; • promocja lokalnych usług: aktywne promowanie usług oferowanych przez przedsiębiorców z obszaru rewitalizacji, m.in. poprzez stworzenie specjalnego programu popularyzującego ich ofertę wśród mieszkańców. • Impreza cykliczna – kiermasz wytworów własnych (np. rękodzieło artystyczne), produktów lokalnych (np. miody, wędliny, sery, nalewki, konfitury itp.). Celem jest stworzenie dynamicznego i wspierającego ekosystemu dla lokalnego biznesu, sprzyjającego jego rozwojowi i integracji.
3 Realizowane kierunki działań	2.3 Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości: Tworzenie sprzyjającego środowiska dla biznesu. 4.2 Współpracujący Komitet ds. rewitalizacji: Promowanie synergii i kreatywnego podejścia.

Projekt uzupełniający nr 8	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Aktywizacja i integracja: rozwój podmiotów ekonomii społecznej na obszarze rewitalizacji
2 Zakres	Przedsięwzięcie ma na celu wspieranie tworzenia i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej na obszarze rewitalizacji. Kluczowym elementem jest powołanie lub wsparcie istniejących form, takich jak spółdzielnie socjalne, które umożliwią aktywizację społeczno-zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

	Celem jest stworzenie stabilnych miejsc pracy i integracja społeczna poprzez innowacyjne modele biznesowe oparte na wartościach społecznych.
3 Realizowane kierunki działań	2.3 Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości: Tworzenie sprzyjającego środowiska dla biznesu.

Projekt uzupełniający nr 9	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Modernizacja pływalni w Ożarowie
2 Zakres	Przedsięwzięcie będzie polegać na: - kompleksowej termomodernizacji budynku z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej, montażem pomp ciepła z odzyskiem ciepła. Modernizacja szatni, natrysków, łazienek. - modernizacji systemu uzdatniania wody i wentylacji - budowie basenów letnich obok budynku Pływalni Przed rozpoczęciem prac związanych z termomodernizacją budynków zarządca powinien wykonać ekspertyzę przyrodniczą stwierdzającą obecność lub brak chronionych gatunków ptaków i nietoperzy w danym obiekcie budowlanym. Ekspertyzę powinna wykonać osoba merytorycznie związana z ornitologią (ptaki) i chiropterologią (nietoperze). W przypadku konieczności zniszczenia podczas prac budowlanych siedlisk ptaków objętych ochroną, należy uzyskać zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, przy jednoczesnym zapewnieniu zastępczych miejsc lęgowych m.in.: poprzez zawieszenie budek lęgowych dla ptaków i budek lub schronów dla nietoperzy. W przypadku działań termomodernizacyjnych na etapie prowadzenia prac może pojawić się również negatywne, krótkoterminowe oddziaływanie na powietrze i klimat.
3 Realizowane kierunki działań	2.1 Rozwój turystyki i przemysłu czasu wolnego: Wykorzystanie potencjału turystycznego regionu. 2.3 Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości: Tworzenie sprzyjającego środowiska dla biznesu.

Projekt uzupełniający nr 10	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Budowa tras rowerowych lub ciągów pieszo-jezdných na obszarze rewitalizacji
2 Zakres	Planowane w ramach projektu zadania: Rozbudowa tras rowerowych na terenie Gminy (oznakowanie tras rowerowych w tym budowa małej architektury (wiat) odpoczynku wyposażonych w stoły i ławy oraz tablice informacyjno-edukacyjne. Oznakowanie tras oraz opracowanie interaktywnej mapy rowerowej. - ul. Tadeusza Kościuszki - ul. Leśna

	- ul. Przemysłowa
3 Realizowane kierunki działań	2.1 Rozwój turystyki i przemysłu czasu wolnego: Wykorzystanie potencjału turystycznego regionu. 2.3 Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości: Tworzenie sprzyjającego środowiska dla biznesu.

Projekt uzupełniający nr 11	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Kompleksowa poprawa infrastruktury drogowej i około drogowej
2 Zakres	Systematyczne poprawianie stanu nawierzchni dróg publicznych, z naciskiem na uspokajanie ruchu i poprawę bezpieczeństwa użytkowników. Zadanie zakłada: • 11.1 Poprawa oświetlenia na terenie miasta i gminy (Modernizacja oświetlenia na terenie miasta w zakresie wymiany kabli, wymiany słupów, wymiana oświetlenia na energooszczędne i w nowej technologii) • 11.2 Modernizacja przejść dla pieszych w celu zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców (modernizacja przejść dla pieszych na terenie miasta poprzez doświetlenie i oznakowanie pionowe i poziome)
3 Realizowane kierunki działań	3.1 Zrównoważone, przyjazne i bezpieczne miejsca: Tworzenie przestrzeni odpowiadających na potrzeby mieszkańców. 3.2 Rozwój zrównoważonej mobilności: Promowanie ekologicznych form transportu.

5. Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji

5.1 Mechanizmy integracji działań i projektów

Komplementarność programu: synergia dla rewitalizacji

Rewitalizacja to złożony i wielowymiarowy proces, którego celem jest wyprowadzenie zdegradowanych obszarów z kryzysu poprzez trwałe, strukturalne zmiany. Nasze podejście opiera się na kompleksowej i skoordynowanej realizacji różnorodnych działań, które wspierają lokalną społeczność, przestrzeń oraz gospodarkę. Kluczową rolę odgrywa tu współpraca wielu interesariuszy w ramach spójnego programu rewitalizacji.

Charakterystyka procesu rewitalizacji

- **Interdyscyplinarność** – łączymy wiedzę i doświadczenie z różnych dziedzin, by osiągnąć maksymalną synergię działań.
- **Kompleksowość** – podchodzimy do problemów w sposób holistyczny, uwzględniając wszystkie potrzeby obszaru rewitalizacji.
- **Partnerstwo** – współpracujemy ponad podziałami, angażując lokalną społeczność, instytucje publiczne oraz sektor prywatny.
- **Reakcja na kryzys** – działamy szybko i skutecznie, odpowiadając na palące wyzwania społeczne, gospodarcze i przestrzenne.

Zakres i charakter działań

Działania rewitalizacyjne to projekty współfinansowane ze środków unijnych oraz innych funduszy publicznych i prywatnych. Koncentrują się na aspekcie społecznym, ale zawsze uwzględniają rozwój gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny, techniczny oraz środowiskowy. Nie chodzi o doraźne remonty, lecz o trwałe zmiany strukturalne, które zapewnią długofalowy rozwój.

Planowanie i realizacja przedsięwzięć

Wszystkie inicjatywy planowane są tak, aby odpowiadały na najpilniejsze potrzeby obszaru rewitalizacji i przynosiły trwałe, długoterminowe efekty. Kompleksowość interwencji jest priorytetem – unika się realizacji wybiórczych projektów skupionych wyłącznie na szybkim efekcie estetycznym lub modernizacjach bez wprowadzania głębszych zmian strukturalnych. Takie strategiczne podejście zapewnia wielowymiarowy charakter rewitalizacji, niezbędny do skutecznego i trwałego rozwoju obszarów objętych programem.

Tabela 28 Matryca powiązań między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi ujętym w GPR

L. p.	Nazwa zadania	Powiązania z innymi projektami
1.	Ożarów - miasto pełne możliwości	2, 3, 4, 5 i 6
2.	Druga młodość – Senior+ w działaniu	1, 3, 6
3.	Siła Rodziny – program wsparcia na obszarach rewitalizowanych	1, 2, 3, 5, 6
4.	Równe Szanse – edukacja dzieci i młodzież	1, 3, 6

5.	"Start do Kariery" – wsparcie dla osób poszukujących pracy	Zadanie 1, 3, 6
6.	Budowanie partnerstwa na rzecz rewitalizacji	Zadanie 1, 2, 3, 4,

Źródło: opracowanie własne

Komplementarność obszarowa: precyzyjne interwencje w kluczowych lokalizacjach

Komplementarność ta oznacza, że działania rewitalizacyjne są precyzyjnie ukierunkowane na konkretne obszary, które najbardziej potrzebują wsparcia. Obszar rewitalizacji został wyznaczony na podstawie szczegółowej analizy, zawartej w dokumencie „Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Miasta i Gminy Ożarów”, a następnie formalnie przyjęty Uchwałą XXIII/151/2025 Rady Miejskiej w Ożarowie z dnia 18 czerwca 2025 r.

Struktura obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji obejmuje fragment miasta Ożarów. To właśnie tam zidentyfikowaliśmy największą koncentrację negatywnych zjawisk, zwłaszcza w sferze społecznej. Te problemy często współwystępują z trudnościami w innych obszarach, takich jak gospodarka, środowisko, przestrzenno-funkcjonalność oraz infrastruktura techniczna. Jednocześnie te tereny mają znaczący potencjał do lokalnego rozwoju.

Cele i zakres przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia zawarte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Ożarów do 2030 roku są skoncentrowane na rozwiązywaniu problemów charakterystycznych dla poszczególnych podobszarów. Ze względu na pełnione przez te obszary funkcje centrotwórcze — handlowo-usługowe, rekreacyjne oraz kulturalne — pozytywne efekty rewitalizacji będą oddziaływać nie tylko na same podobszary, lecz także na całą społeczność gminy.

Komplementarność i koncentracja działań

Podczas opracowywania programu uwzględniono ścisłe powiązania między przedsięwzięciami realizowanymi we wszystkich sferach kryzysowych. Dzięki temu osiągnęte jest wzajemne dopełnianie efektów rewitalizacji, a rezultaty działań są widoczne zarówno na obszarze rewitalizacji, jak i na terenach sąsiednich. **Przestrzenna komplementarność** zapewniona jest poprzez koncentrację interwencji na poszczególnych podobszarach, dostosowanych do ich specyficznych problemów, skali i wielkości.

Komplementarność problemowa: kompleksowa odpowiedź na wyzwania

Komplementarność oznacza, że wszystkie zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne tworzą spójną i wzajemnie uzupełniającą się całość. Wspólnie przyczyniają się do łagodzenia lub rozwiązywania kluczowych problemów zdiagnozowanych w różnych sferach kryzysowych: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Szczególny nacisk położony jest na kwestie społeczno-gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne oraz środowiskowe.

Projekty społeczno-gospodarcze

Działania o charakterze społeczno-gospodarczym kierowane są przede wszystkim do grup najbardziej zagrożonych marginalizacją na obszarze rewitalizacji. Należą do nich osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami oraz młodzież z rodzin dotkniętych szeroko rozumianą bezradnością życiową. Celem tych przedsięwzięć jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz zwiększenie aktywizacji

zawodowej poprzez różnorodne projekty podnoszące kompetencje, umiejętności i przedsiębiorczość mieszkańców. Równocześnie wspieramy aktywizację społeczną i obywatelską, angażując mieszkańców w życie lokalnej społeczności.

Projekty przestrzenno-funkcjonalne i środowiskowe

Aktywizacji społecznej sprzyjają również projekty poprawiające warunki przestrzenne obszaru rewitalizacji. Kluczowe jest przedsięwzięcie kompleksowo zmieniające przestrzeń publiczną, które stworzy bezpieczną, atrakcyjną i nowoczesną przestrzeń. Wspierają je inne inicjatywy poprawiające jakość przestrzeni publicznej, ułatwiające dostęp do oferty kulturalnej oraz promujące aktywne formy spędzania czasu wolnego. Dodatkowo, szeroko zakrojone działania mają na celu ograniczenie źródeł niskiej emisji, co korzystnie wpłynie na jakość środowiska naturalnego.

Zgodność z dokumentami strategicznymi

Wszystkie projekty są w pełni zgodne z celami określonymi w dokumentach strategicznych i planistycznych gminy. Dzięki temu skutecznie odpowiadają na zdiagnozowane problemy i potrzeby obszaru rewitalizacji, zapewniając spójność i efektywność działań.

Komplementarność proceduralno – instytucjonalna

System zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Ożarów do 2030 r. opierał się będzie na współpracy dwóch kluczowych organów: Zespołu ds. rewitalizacji oraz uspołecznionego Komitetu Rewitalizacji. Dzięki temu systemowi możliwe jest efektywne współdziałanie różnych instytucji oraz prowadzenie spójnych procedur zarządczych na etapie przygotowywania i wdrażania programu.

Kompetencje i organizacja zespołu zadaniowego

Nadzór nad pracą zespołu sprawuje Burmistrz Ożarowa, natomiast funkcję przewodniczącego pełni Zastępca Burmistrza. Zespół ds. tworzą przedstawiciele wszystkich kluczowych komórek merytorycznych Urzędu Miasta oraz kierownicy jednostek organizacyjnych istotnych dla procesu rewitalizacji.

Zadania i funkcje zespołu zadaniowego

Głównym zadaniem zespołu jest koordynacja prac związanych z przygotowaniem i wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji, w tym realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz szerokie włączenie społeczne na wszystkich etapach procesu.

Do obowiązków zespołu należy również prowadzenie monitoringu realizacji poszczególnych działań rewitalizacyjnych, koordynacja współpracy między jednostkami gminy, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami zaangażowanymi w realizację programu. Zespół rekomenduje także zmiany i korekty w realizowanych zadaniach na podstawie regularnych sprawozdań dotyczących postępów.

Program Rewitalizacji: Inicjatywy lokalnej społeczności na rzecz rozwoju

Gminny Program Rewitalizacji opiera się na realnych potrzebach mieszkańców. Przedsięwzięcia w nim ujęte to bezpośrednia odpowiedź na problemy zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji. Co ważne, nie są to projekty "z góry" – powstały w drodze szerokich konsultacji społecznych, jako oddolne inicjatywy zgłaszane przez samych zainteresowanych. Każdy projekt jest spójny z celami programu i wzajemnie

uzupełniający inne działania. Dysponujemy również kadrą o niezbędnym potencjale do skutecznego przygotowania wniosków, wdrożenia i rozliczenia otrzymanych dotacji.

Komplementarność międzyokresowa: doświadczenie i plany na przyszłość

Gmina Ożarów ma bogate doświadczenie w rewitalizacji. Obecne działania stanowią naturalną kontynuację Program Rewitalizacji dla Gminy Ożarów na lata 2016-2023. Dzięki wcześniejszym przedsięwzięciom zdobyto cenne doświadczenie w prowadzeniu złożonych procesów rewitalizacyjnych, opartych na szerokim włączeniu społecznym i zintegrowanych działaniach w obszarach kryzysowych.

Oto przykłady wcześniejszych przedsięwzięć realizowany na obszarze rewitalizacji:

- Modernizacja infrastruktury sportowej:
 - Kompleksowa i wieloaspektowa poprawa dostępu do infrastruktury sportowej i pracowni matematycznych oraz przyrodniczych w placówkach oświatowych na terenie gminy Ożarów,
 - Kompleksowa i wieloaspektowa poprawa dostępu do infrastruktury edukacyjnej na terenie Gminy Ożarów – II etap,
 - Poprawa stanu środowiska naturalnego na obszarze rewitalizacji:
 - Przebudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Ożarowie,
 - Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Ożarów.

Obecny Program kontynuuje wytyczone wcześniej kierunki. Obszar rewitalizacji w nowym programie pokrywa się z podobszarami z poprzedniego dokumentu, co gwarantuje ciągłość i skuteczność działań, dostosowanych do zmieniających się potrzeb lokalnej społeczności.

Komplementarność finansowa

Projekty rewitalizacyjne ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Ożarów do 2030 r. będą finansowane ze środków własnych gminy, uzupełnianych funduszami strukturalnymi Unii Europejskiej, krajowymi programami rządowymi oraz kapitałem prywatnym.

W ramach planowanych działań, obejmujących zarówno projekty społeczno-gospodarcze, jak i inwestycyjne, zapewniona zostanie różnorodność źródeł finansowania. Dzięki temu Gminny Program Rewitalizacji Gminy Ożarów do 2030 r. w pełni realizuje zasadę komplementarności finansowej, gwarantując stabilność i efektywność realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Projekty ujęte w dokumencie są powiązane przede wszystkim poprzez ich wspólny cel, jakim jest wsparcie społeczności lokalnych na obszarach rewitalizowanych oraz działania na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców tych terenów. Wszystkie działania będą realizowane na obszarze rewitalizacji.

5.2 Finansowanie działań rewitalizacyjnych

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji opiera się na łącznym szacunkowym budżecie wynoszącym **ponad 28 mln złotych**. Z tego, ponad **25 mln złotych** przeznaczone jest na kluczowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne, a dodatkowe **3 mln złotych** na przedsięwzięcia uzupełniające.

Strategia finansowania

Podstawą finansowania GPR będą przede wszystkim **środki zewnętrzne**, pochodzące z funduszy Unii Europejskiej oraz źródeł krajowych. Ze względu na ograniczone zasoby własne, Gmina Ożarów priorytetowo traktować będzie **współfinansowanie** planowanych projektów. W przypadku braku możliwości pozyskania funduszy zewnętrznych, projekty będą rozważane do finansowania wyłącznie z budżetu gminy.

Dodatkowe zasoby

Szczegółowe informacje na temat możliwych źródeł finansowania projektów znajdują się w kolejnym podrozdziale. Należy również podkreślić znaczenie **zasobów własnych (finansowych i niefinansowych)** interesariuszy zaangażowanych w proces rewitalizacji. Obejmują one:

- **pracę wolontariuszy, społeczników i liderów lokalnych,**
- **zasoby lokalowe,**
- **specjalistyczny sprzęt,**
- **środki finansowe podmiotów prywatnych i organizacji pozarządowych.**

Te zasoby stanowią istotne uzupełnienie budżetu i wzmacniają efektywność działań rewitalizacyjnych.

Tabela 29 Szacowane koszty realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynikających z GPR

Rodzaj przedsięwzięć	budżet Gminy Ożarów	środki UE	środki krajowe	środki zwrotne	środki prywatne	Szacunkowa wartość ogółem
Szacowane środki na realizację podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	929 400,00 zł	19 749 750,00 zł	1 161 750,00 zł	929 400,00 zł	464 700,00 zł	23 235 000,00 zł
Szacowane środki na realizację pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	450 000,00 zł	3 850 000,00 zł	200 000,00 zł	400 000,00 zł	100 000,00 zł	5 000 000,00 zł
Ogółem	1 379 400,00 zł	23 599 750,00 zł	1 361 750,00 zł	1 329 400,00 zł	564 700,00 zł	28 235 000,00 zł

Źródło: opracowanie własne

Potencjalne źródła finansowania Programu Rewitalizacji

Zapewnienie kompleksowej rewitalizacji wymaga elastycznego podejścia do finansowania, opartego na **komplementarności źródeł**. Polega to na łączeniu środków własnych gminy i innych interesariuszy (w tym prywatnych) z zewnętrznym wsparciem – zarówno europejskim (dotacyjnym i pożyczkowym), jak i krajowym.

Dynamiczne środowisko finansowania

W horyzoncie wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji (do 2030 roku) należy spodziewać się **ciągłych zmian w dostępności funduszy**. Niektóre obecne źródła mogą wygasnąć, pojawią się nowe, a zasady pozyskiwania innych mogą ulec modyfikacji. Wymaga to **stałego monitorowania** dostępnych możliwości finansowania oraz **aktywnego poszukiwania alternatywnych źródeł** w przypadku braku pierwotnie planowanego dofinansowania, włączając w to wsparcie z budżetu Gminy Ożarów.

Główne źródła zewnętrzne

Program będzie finansowany przede wszystkim z:

- **Funduszy Europejskich na lata 2021-2027:**
 - **Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027** (Regionalny Program Operacyjny, ok. 1,45 mld euro).
 - **Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FENIKS):** następcą POIiŚ, wspiera gospodarkę niskoemisyjną, ochronę środowiska, transport, zdrowie i dziedzictwo kulturowe (ponad 24 mld euro).
 - **Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG):** kontynuacja POIG i POIR, wspiera badania, innowacje i konkurencyjność gospodarki (ok. 7,9 mld euro).
 - **Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS):** następcą POWER, skupia się na rynku pracy, dostępności, opiece nad dziećmi, edukacji, integracji społecznej, zdrowiu i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego (ok. 18 mld zł wkładu UE).
 - **Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC):** następcą POPC, koncentruje się na budowie społeczeństwa gigabitowego, ultraszybkim internecie, e-usługach, cyberbezpieczeństwie i rozwoju kompetencji cyfrowych (ok. 2 mld euro).
 - **Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (FEPW):** wspiera przedsiębiorczość, dystrybucję energii, adaptację do zmian klimatu, mobilność miejską, transport, aktywność społeczną i turystykę (2,65 mld euro wkładu UE).
- **Krajowy Plan Odbudowy (KPO):** środki na zwiększenie produktywności gospodarki i tworzenie miejsc pracy.
- **Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) 2023-2027:** wsparcie dla sektora rolno-spożywczego oraz działań związanych z klimatem i środowiskiem (25,2 mld euro dla Polski).
- **Środki z dotacji krajowych funduszy i agencji:**
 - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW),
 - Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW),
 - Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR),
 - Świętokrzyski Urząd Wojewódzki,
 - Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego,
 - Powiatowy Urząd Pracy.
- **Pożyczki i kredyty bankowe.**
- **Inicjatywy zarządzane z poziomu europejskiego (np. Erasmus+, LIFE, Cyfrowa Europa, Interreg) oraz Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego.**

Instrumenty finansowane z budżetu państwa

Gmina Ożarów będzie mogła również aplikować o dofinansowanie z dostępnych krajowych instrumentów, takich jak:

- **Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg:** na budowę, przebudowę i remont dróg,
- **Program Rozwoju Elektromobilności:** na rozwój transportu opartego na paliwach alternatywnych,
- **Program Społecznych Inicjatyw Mieszkaniowych:** wsparcie dla budownictwa czynszowego,
- **Pozostałe programy finansowane z budżetu państwa,** m.in. w zakresie:
 - ochrony środowiska (NFOŚiGW, WFOŚiGW),
 - opieki nad osobami niepełnosprawnymi (PFRON, Program Senior+, Program "Aktywni+"),
 - kultury (dotacje Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
 - sportu (dotacje Ministerstwa Sportu i Turystyki).

Zarządzanie finansowaniem

Przedstawiony katalog źródeł jest otwarty i będzie ulegał zmianom. W związku z wejściem w życie nowej perspektywy finansowej 2021-2027, projekty będą realizowane w najbliższych latach, co oznacza możliwość pojawienia się kolejnych programów dotacyjnych. Kluczowa dla sukcesu jest **bieżąca identyfikacja i wybór najkorzystniejszych źródeł finansowania**, co będzie zapewnione przez **stałe monitorowanie przez pracowników Urzędu Miejskiego w Ożarowie**. To gwarantuje ciągłą aktualizację i optymalizację pozyskiwanych środków.

5.3 Struktura zarządzania programem

Zarządzanie procesem rewitalizacji: struktura i koordynacja

Efektywna rewitalizacja, zgodna z ustawą, wymaga kompleksowego i zintegrowanego podejścia. Ze względu na szeroki zakres przedsięwzięć Gminnego Programu Rewitalizacji, obejmujących różnorodne sfery rozwoju społeczno-gospodarczego, kluczowe jest ustanowienie stałych zasad współpracy między wszystkimi interesariuszami na każdym etapie wdrażania GPR.

Odpowiedzialność i struktura zarządzania

Burmistrz Ożarowa ponosi ostateczną odpowiedzialność za opracowanie, realizację i nadzór nad GPR, w tym za ocenę jego aktualności i stopnia wdrożenia. Ze względu na długofalowy charakter programu oraz szeroki zakres formalnych obowiązków wynikających z ustawy o rewitalizacji, bieżąca koordynacja procesu rewitalizacji zostanie powierzona specjalnie do tego celu powołanemu **Zespołowi ds. Rewitalizacji**.

Zespół ds. Rewitalizacji: funkcje i skład

Ten **doradczy zespół**, powołany zarządzeniem Burmistrza, będzie składał się z osób aktywnie zaangażowanych w opracowanie GPR. Jego główne zadania, wynikające zarówno z GPR, jak i ustawy o rewitalizacji, obejmą:

- **monitorowanie i raportowanie:** przygotowywanie rocznych raportów z postępu realizacji GPR dla Burmistrza,
- **ocena i integracja:** ocena realizacji celów poprzez kierunki działań i przedsięwzięcia, a także zapewnienie ich wzajemnej integracji,
- **spójność działań:** zapewnienie komplementarności i koncentracji działań gminy w obszarze rewitalizacji oraz spójności między różnymi instytucjami,
- **oceny śródkresowe:** przygotowanie i przedłożenie Burmistrzowi ocen aktualności i stopnia realizacji GPR.
- **obsługa Komitetu Rewitalizacji:** zapewnienie wsparcia organizacyjnego.

W skład Zespołu wejdą przedstawiciele kluczowych komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego oraz jednostek gminnych, zajmujących się m.in. pomocą społeczną, kulturą, sportem, współpracą z NGO, polityką przestrzenną, działalnością gospodarczą, inwestycjami, pozyskiwaniem środków zewnętrznych, gospodarką nieruchomości, utrzymaniem zieleni i finansami gminy.

Rola Koordynatora Zespołu

Koordynator Zespołu ds. Rewitalizacji, wyznaczony przez Burmistrza, będzie odpowiedzialny za sprawne zarządzanie pracami Zespołu. Do jego zadań należeć będzie m.in.:

- **planowanie prac:** ustalanie harmonogramu spotkań Zespołu i aktywności z interesariuszami,
- **pozyskiwanie wiedzy:** zapraszanie ekspertów zewnętrznych i przedstawicieli innych JST,
- **zapewnienie spójności projektów:** udział w pracach nad dokumentacją przedsięwzięć, aby były zgodne z celami rewitalizacji,
- **współpraca z interesariuszami:** bezpośrednia współpraca z podmiotami określonymi w ustawie o rewitalizacji, w tym obsługa Komitetu Rewitalizacji,
- **partycypacja społeczna:** prowadzenie działań wspierających udział interesariuszy w realizacji, monitoringu i ocenie GPR,

- **raportowanie:** sporządzanie projektów raportów z realizacji GPR do dyskusji Zespołu i Burmistrza.

Klucz do Sukcesu: regularne spotkania i elastyczność

Regularne spotkania Zespołu ds. Rewitalizacji mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celów rewitalizacji. Pozwolą one na identyfikację barier, rozwiązywanie bieżących problemów oraz reagowanie na głosy interesariuszy. W ramach prac Zespołu przewidziana jest również możliwość tworzenia **zespołów roboczych** do przygotowywania dokumentacji i wdrażania konkretnych przedsięwzięć. Do prac Zespołu i grup roboczych mogą być zapraszani inni pracownicy urzędu, przedstawiciele interesariuszy oraz eksperci zewnętrzni, co zapewni elastyczność i szerokie spektrum wiedzy.

Współpraca z partnerami społecznymi i gospodarczymi

Gminny Program Rewitalizacji kładzie duży nacisk na **aktywne włączanie partnerów społecznych i gospodarczych** oraz przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego na etapie jego realizacji. Dotyczy to również organizacji środowiskowych oraz podmiotów promujących włączenie społeczne, prawa podstawowe, prawa osób z niepełnosprawnościami, równość płci i niedyskryminację.

Zaangażowanie interesariuszy

Już na etapie opracowywania programu podejmowano starania, aby włączyć te podmioty w proces tworzenia dokumentu. Zorganizowano szereg działań skierowanych do organizacji społecznych, różnych grup mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz przedsiębiorców, dając im możliwość zgłaszania własnych pomysłów na projekty rewitalizacyjne. Przewiduje się, że te podmioty będą również **aktywnie zaangażowane w realizację wybranych przedsięwzięć** określonych w GPR.

Komitet Rewitalizacji: forum dialogu i współpracy

Kluczową platformą współpracy z wyżej wymienionymi partnerami będzie **Komitet Rewitalizacji**. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, będzie to **organ opiniodawczo-doradczy Burmistrza Ożarowa**, stanowiący forum dla dialogu i współpracy interesariuszy procesu rewitalizacji z gminnymi organami odpowiedzialnymi za jego koordynację. Komitet będzie wypowiadał się w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji.

Zadania i zasady działania Komitetu Rewitalizacji

Komitet Rewitalizacji będzie opiniował kluczowe etapy procesu, w tym **ocenę aktualności i stopnia realizacji GPR** oraz **projekt programu lub jego zmiany**. Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji, Rada Miejska w drodze uchwały określi zasady wyznaczania składu i działania Komitetu, zapewniając samodzielne wyłanianie interesariuszy przez ich przedstawicieli. Projekt tej uchwały zostanie poddany **konsultacjom społecznym**.

Efektywna współpraca z Komitetem Rewitalizacji będzie oparta na następujących zasadach:

1. **reprezentatywność:** Komitet będzie reprezentował wszystkie grupy interesariuszy procesu rewitalizacji, ze szczególnym uwzględnieniem tych wymienionych w ustawie, dążąc do samodzielnego wyłaniania przedstawicieli,
2. **skład:** w skład Komitetu wejdą przedstawiciele grup i zespołów o charakterze doradczym, konsultacyjnym i inicjatywnym, reprezentujący m.in. środowiska seniorów i młodzieży,

3. **otwartość:** współpraca będzie opierać się na wzajemnej otwartości, tworząc optymalne warunki do swobodnego podejmowania przez Komitet własnych inicjatyw wspierających proces rewitalizacji,
4. **kadencja:** kadencja Komitetu będzie korespondować z częstotliwością sporządzania ocen aktualności i stopnia realizacji GPR (oceny śródkresowe).

Zarządzanie Programem Rewitalizacji: koszty i zaangażowanie

Zarządzanie procesem rewitalizacji, zgodnie z ustawowymi wymogami, wymaga odzwierciedlenia w kosztach Gminnego Programu Rewitalizacji. W Gminie Ożarów realizacja GPR będzie opierać się przede wszystkim na **zaangażowaniu i udziale pracowników Urzędu Miejskiego oraz jej jednostek organizacyjnych**, którzy swoje zadania wykonają w ramach bieżących obowiązków służbowych.

Kluczowe elementy kosztów zarządzania

Koszty zarządzania GPR obejmują zatem wyłącznie te działania i elementy procesu, które gmina jest zobowiązana realizować na podstawie bezpośrednich postanowień programu oraz ustawy o rewitalizacji. W całym okresie realizacji programu, koszty te będą dotyczyć następujących obszarów:

- **wsparcie i efektywna organizacja prac Komitetu Rewitalizacji:** pokrycie kosztów funkcjonowania tego opiniotawczo-doradczego organu, kluczowego dla dialogu z interesariuszami,
- **koordynacja Zespołu ds. Rewitalizacji:** zapewnienie ciągłości realizacji GPR poprzez wyznaczenie i bieżące wsparcie merytoryczne pracownika pełniącego obowiązki koordynatora Zespołu,
- **organizacja regularnych spotkań Zespołu ds. Rewitalizacji:** pokrycie kosztów związanych z cyklicznymi spotkaniami zespołu, niezbędnymi do monitorowania i rozwiązywania bieżących problemów,
- **monitoring i ocena GPR:** koszty związane ze śledzeniem postępów realizacji programu oraz przygotowaniem kompleksowych ocen aktualności i stopnia realizacji GPR, w tym badaniami społecznymi, zgodnie z przyjętym systemem monitoringu i oceny (planowane średnio raz na trzy lata).

Tabela 30 Przybliżone koszty zarządzania realizacją GPR

Rok realizacji Programu	Szacowana wysokość kosztów zarządzania realizacją programu
2025	15 000,00 zł
2026	15 000,00 zł
2027	25 000,00 zł
2028	15 000,00 zł
2029	15 000,00 zł
2030	25 000,00 zł
Razem	110 000,00 zł

Źródło: Urząd Miejski w Ożarowie

Należy zwrócić uwagę, że dodatkowe środki usprawniające realizację programu przewidziano w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach kierunków działań: **4.1. Aktywny i uczący się Zespół ds. rewitalizacji** i **4.2 Współpracujący Komitet ds. rewitalizacji**. Dla potrzeb skutecznej realizacji

zadań w toku realizacji programu Gmina Ożarów będzie dążyć do pozyskiwania wsparcia zewnętrznego na pokrycie przynajmniej części kosztów procesu zarządzania np. w ramach programów Pomocy Technicznej (o ile będzie taka możliwość).

Harmonogram realizacji GPR

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Ożarów przewiduje sześcioletni horyzont realizacji, do roku 2030. Prace nad GPR rozpoczęły się już w 2025 roku, kiedy to zainicjowano również przygotowania do wielu kluczowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zgłoszonych przez interesariuszy.

Kluczowe etapy i działania

Przyjęty harmonogram koncentruje się na najważniejszych etapach i działaniach programu, ze szczególnym uwzględnieniem etapu przygotowawczego. Ten etap, obejmujący rzetelne opracowanie założeń przedprojektowych i ich uzgodnienie między interesariuszami, jest kluczowy dla powodzenia całego procesu.

Monitorowanie i ocena

W perspektywie do 2031 roku planowane jest opracowanie sześciu raportów dotyczących stanu realizacji programu, obejmujących każdy pełny rok, począwszy od 2025. Dodatkowo, sporządzone zostaną dwie oceny aktualności i stopnia realizacji GPR, zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy o rewitalizacji.

Po zakończeniu realizacji programu, w 2031 roku, zostanie przeprowadzona ocena efektów programu (ocena ex post). Jej celem będzie weryfikacja zasadności kontynuacji procesu rewitalizacji w wyznaczonym obszarze oraz trafności przyjętych założeń i osiągniętych skutków GPR.

Rola Komitetu Rewitalizacji

W trakcie całego okresu realizacji programu przewiduje się aktywny udział Komitetu Rewitalizacji, który będzie wspierał proces poprzez swoje doradztwo i opiniowanie.

Szczegółowy harmonogram realizacji GPR

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji rozłożona jest na lata 2025-2031, obejmując kluczowe etapy przygotowawcze, wdrożeniowe, monitorujące oraz oceniające.

Rok 2025: Faza inauguracyjna i przygotowawcza

Pierwsza połowa roku zostanie poświęcona na intensywne prace przygotowawcze dotyczące wybranych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W drugiej połowie 2025 roku planowane jest formalne przyjęcie Gminnego Programu Rewitalizacji uchwałą Rady Miejskiej. Planowane jest także złożenie wniosku o dofinansowanie działań rewitalizacyjnych w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego na lata 2021-2027.

Rok 2026: wdrożenie systemu zarządzania i rozpoczęcie działań

W pierwszej połowie 2026r. nastąpi wdrożenie systemu zarządzania określonego w GPR. Kontynuowane będą prace przygotowawcze nad wybranymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi. Dodatkowo, zostanie przyjęta uchwała określająca zasady działania Komitetu Rewitalizacji, przeprowadzony nabór na członków i powołany Komitet Rewitalizacji pierwszej kadencji. Druga połowa roku obejmie przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji GPR za rok 2025 oraz rozpoczęcie wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Rok 2027: wdrażanie projektów

W pierwszej połowie 2027r. kontynuowane będzie przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Aktywnie prowadzone będą również działania w zakresie kształtowania zasad realizacji przedsięwzięć w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej. Druga połowa roku przyniesie przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji GPR za rok 2026, dalsze wdrażanie przedsięwzięć, a także spotkania Komitetu Rewitalizacji.

Rok 2028: ocena śródkresowa i kontynuacja rozwoju

Pierwsza połowa 2028r. to okres dalszego przygotowywania i wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Równolegle nastąpi przygotowanie pierwszej Oceny aktualności i stopnia realizacji GPR (ocena śródkresowa). Aktywne działania dotyczące kształtowania zasad realizacji przedsięwzięć w nowej perspektywie finansowej UE będą kontynuowane. W drugiej połowie roku zostanie przygotowany Raport dotyczący stanu realizacji GPR za rok 2027, a także kontynuowane będzie wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz działania związane z nową perspektywą finansową UE.

Rok 2029: dalsze wdrażanie i raportowanie

W ciągu całego 2029r. intensywnie prowadzone będzie przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W drugiej połowie roku zaplanowano przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji GPR za rok 2028, a także dalsze wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz aktywne działania w zakresie kształtowania zasad realizacji przedsięwzięć w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej

Rok 2030: finalizacja działań wdrożeniowych

Pierwsza połowa 2030 roku obejmuje dalsze przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W drugiej połowie roku zostanie przygotowany Raport dotyczący stanu realizacji GPR za rok 2029, a także kontynuowane będzie wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Rok 2031: zakończenie Programu i ocena końcowa

Pierwsza połowa 2031r. to czas na finalne wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz rozpoczęcie prac koncepcyjnych nad kolejnym GPR. W drugiej połowie roku zostanie przygotowany Raport dotyczący stanu realizacji GPR za rok 2030 oraz przeprowadzona zostanie ocena osiągniętych efektów programu po zakończeniu jego realizacji (ocena ex post).

5.4 System monitorowania i oceny Programu

System monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji

Wdrażanie GPR to złożony proces, angażujący wiele podmiotów i instytucji w sferach społecznej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej i gospodarczej. Kompleksowy charakter GPR wymaga ciągłej analizy przez **Zespół ds. Rewitalizacji**, wspierany wiedzą i zaangażowaniem interesariuszy. Niezbędna jest zarówno bieżąca analiza realizacji przedsięwzięć, jak i szersza ocena ich skutków i efektów.

Cel systemu monitorowania i oceny

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 9 ustawy o rewitalizacji, GPR musi zawierać **system monitorowania i oceny**. Jego głównym celem jest zapewnienie **skutecznego mechanizmu reakcji** na przebieg programu oraz umożliwienie wprowadzania niezbędnych zmian w trakcie jego realizacji. Sprawnie funkcjonujący system monitoringu i oceny pozytywnie wpływa na zarządzanie programem, wzmacnia poczucie **partnerstwa i "współwłasności"** dokumentu wśród interesariuszy, a także usprawnia przepływ informacji między realizatorami a zainteresowanymi stronami.

Dwa filary systemu

System monitorowania i oceny opiera się na dwóch podstawowych elementach:

1. **monitorowanie postępów realizacji:** polega na bieżącym raportowaniu bezpośrednich rezultatów przedsięwzięć, odnosząc się do ram finansowych i harmonogramów,
2. **ocena stopnia osiągnięcia celów:** analiza stopnia, w jakim zakładane cele rewitalizacji są realizowane poprzez kierunki działań i poszczególne przedsięwzięcia. Ze względu na to, że ocena trafności i skuteczności przedsięwzięć często wymaga dłuższego czasu obserwacji, jest ona prowadzona z mniejszą częstotliwością niż bieżący monitoring.

Monitoring GPR będzie prowadzony **rocznie**, natomiast ocena stopnia osiągnięcia celów oraz ogólnej aktualności programu – **co trzy lata**, zgodnie z wytycznymi ustawy o rewitalizacji.

Monitorowanie postępów realizacji Programu

Celem monitorowania jest bieżące śledzenie wdrażania GPR, co ma zapewnić sprawną realizację jego najważniejszych postanowień. Kluczowym narzędziem będą **roczne raporty** dotyczące stanu realizacji programu.

Roczny cykl raportowania:

- raporty będą sporządzane za każdy pełen rok kalendarzowy, począwszy od roku 2026,
- będą przygotowywane za rok poprzedni, po przedstawieniu przez Burmistrza Ożarowa rocznego sprawozdania z wykonania budżetu,
- każdy roczny raport będzie następnie przedkładany Komitetowi Rewitalizacji.

Zawartość i wykorzystanie raportów:

- głównym celem raportu jest zebranie i usystematyzowanie informacji o postępach GPR,
- dane z raportów zostaną wykorzystane do opracowania Raportu o stanie Gminy Ożarów (sporządzanego na podstawie art. 28aa Ustawy o samorządzie gminnym i przedkładanego Radzie Gminy),

- informacje posłużą również do obowiązkowego badania procesu rewitalizacji w gminach, prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny,
- Raport będzie zawierał najważniejsze informacje o postępach ujętych przedsięwzięć, w tym odniesienia do ram czasowych i finansowych,
- w razie potrzeby, w raporcie znajdą się informacje o kolejnych etapach realizowanych projektów oraz związane statusy realizacji (np. „w trakcie realizacji”, „zakończono realizację”),

Ważnym elementem będzie bieżąca ocena i analiza osiągniętych wskaźników. Przykładowy zestaw wskaźników, możliwy do rozbudowania, zostanie zaprezentowany. Ich dobór odzwierciedla charakter przedsięwzięć, skupiających się w pierwszej kolejności na rozwiązywaniu problemów społecznych, oraz uwzględnia doświadczenia z wyznaczania granic obszaru rewitalizacji.

Tabela 31 Lista wskaźników wykorzystywanych do rocznej oceny stanu realizacji GPR

Wskaźnik	Oczekiwany kierunek oddziaływania	Wartość bazowa	Miernik osiągnięcia celu (strzałka wskazuje pożądany trend) (2030)
Celem rewitalizacji jest stworzenie dynamicznego i bezpiecznego środowiska miejskiego, które przyciąga mieszkańców, inwestorów i turystów dzięki przyjaznej atmosferze, nowoczesnej infrastrukturze oraz bogatemu życiu kulturalnemu. Rewitalizacja będzie integrować społeczność, przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu, a także promować zrównoważony rozwój i ochronę środowiska, czyniąc Ożarów atrakcyjnym miejscem do życia i pracy dla wszystkich.			
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji	Wzrost wartości wskaźnika	2919	↑
Cel szczegółowy 1. Zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji			
Liczba osób korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ożarowie	Spadek wartości wskaźnika	196	↓
Liczba realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych mających na celu integrację mieszkańców	Wzrost wartości wskaźnika	0	↑
Liczba organizacji pozarządowych i inicjatyw nieformalnych zaangażowanych w realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych	Wzrost wartości wskaźnika	0	↑
Cel szczegółowy 2. Stymulowanie rozwoju gospodarczego na terenie objętym rewitalizacją			
Powierzchnia nowoutworzonych lub przebudowanych przestrzeni publicznych	Wzrost wartości wskaźnika	0	↑
Liczba podmiotów gospodarczych na obszarze rewitalizacji	Wzrost wartości wskaźnika	413	↑

Liczba obiektów użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji	Wzrost wartości wskaźnika	0	
Liczba powstałych produktów turystycznych na obszarze rewitalizacji	Wzrost wartości wskaźnika	0	
Cel szczegółowy 3. Tworzenie przyjaznej i atrakcyjnej przestrzeni publicznej sprzyjającej integracji społecznej			
Liczba oddanych do użytku placów zabaw/skwerów/miejsc integracji społecznej	Wzrost wartości wskaźnika	0	
Liczba dostosowanych obiektów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Wzrost wartości wskaźnika	0	
Liczba doposażonych obiektów kultury, szkół, przedszkoli	Wzrost wartości wskaźnika	0	
Cel szczegółowy 4. Budowanie kompetentnych kadr wspierających proces rewitalizacji i rozwój obszaru.			
Liczba spotkań Zespołu ds. Rewitalizacji	Wzrost wartości wskaźnika	0	
Liczba przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizowanych w partnerstwie z interesariuszami spoza Urzędu Miejskiego w Ożarowie i jej jednostek organizacyjnych	Wzrost wartości wskaźnika	0	

Źródło: opracowanie własne

Raportowanie i ocena GPR

Za opracowanie **rocznego Raportu dotyczącego stanu realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji** odpowiedzialny będzie **Zespół do spraw rewitalizacji**, powołany przez Burmistrza Ożarowa. Kluczową rolę w tym procesie odegra Koordynator zespołu, który zajmie się zbieraniem i systematyzowaniem niezbędnych danych i informacji.

Ocena aktualności i stopnia realizacji Programu

Ocena taka będzie przeprowadzana **co trzy lata**. Pierwsza zostanie sporządzona w pierwszej połowie 2028 roku. Dokument ten będzie zawierał **pogłębioną analizę rocznych raportów** o stanie realizacji programu, koncentrując się na stopniu osiągania wskaźników, kosztach oraz harmonogramie wdrażania poszczególnych przedsięwzięć. Celem tej oceny jest sformułowanie wniosków dotyczących **trafności i aktualności GPR**, w tym funkcjonowania przyjętego systemu zarządzania, oraz identyfikacja ewentualnych potrzeb zmian.

W tym celu zastosowane zostaną **jakościowe metody badawcze**, takie jak:

- spotkania Zespołu ds. Rewitalizacji z udziałem podmiotów odpowiedzialnych za realizację przedsięwzięć,
- indywidualne i fokusowe wywiady z interesariuszami procesu rewitalizacji,
- spacerowe badania.

W ocenie aktualności i stopnia realizacji GPR, przeprowadzanej raz na trzy lata, zostaną uwzględnione **wnioski z badań społecznych** (np. ankiet i wywiadów z mieszkańcami). Pozwolą one ocenić m.in. stan zagospodarowania i użyteczności przestrzeni publicznych oraz dostępność modernizowanych obiektów użyteczności publicznej.

Inne elementy oceny obejmują:

- **wykaz przedsięwzięć rewitalizacyjnych** (zakończonych, w trakcie realizacji lub nierozpoczętych),
- **analizę potrzeb i zasobów instytucjonalnych** (w tym partnerów spoza sektora publicznego) niezbędnych do zarządzania procesem rewitalizacji,
- identyfikację barier i priorytetów na pozostałe lata wdrażania GPR.

Za sporządzenie oceny aktualności i stopnia realizacji GPR Gminy Ożarów do 2030 r. będzie odpowiedzialny **Zespół ds. Rewitalizacji**. Ocena zostanie przedłożona Komitetowi Rewitalizacji przez Burmistrza. Zadaniem Komitetu będzie m.in. ocena, czy postępy realizacji GPR i osiągnięte efekty wymagają jego aktualizacji.

5.5 Zmiany związane z wdrażaniem Programu

Zmiany w dokumentach planistycznych

Realizacja "Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Ożarów do 2030 r." nie przewiduje konieczności wprowadzania zmian w obecnych dokumentach strategicznych gminy. Jedynie przy opracowywaniu strategii rozwoju gminy oraz planu ogólnego należy wziąć pod uwagę zapisy GPR.

Polityka mieszkaniowa

Nie planuje się zmian w Programie Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Ożarów na lata 2021 – 2026.

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Program rewitalizacji nie zakłada konieczności modyfikacji Planu zagospodarowania przestrzennego dla działek położonych w mieście Ożarów – przyjętego uchwałą Rady Miejskiej w Ożarowie nr LXXIII/529/2024 z dnia 14 lutego 2024r. r. oraz Plan zagospodarowania przestrzennego dla działek położonych w mieście Ożarów – przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Ożarowie nr LXXIII/530/2024 z dnia 14 lutego 2024r. r. Nie przewiduje się także konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji.

Specjalna Strefa Rewitalizacji

Realizacja GPR nie wiąże się z koniecznością ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 Ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji.

Spis tabel

Tabela 1 Liczba mieszkańców zamieszkująca obszar rewitalizacji	7
Tabela 2 Projekty realizowane na podobszarach rewitalizacji w latach 2017-2023	12
Tabela 3 Środki finansowe przeznaczone przez Gminę Ożarów na realizację Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi	29
Tabela 4 Ulice wraz z liczbą mieszkańców zakwalifikowane jako obszar rewitalizacji	32
Tabela 5 Liczba mieszkańców miasta Ożarów wg stanu na 31.12.2023r.	36
Tabela 6 Liczba osób korzystających ze wsparcia OPS w Ożarowie w latach 2021- 2023 zamieszkująca Miasto i Gminę Ożarów	36
Tabela 7 Liczba osób zamieszkujących miasto Ożarów korzystająca z pomocy OSP w podziale na przyczyny.....	37
Tabela 8 Liczba wypłaconych zasiłków stałych, celowych, okresowych w latach 2021-2023 na obszarze rewitalizacji	37
Tabela 9 Liczba dzieci i młodzieży do 14 roku życia korzystająca z dożywiania w latach 2021-2023 na terenie miasta Ożarów	37
Tabela 10 Liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotne w PUP w Opatowie zamieszkujących miasto Ożarów w latach 2021-2023	37
Tabela 11 Liczba przestępstw i wykroczeń w popełnionych na terenie miasta Ożarów oraz Gminy Ożarów w latach 2021-2023	38
Tabela 12 Frekwencja wyborcza w mieście Ożarów podczas wyborów prezydenckich (2020), parlamentarnych (2023), samorządowych (2024).....	38
Tabela 13 Liczba stowarzyszeń i fundacji na terenie miasta Ożarów	38
Tabela 14 Ilość podmiotów wpisanych, nowo rejestrowanych ora wyrejestrowywanych na obszarze miasta Ożarów w latach 2020-2023	41
Tabela 15 Ilość azbestu pozostająca do unieszkodliwienia wg stanu na 31.08.2024r.	46
Tabela 16 Dostęp do infrastruktury sportowo – rekreacyjnej na terenie Miasta Ożarów.....	53
Tabela 17 Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa świętokrzyskiego zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji – miasto Ożarów	56
Tabela 18 Stanowiska archeologiczne wpisane do Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Świętokrzyskiego znajdujące się na terenie miasta Ożarów	58
Tabela 19 Zabytki budownictwa i architektury wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków zlokalizowane na obszarze rewitalizacji – miasto Ożarów	58
Tabela 20 Zestawienie stanowisk archeologicznych ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków położonych na terenie miasta Ożarów	59
Tabela 21 Wskaźniki zwodociągowania Miasta Ożarów w latach 2020-2023 w podziale na kategorie	60
Tabela 22 Kanalizacja sanitarna na terenie Miasta Ożarów w latach 2020-2023 w podziale na kategorie	60
Tabela 23 Budynki mieszkalne oddane do użytkowania w latach 2020-2023 na terenie gminy Ożarów	62
Tabela 24 Budynki mieszkalne wykorzystujące OZE w 2023r.	62
Tabela 25 Budynki mieszkalne zgłoszone do CEEB w Mieście i Gminie Ożarów wg stanu na 31.12.2023r.	62
Tabela 26 Potencjały lokalne w mieście Ożarów	64
Tabela 27 Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne	76
Tabela 28 Matryca powiązań między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi ujętym w GPR	95
Tabela 29 Szacowane koszty realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynikających z GPR.....	99
Tabela 30 Przybliżone koszty zarządzania realizacją GPR	104
Tabela 31 Lista wskaźników wykorzystywanych do rocznej oceny stanu realizacji GPR	108

Spis map

Mapa 1 Lokalizacja obszar zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Ożarów – Miasto Ożarów w „Programie Rewitalizacji dla Gminy Ożarów na lata 2016-2023”	4
Mapa 2 Lokalizacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji – Miejscowość Śmiłów	5
Mapa 3 Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Ożarów	27

Mapa 4 Obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji – fragment miasta Ożarów	34
Mapa 5 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej na terenie Gminy Ożarów w podziale sołectwa i miasto	40
Mapa 6 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej na terenie Gminy Ożarów w podziale na sołectwa i miasto	42
Mapa 7 Obszary chronione na terenie gminy Ożarów	47
Mapa 8 Zagrożenie powodziowe na terenie Miasta i Gminy Ożarów	48
Mapa 9 Mapa łącznego zagrożenia suszą suma klas zagrożenia suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną – ocena w siatce pól podstawowych	49
Mapa 10 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej na terenie Gminy Ożarów w podziale na sołectwa i miasto	50
Mapa 11 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze funkcjonalno - przestrzennej na terenie Gminy Ożarów w podziale sołectwa i miasto	61
Mapa 12 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze technicznej w Gminie Ożarów w podziale na sołectwa i miasto	63

Spis zdjęć

Zdjęcie 1 Panorama miasta Ożarów	6
Zdjęcie 2 Krajobraz gminy Ożarów	9
Zdjęcie 3 Otwarte spotkanie konsultacyjne (29 maja 2025r)	21
Zdjęcie 4 Panorama Ożarowa	33
Zdjęcie 5 Plac Wolności w Ożarowie	43
Zdjęcie 6 Budynek Urzędu Miejskiego w Ożarowie	52
Zdjęcie 7 Boiska na terenie obszaru rewitalizacji	52
Zdjęcie 8 Kryta pływalnia „Neptun w Ożarowie	53
Zdjęcie 9 Kort tenisowy w Ożarowie	53
Zdjęcie 10 Budynek dworca PKS	54
Zdjęcie 11 Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	55
Zdjęcie 12 Dwór w Śmiłowie	56
Zdjęcie 13 Kaplica grobowa Karskich, 1 poł. XIX	57
Zdjęcie 14 Dzwonnica, drewniana, XVIII w Ożarowie	57
Zdjęcie 15 Ożarów – centrum miejscowości	67
Zdjęcie 16 Miasto Ożarów w lotu ptaka	70

Spis wykresów

Wykres 1 Struktura wiekowa mieszkańców miasta Ożarów wg stanu na 31.12.2023r.	35
Wykres 2 Przyczyny korzystania z pomocy OPS na terenie miasta Ożarów	36
Wykres 3 Ilość podmiotów wpisanych, nowo rejestrowanych oraz wyrejestrowywanych na terenie miasta Ożarów w latach 2020-2023	41